

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการ
สอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

A Comparison of Grade 3 Students' Learning Achievement in
Practical Dance After Studying with a Jigsaw Instruction Model
Blended with Davi's Practical Skills Instruction Model at Sarasas
Ektra School

ศริญญา สีเลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่วางมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้
รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอน
ทักษะปฏิบัติของเดวิส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างกายมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตราโดยใช้
รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส
A Comparison of Grade 3 Students' Learning Achievement in
Practical Dance After Studying with a Jigsaw Instruction Model
Blended with Davi's Practical Skills Instruction Model at Sarasas
Ektra School

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวศรีญา สีเลา

สาขาวิชา

นาฏศิลป์ศึกษา

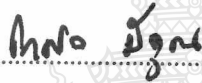
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์, ศศ.ม.

ปีการศึกษา

2563

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ด.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รจนา สุนทรานนท์, ศศ.ด.)

กรรมการ

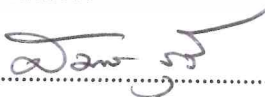
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์, ศศ.ม.)

คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์สมพร ฐรี, ปร.ด.)

วันที่ 23 เดือน 11 พ.ศ. 2564

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่วางมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตราโดยใช้รูปแบบ
การสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวศรียุญา สีเลา

สาขาวิชา

นาฏศิลป์ศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์, ศศ.ม.

ปีการศึกษา

2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส
ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่
เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ 3) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับ
กลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน
สารสาสน์เอกตรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 59 คน ซึ่ง
ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Group Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 29 คน และ กลุ่มควบคุม 30
คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ร่วางมาตรฐาน สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ร่วางมาตรฐาน
และแบบประเมินทักษะปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และค่าที่ t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสาน
ทักษะปฏิบัติเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์
ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 3) ทักษะการปฏิบัติทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการ
เรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ ทักษะปฏิบัติของเดวิส

Thesis Title A Comparison of Grade 3 Students' Learning Achievement in Practical Dance After Studying with a Jigsaw Instruction Model Blended with Davi's Practical Skills Instruction Model at Sarasas Ektra School

Name-Surname Miss Sarinya Sirao

Program Performing Arts Education

Thesis Advisor Associate Professor Kamron Suntharanont, M.A.

Academic Year 2020

ABSTRACT

The research aimed to : 1) compare the learning achievement of grade 3 students learning the standard dancing by jigsaw teaching model combined with Davi's practical skill theory before and after class, 2) compare the learning achievement and practical skills of the third grade students between the standard dancing groups using the jigsaw learning style and combining with Davi's practical skills and the group studying with the conventional approach, and 3) compare the students' practical skills between the standard dancing groups using the jigsaw learning pattern combining with Davi's practical skills and the group studying with the conventional approach.

The samples were 59 grade 3 students of 2 classes studying at Sarasas Ektra school in semester 1, academic year 2020 by group sampling method: 29 trial cases and 30 control cases. The instruments consisted of 8 standardized learning activities for grade 3 students, the learning management plans, the standard achievement tests, the standard achievement assessment form and the practical skill assessment form. The analyzing statistics were mean, standard deviation and t-test.

It was found that : 1) students studying standard dancing by jigsaw teaching model combined with Davi's theory of practical skills have higher academic achievement after studying than before studying. The study was statistically significant at .01 level. 2) The achievement of standard dancing groups using a jigsaw learning model combined with Davi's practice skills was higher than the control group at .01 level. 3) The practical skills of students studying standard dancing with a jigsaw teaching combined with Davi's theoretical practical skills were significantly higher than the control group at the .01 level.

Keywords: learning achievement, teaching jigsaw styles, Davies' theory of practice skill

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ คำรณ สุนทรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. รจนา สุนทรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ทำการศึกษาวิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ ประธานกรรมการสอบและกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. รจนา สุนทรานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร บุญส่ง รองศาสตราจารย์ คำรณ สุนทรานนท์ ที่ได้ให้ความกรุณา ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละเป็นกรรมการในการสอบในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ที่ให้ความกรุณาใช้สถานที่ และใช้นักเรียนในความดูแลของท่าน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดให้แก่ คุณบิดา มารดา และคณะครู – อาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจ หากการวิจัยในครั้งนี้ขาดตกบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้

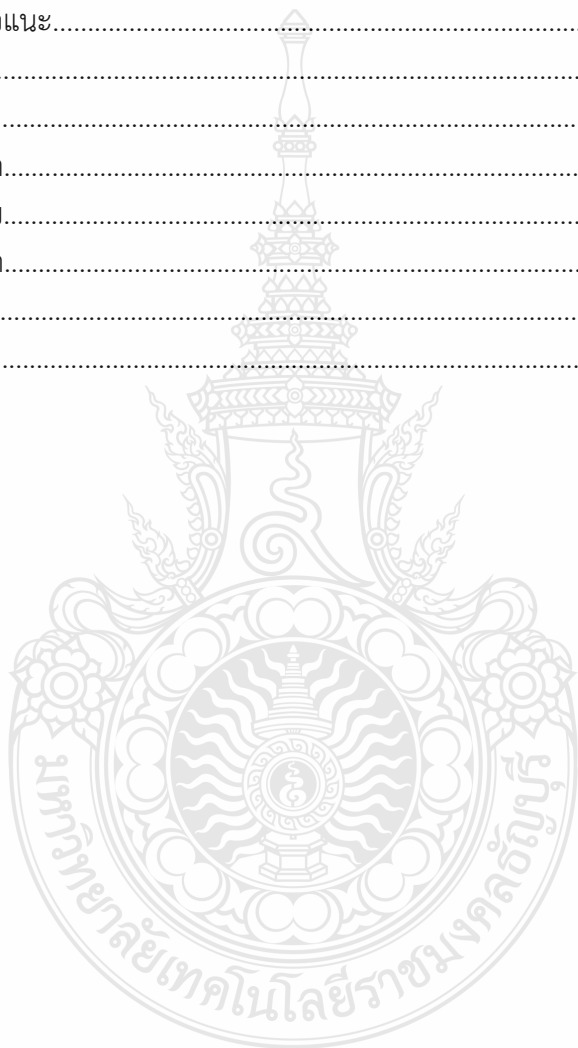
ศรียุญา สีเลา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญรูป.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์.....	12
1.3 สมมุติฐานการวิจัย.....	13
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	13
1.5 นิยามศัพท์.....	13
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์.....	16
2.2 การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ.....	27
2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	42
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	51
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.3 การสร้างเครื่องมือ.....	52
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	61
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	62
5.1 ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก.....	69
ภาคผนวก ข.....	76
ภาคผนวก ค.....	88
ภาคผนวก ง.....	91
ประวัติผู้เขียน.....	191

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 เกณฑ์วัดระดับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	56
ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน.....	59
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส.....	59
ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส.....	60

สารบัญรูป

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
ภาพที่ 2 ภาพการแสดงรำโทน.....	121
ภาพที่ 3 ภาพหม่อนครุถ้วน ภัทรนาวิก.....	122
ภาพที่ 4 ภาพหม่อนครุมูลล ยมะคุปต์.....	123
ภาพที่ 5 ภาพหม่อนครุมีลลี คงประภัสร์	123
ภาพที่ 6 ภาพภาพรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน ชั้นตอนที่ 1.....	124
ภาพที่ 7 ภาพรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน ชั้นตอนที่ 2.....	124
ภาพที่ 8 ภาพวงดนตรีไทยที่ใช้ในการบรรเลงรำวง.....	125
ภาพที่ 9 ภาพวงดนตรีสากลที่ใช้ในการบรรเลงรำวง.....	125
ภาพที่ 10 ภาพการแต่งกายรำวงมาตรฐานยุคแรกของกรมศิลปากร.....	126
ภาพที่ 11 ภาพการแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบชาวบ้าน.....	127
ภาพที่ 12 ภาพการแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบรัชกาลที่ ๕.....	127
ภาพที่ 13 ภาพการแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบสากลนิยม.....	128
ภาพที่ 14 ภาพการแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบราตรีสโมสร.....	128
ภาพที่ 15 ภาพท่าสอดสร้อยมาลาแปลง.....	155
ภาพที่ 16 ภาพท่ารำ “พรหมสีหน้า”.....	179
ภาพที่ 17 ภาพท่ารำ “ยุงฟ้อนหาง”.....	179

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

นาฏศิลป์ไทยเป็นศาสตร์หนึ่งในแขนงวิชาวิจิตรศิลป์ที่จัดเป็นศิลปะแห่งความงดงามที่มุ่งหมายให้เกิดความบันเทิงให้แก่จิตใจ สะท้อนวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต สังคม ความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสมัยต่างๆ โดยมีนาฏศิลป์พื้นเมืองแต่ละท้องถิ่นของไทยเป็นรากเหง้าแห่งประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ บ่งบอกถึงความเป็นอารยธรรมของชนเผ่าได้อย่างชัดเจน นาฏศิลป์ไทยจึงเป็นศิลปะเฉพาะตนที่แสดงถึงเรื่องราวของชาติพันธุ์ได้เป็นอย่างดี นาฏศิลป์ไทยไทยเป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างมาก เป็นศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ มีคุณค่าถือเป็นมรดกวัฒนธรรมไทย เช่นเดียวกับมรดกวัฒนธรรมอื่นๆ เช่น ภาษา การแต่งกาย วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี และอาหาร ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ คือ ประวัติความเป็นมาของชาติบ้านเมือง สังคม ชุมชน และประวัติความเป็นมาของมนุษย์ในสิ่งแวดล้อมนั้นๆ ด้วยเช่นกัน สังคม ชุมชน และมนุษย์มีวิวัฒนาการมาเช่นไร นาฏศิลป์มีวิวัฒนาการตามมาเช่นนั้น เมื่อย้อนเวลากลับไป นาฏศิลป์คือศิลปะการแสดงที่มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก โดยผ่านในรูปแบบของวรรณกรรมบทละคร ผู้แสดงและองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เกิดสุนทรียะ ทำให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ คือ มีอารมณ์และความรู้สึกในทางพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า อายตนะทั้ง 6 หมายถึงสิ่งที่เป็นสื่อทำให้เกิดความรู้สึกคือ หูตา จมูก ลิ้น กาย ใจหรือจิต โดยอายตนะเป็นเครื่องรับอารมณ์เมื่อมากระทบกับ (ผัสสะ) กับสิ่งต่างๆ ที่ทำให้เกิดความรู้สึก เช่น หูผัสสะ คือการได้ยิน ตาผัสสะ คือ การได้เห็น จมูกผัสสะ คือการได้กลิ่น ลิ้นผัสสะ คือการได้รส กายผัสสะ คือการได้สัมผัส ใจหรือจิตผัสสะ คือ การได้รับรู้ถึงความรู้สึกถึงอารมณ์ซึ่งในการแสดง อายตนะและผัสสะ คือ เป็นเครื่องพันนาการทางด้านอารมณ์ของศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ธรรมจักร พรหมพ่าย และรัศวรรณ อติศยภารตี (ธรรมจักร พรหมพ่าย และรัศวรรณ อติศยภารตี, 2557, น. 63) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า “การรับรู้สารของผู้ชมนั้นเป็นเรื่องของการรับรู้ทางจิตและความรู้สึกมากกว่าสารที่จะได้รับจากการแสดงเพราะผู้ชมส่วนใหญ่ เมื่อได้รับชมการแสดงแล้วนั้นก็รู้สึกเหมือนตนเองได้มีโอกาสเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงหรือรู้สึกเปรียบเทียบกับตนเองว่าเป็นเหมือนตัวละครที่กำลังแสดงอยู่บนเวทีเป็นความสุขทางใจที่ได้เลียนแบบทางจิต (Identification) ผู้ชมจะรับรู้ได้ว่ามีบางส่วนของชีวิตของผู้ชมเองนั้นมีจุดร่วมกับชีวิตหรือเหตุการณ์ที่ตัวละครกำลังแสดงหรือเผชิญอยู่ ซึ่งตรงกับคำอธิบายในทฤษฎีผลกระทบ (Impact Theory) กล่าวว่าตัวละครที่เป็นต้นแบบของการเลียนแบบทางจิตใจจะทำให้ผู้ชมนำความคิด อารมณ์ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมผ่านทางตัวละคร เอานิยาย นวนิยาย เทพนิยายที่มีความเชื่อและความศรัทธาในศาสนา มาสอดแทรกในรูปแบบของการแสดงซึ่งนำเสนอและถ่ายทอดความเป็นจริงในสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน”

จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรม ทางศิลปะช่วยพัฒนา

ผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 2) โดยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ ทักษะศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ ซึ่งในส่วนของสาระนาฏศิลป์นั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบ นาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็น มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3)

นาฏศิลป์นับว่าเป็นศิลปะที่โดดเด่นสามารถแสดงออกได้โดยตัวเองทั้งในลักษณะที่เข้มข้นและอ่อนโยน นาฏศิลป์ถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงความประณีตรักสวยรักงามแฝงด้วยจิตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของคนไทย แสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรือง และความมั่นคงของชาติที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณกาล ซึ่งความสำคัญของนาฏศิลป์นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและแสดงถึงอารยธรรมที่รุ่งเรืองแล้ว นาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ว่าเป็น เพราะว่าการเรียนนาฏศิลป์เป็นการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหวและท่าทางต่าง ๆ ของนาฏศิลป์ไทยมีท่าทางที่คล้ายท่าฤๅษีดัดตน จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจแจ่มใสและมีบุคลิกภาพที่ดี ดังนั้นการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล ให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพราะทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน รู้สึกชื่นชม และเห็นความสำคัญของการเรียนนาฏศิลป์ในฐานะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทย เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกทั้งในด้านการร้องเพลง การเคาะจังหวะ การเคลื่อนไหวร่างกายในลีลาจังหวะต่าง ๆ สาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ คือ เป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ออกมาในรูปของท่าทางที่เลียนแบบจากธรรมชาติและมีการพัฒนาการมาเป็นการแสดงจนกลายเป็นศิลปวัฒนธรรมที่แสดงเอกลักษณ์ประจำชาติ กิจกรรมด้านนาฏศิลป์จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักชม ฟัง และแสดงออกด้านดนตรี และนาฏศิลป์อย่างมีความสุขสนุกสนาน นอกจากนี้การจัดการกิจกรรมแต่ละครั้งต้องครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 4) ซึ่งการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องเน้นด้านทักษะการปฏิบัติจริงให้มากที่สุดเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญในทักษะที่เรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือนำไปแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) เป็นการสอนโดยใช้เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนหลักแล้วสอนเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กับเรื่องหรือวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกลมกลืน เพื่อให้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง (บุรชัย ศิริมหาสาคร, 2454, น. 27)

เช่น เทคนิค Jigsaw เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาที่กำหนดให้ สมาชิกแต่ละคนจะถูกกำหนดโดยกลุ่มให้ศึกษาเนื้อหาคนละตอนที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจะไปทำงานร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาที่เหมือนกัน หลังจากที่ทุกคนศึกษาเนื้อหา นั้นจนเข้าใจแล้ว จึงกลับเข้ากลุ่มเดิมแล้วเล่าเรื่องที่ตนศึกษาให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง โดยเรียงตามลำดับเรื่องราวเสร็จแล้วให้สมาชิกในกลุ่มคนใดคนหนึ่งสรุปเนื้อหาของสมาชิกทุกคนเข้าด้วยกัน ครูผู้สอนอาจเตรียมข้อสอบเกี่ยวกับบทเรียนนั้นไว้ทดสอบความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในช่วงสุดท้ายของการเรียน (Slavin, 1995 ; อ้างถึงในรัชณี ทาเหล็ก, 2556, น. 28)

จากสภาพและผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่าการสอนด้วยวิธีการเรียนรูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส จะเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหา ในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' instructional model) เป็นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระศิลปะ ซึ่งเดวิส (Davies, 1971 ; อ้างถึงใน นิกุล เปี่ยมมาลย์ 2560, น. 27) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดี การจัดการสอนโดยใช้แนวคิดของ เดวิส จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้เรื่องราวมาตรฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลและการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ทำงาน วางแผนในการทำงานอย่างมีขั้นตอนและมีการประเมินผล การทำงานตั้งแต่วางแผนก่อนการทำงาน ขณะทำงาน และเมื่อทำงานเสร็จแล้ว ทำให้เกิดการพัฒนาอยู่เสมอ (ทิศนา แฉมมณี, 2557, น. 246) ทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันหาคำตอบของคำถามที่ครูผู้สอนได้แจกให้ ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดความเข้าใจกับเนื้อหาและได้รับความรู้ อย่างเท่าเทียมกันทุกคน ทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมห้อง เมื่อถึงเวลาแยกย้ายทำแบบทดสอบก็สามารถทำคะแนนได้มากขึ้นอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการเรียนการสอนโดยวิธีการเรียนรูปแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิสมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทำราวมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนำผลการศึกษาค้นคว้า ไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

1.2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่

เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

1.2.3 เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสสูงขึ้น

1.3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำร่วางมาตรฐานโดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสที่สูงขึ้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เรื่องร่วางมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงายและเพลงหญิงไทยใจงาม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 59 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 29 คน และ กลุ่มควบคุม 30 คน โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร

1.4.3 ขอบเขตระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ร่วางมาตรฐาน หมายถึง การแสดงที่เป็นการร่วางร่วมกันระหว่างชาย-หญิง เป็นคู่ ๆ เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลมตามทำนองเพลงร้องมีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์และวงดนตรีสากลบรรเลงประกอบซึ่งการวิจัยนี้จะใช้เพลงคืนเดือนหงายและเพลงหญิงไทยใจงาม

รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบมีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ

รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ หมายถึง เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่งมีวิธีการหลัก ๆ ได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัลเพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการและมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นประการสำคัญ

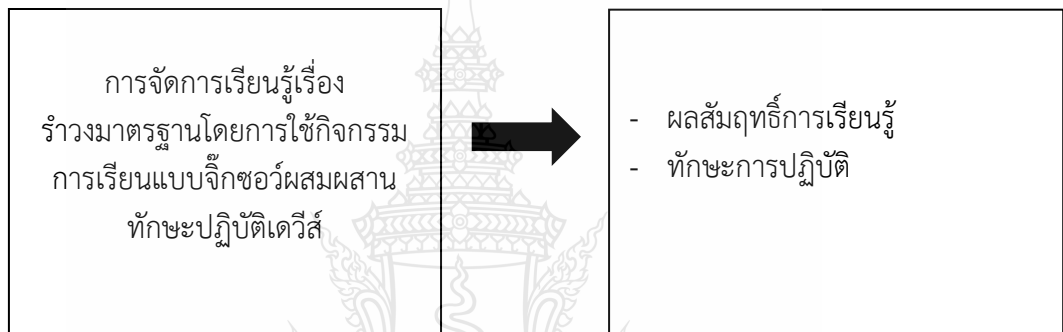
รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส หมายถึง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนตามกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบทักษะปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากแนวคิดที่ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบ

ไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อย เชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดี และรวดเร็วขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

ทักษะปฏิบัติทำร่ำ หมายถึง พฤติกรรมการใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวใน การปฏิบัติกิจกรรมที่กระทำอย่างถูกต้องรวดเร็วคล่องแคล่วจนมีความชำนาญ

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดของการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1 ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะไทยโดยการบูรณาการรูปแบบการสอนที่ หลากหลาย
- 1.7.2 ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะปฏิบัติทำนาฏศิลป์ไทยชุดต่อไป
- 1.7.3 นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.7.4 นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)
 - 1.1 สาระสำคัญ
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.3 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 - 1.5 การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์
 - 1.6 ร่วางมาตรฐาน
2. การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
 - 2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
 - 2.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส
 - 2.3 การเรียนรู้แบบร่วมมือของรูปแบบจิ๊กซอว์
 - 2.4 การประเมินผลทักษะปฏิบัติ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 แนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.3 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1-30) ได้กำหนดหัวข้อที่สำคัญดังนี้

1.1 สาระสำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการ ทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะ แขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

1. ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอ ผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ดนตรีมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรีแสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3. นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

โดยจากสาระสำคัญหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) สามารถสรุปสาระการเรียนรู้ในการเรียนศิลปะแขนงต่างๆ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ คือ สาระการเรียนรู้ในการเรียนศิลปะแขนงต่างๆ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดังนี้

สาระการเรียนรู้สาระที่ 1 : ทัศนศิลป์

ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1 บรรยาย รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

2 ระบุ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สร้างผลงาน เมื่อชมงานทัศนศิลป์

3 จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่อง เส้น สี รูปร่าง รูปทรง และพื้นผิว

4 วาดภาพระบายสีสิ่งของรอบตัว

5 มีทักษะพื้นฐานในการใช้

6 วาดภาพถ่ายทอดความคิดความรู้สึกจากเหตุการณ์ชีวิตจริงโดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี

7 บรรยายเหตุผลและวิธีการในการสร้างงานทัศนศิลป์ โดยเน้นถึงเทคนิคและวัสดุอุปกรณ์

8 ระบุสิ่งที่ชื่นชมและสิ่งที่ควรปรับปรุงในงานทัศนศิลป์ของตนเอง

9 ระบุและจัดกลุ่มของภาพตามทัศนธาตุที่เน้นในงานทัศนศิลป์

ศ1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล โดยประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ

1 เล่าถึงที่มาของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

2 อธิบายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

สาระการเรียนรู้สาระที่ 2 : ดนตรี

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

1 ระบุรูปร่างลักษณะของเครื่องดนตรี ที่เห็นและได้ยินในชีวิตประจำวัน

2 ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนเสียง และจังหวะเคาะ

3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงขับร้องของตนเองและผู้อื่น

4 นำดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สาระการเรียนรู้สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ เช่น สถานการณ์สั้น ๆ สถานการณ์ที่กำหนดให้เพลงพระราชนิพนธ์และร่ายมาตรฐาน

จากสาระสำคัญของการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สรุปได้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีสาระสำคัญประกอบด้วยทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

1.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 3-5) ได้กำหนดสารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดังนี้

สาระที่ 1 ทศศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

จากสารและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในสารและมาตรฐานการเรียนรู้สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ซึ่งสรุปได้ว่า สารและมาตรฐานการเรียนรู้สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ได้มุ่งให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3 คุณภาพผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 3-5) ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการกล่าวถึงคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพดังนี้

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้างเคลื่อนไหว

อย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตน
ชื่นชอบ สามารถแสดงผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง

2. รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงาน
ทัศนศิลป์ ในท้องถิ่นตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

3. รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียงคุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย
ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหว
ร่างกาย ให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะ แสดงความ
คิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน

4. รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญ
และประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

5. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบ
จังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม
รู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย

6. รู้และเข้าใจการละเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจ
ในการละเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิต ของคนไทย
บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

จากคุณภาพผู้เรียนดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หลังจากที่ผู้เรียนจบการศึกษาในระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 3 แล้ว จะต้องมีความรู้ด้านศิลปะในส่วนของนาฏศิลป์ คือ ผู้เรียนจะต้องรู้และเข้าใจ
แหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้
ยิน ผนวกกับต้องมีความเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญและ
ประโยชน์ของดนตรี สามารถสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบ
จังหวะเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์ รู้และเข้าใจนาฏศิลป์ท้องถิ่น สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นใน
การละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย
ตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 7-10) ได้กำหนดกรอบของตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
แกนกลาง สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน ซึ่งประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ สาระการ
เรียนรู้แกนกลาง คือ การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รำวงมาตรฐาน เพลงพระราชนิพนธ์
สถานการณ์ สั้น ๆ และสถานการณ์ที่กำหนดให้

2. แสดงท่าทางประกอบเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

คือ หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ ประกอบด้วย การฝึกภาษาท่าสื่ออารมณ์ของมนุษย์ และการฝึกนาฏยศัพท์ในส่วนขา

3. เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม
4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย
5. บอกประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. เล่าการแสดงนาฏศิลป์ที่เคยเห็นในท้องถิ่น
2. ระบุสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์
3. อธิบายความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์

ซึ่งตัวชี้วัด 3 ตัวนี้ จะเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ สามารถแสดงออกทางนาฏศิลป์ได้ สามารถคิดสร้างสรรค์การแสดงทางนาฏศิลป์เพิ่มเติมได้ และมีความรักษาความภูมิใจในนาฏศิลป์ไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และมีความอนุรักษ์หวงแหน และมีจิตสำนึกในการร่วมกันเผยแพร่ นาฏศิลป์ไทยให้สากลได้รับรู้

1.5 การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์

1. ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

สุนทรภู่ นิมิตพิณธ์ (2555, น. 111) กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศิลปะที่ ว่างด้วยการ ฟ้อนรำ และการละครเน้นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การใช้ภาษาท่ารำการตีบท โดยใช้สรีระต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวสื่อความหมายแทนคำพูดในรูปแบบของการแสดงเป็นชุดระบำ รำ ฟ้อน หรือการแสดงละครโขน

อรุวรรณ ขมวัฒนา (2557, น. 94) กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงที่สร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดขึ้นจากการเลียนแบบกิริยาท่าทางของคนและสัตว์ ประกอบด้วย การฟ้อนรำ ดนตรี และการขับร้อง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่สวยงาม

จากความหมายของนาฏศิลป์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่านาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะ แห่งการฟ้อนรำ การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เข้ากับดนตรีและเสียงเพลง สื่อความหมายแทนคำพูด เพื่อแสดงออกถึง ความรู้สึก การใช้ภาษาท่ารำ การตีบท โดยใช้สรีระต่างๆ ของร่างกาย เคลื่อนไหวในรูปแบบของการแสดง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงที่สวยงาม

2. จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 5) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้นาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์ สามารถพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพของงานนาฏศิลป์ ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รู้และเข้าใจประเภทละครไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์ จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดง นาฏศิลป์ มีความเข้าใจความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

เพียงเพ็ชร์ คมขำ (2554, น.24) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ว่า การเรียนรู้ นาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมาย เพื่ออนุรักษ์ส่งเสริมสืบทอด รักษาสมบัติของชาติ และรู้จักกล้า แสดงออก ในการช่วยสร้างบุคลิกการเคลื่อนไหวร่างกายให้สง่างาม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิด เกิดสติปัญญา ทั้งยังช่วยเสริมสร้างประกอบอาชีพ และฝึกให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

จากจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้นาฏศิลป์ มีจุดมุ่งหมาย เพื่ออนุรักษ์นาฏศิลป์ของชาติ และฝึกทักษะปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ที่ ถูกต้องและสวยงาม ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะด้านนาฏศิลป์ อาทิ นาฏยศัพท์ งานนาฏศิลป์การออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดง เสริมสร้างบุคลิกภาพและสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 23) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ ดังนี้

1. สำรวจความต้องการของผู้เรียน
2. วางจุดประสงค์ของการสอนให้ชัดเจน
3. กำหนดบทบาท และหน้าที่ ของแต่ละคนให้ชัดเจน
4. บอกแหล่งเรียนรู้ วิธีการหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ทราบก่อน ระหว่าง และหลังการเรียนรู้อ
5. ฝึกปฏิบัติจริง
6. วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
7. นำผลการประเมินมาปรับปรุง และแก้ไขทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้อ

จากแนวการจัด การเรียนรู้นาฏศิลป์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถทางนาฏศิลป์ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้สังเกต เลียนแบบท่าทางต่าง ๆ และจะต้องสอนจากท่าที่ง่ายไปหาท่าที่ยาก และท่าที่ยากทำให้ง่ายขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แต่คงรูปแบบเดิมไว้ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกตและปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนที่ มีแบบแผน กระบวนการให้อิสระแก่ผู้เรียน ครูเป็นผู้ชี้แนะให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าคิดกล้าทำและกล้าแก้ปัญหา

1.6 รำวงมาตรฐาน

1.6.1 ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน

รำวงมาตรฐาน เป็นการละเล่นที่มีมาชานาน ดังที่ กรมศิลปากร (2514, น. 7-9) ได้ให้ความหมายรำวงมาตรฐานว่า รำวง มีกำเนิดมาจากรำโทน ซึ่งแต่เดิมรำโทนเป็นการละเล่นพื้นเมืองอย่างหนึ่งของชาวไทยที่นิยมเล่นกันในฤดูเทศกาลของท้องถิ่นบางจังหวัด คำว่า “ รำโทน ” สันนิษฐานว่าเรียกชื่อจากการเลียนแบบเสียงตามเครื่องดนตรีประกอบจังหวะที่ใช้เป็นหลัก คือ “ โทน

” ซึ่งตีเป็นลำนำเสียง “ ปะ โทน ปะ โทน ปะ โทน โทน ” เครื่องดนตรีที่ใช้ในการรำโตน ได้แก่ ฉิ่ง กรับ และโตน โดยลักษณะรำโตนนั้นเป็นการรำคู่ระหว่างชายกับหญิง ให้เข้ากับจังหวะโตน โดยไม่มีท่ารำกำหนดเป็นแบบแผนตายตัว ซึ่งในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 รำโตนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จึงมีผู้ประพันธ์ลำนำเพลงและบทร้องประกอบการรำขึ้น นิยมนำไปเล่นกันแพร่หลายตามจังหวัดอื่นๆ บทร้องอาจมีหลายลักษณะเริ่มตั้งแต่บทชมโฉม เกี้ยวพาราสี บทสัพยอกหยอกเย้า และบทพรอดพรำล้าลาจากกัน เช่น

เพลงหลอจริงนงคารา

หลอจริงนงคารา	งามตาจริงแมสาวเอย
วันนี้ฉันมีความสุข	สนุกรื่นเริงหัวใจ
ที่นี่เป็นแดนสวรรค์	เธอกับฉันมาเล่นคองกา

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2484 - 2489) ประชาชนในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปัจจุบันคือ กรุงเทพมหานคร พวกเขานิยมเล่นรำโตนทั่วไป รัฐบาลสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะเชิดชูศิลปะการเล่นรำโตนใหม่ระเบียบแบบแผนอันดีงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย จึงมอบให้กรมศิลปากรพิจารณาปรับปรุงการเล่นรำโตนเมื่อ พ.ศ. 2487 กรมศิลปากรจึงสร้างบทร้องประกอบการรำขึ้นใหม่ 4 บท คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำชิมารำ และเพลงคืนเดือนหงาย

โดยการปรับปรุงทำนองเพลงและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่น พร้อมทั้งจัดทำรำให้ดูงดงาม ถูกต้องตามแบบฉบับท่ารำวงมาตรฐานของนาฏศิลป์ไทย คือ นำแม่ทาบในบทรำแม่บทอาทิเช่น ทาสอดสรอยมาลา ทาซึกแบ่งผัดหนา เป็นต้น มากำหนดไว้เป็นแบบฉบับท่ารำมาตรฐานและเปลี่ยนชื่อที่เรียกว่า “ รำโตน ” มาเป็น “ รำวง ” โดยเหตุผลที่ว่าผู้เล่นรำกันเป็นวงนั่นเองต่อมาท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ได้แต่งบทร้องที่ใช้ประกอบการรำวงขึ้นใหม่อีก 6 บท คือ เพลงดอกไม้ของชาติ (ทำนองของกรมศิลปากร) เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงบุษานักรบ เพลงหญิงไทยใจงาม (ทำนองของกรมประชาสัมพันธ์) เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า และเพลงยอดชายใจหาญ โดยผู้ประพันธ์บทร้องทั้ง 4 เพลงของกรมศิลปากร คือ จมื่นมานิตยนเรศ (เฉลิม เศรษฐนันท์) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง กองการสังคีตผู้ปรับปรุงทำนองเพลง คือ นายมนตรี ตราโมท ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกดุริยางคศิลป์ไทย สำหรับผู้ประพันธ์ท่ารำ คือ หม่อมตวน(นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก) นางมัลลีย์ คงประภัศร และนางลมุล ยมะคุปต์ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รำกันอย่างแพร่หลายและมีแบบแผนอันเดียวกัน กรมศิลปากรจึงได้เรียกชื่อการรำนี้ว่า “ รำวงมาตรฐาน ” เมื่อได้มีการกำหนดรำโตนขึ้นอย่างมีแบบแผนแล้ว ต่อมาจึงได้เปลี่ยนมาเรียกว่า “ รำวง ” และได้มีคำว่า “ มาตรฐาน ” เพิ่มขึ้นมาอีก จึงกลายเป็น “ รำวงมาตรฐาน ” จนถึงปัจจุบัน

1.6.2 เครื่องแต่งกาย

เครื่องแต่งกายของรำวงมาตรฐาน ประกอบด้วย 4 ประเภทคือ

1) การแต่งกายแบบชาวบาน

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอพวงมัลลีย์ มีผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า

หญิง นุ่งโจงกระเบน หมวกสไบอัดจีบ ปลอยผม ประดับดอกไม้ที่ผมด้านซ้าย คาดเข็มขัด

ใส่เครื่องประดับ

2) การแต่งกายแบบรัชกาลที่ 5

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อราชปะแตน ใส่ถุงเท้า รองเท้า
หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อลูกไม้ สไบพาดบาผูกเป็นโบว์ ทั้งชายไว้ข้างลำตัว
दानชาย ใส่เครื่องประดับมุก

3) การแต่งกายแบบสากลนิยม

ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกเน็คไท
หญิง นุ่งกระโปรงปลายขา ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก

4) การแต่งกายแบบราตรีสโมสร

ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผาคาดเอวห้อยชายदानขา
หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป ชายผ้าห้อยจรดบ่าลงไปทาง
दानหลังเปิดไหล่ขวา ศีรษะเกล้ามวยสูง ใส่เกี้ยวและเครื่องประดับ

1.6.3 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง

แต่เดิมนั้น “รำโทน” มีเครื่องดนตรีประกอบ คือ ฉิ่ง กรับ และโทน เมื่อมีการพัฒนารำโทน
นี้ขึ้น จึงได้มีการพัฒนาเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐานในปัจจุบัน 2 ประเภท คือ วงดนตรี
ไทย และวงดนตรีสากล การลำดับเพลงและท่ารำของรำวงมาตรฐาน มีดังนี้คือ

- 1) เพลงงามแสงเดือน (ทาสอดสรอยมาลา)
- 2) เพลงชาวไทย (ทาชักแบ่งผัดหนา)
- 3) เพลงรำซิมารำ (ทารำสาย)
- 4) เพลงคืนเดือนหงาย (ทาสอดสรอยมาลาแปลง)
- 5) เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ (ทาแขกเตาเขารัง , ทาพาลาเพียงไหล)
- 6) เพลงดอกไม้ของชาติ (ทาร้ายั่ว)
- 7) เพลงหญิงไทยใจงาม (ทาพรหมสีหนา , ทายุงพอนหาง)
- 8) เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า (ทาช่างประสานงา , ทาจันทรทรวงกลดแปลง)
- 9) เพลงยอดชายใจหาญ (หญิง – ทาชนะร้ายไม , ชาย – ทาจอเพลิงกาฬ)
- 10) เพลงบุชานันทรบ ทาที่ 1 (หญิง – ทาขัดจางนาง , ชาย – ทาจันทรทรวงกลด)
ทาที่ 2 (หญิง – ทาลอแก้ว , ชาย – ทาขอแก้ว)

หลักการลำดับท่ารำขึ้นอยู่กับการจัดลำดับจากง่ายไปยาก ตลอดจนการใช้ท่ารำที่สัมพันธ์และ
สืบเนื่องกันตามขั้นตอน การสอนขึ้นอยู่กับวิธีการของครู ซึ่งแต่ละเพลงมีบทร้องดังนี้ (อมรา กล้าเจริญ,
2531, น.25-30)

1. เพลงงามแสงเดือน (บทร้องและทำนองของกรมศิลปากร)

งามแสงเดือนมาเยือนสองหลา งามไบนานาเมื่ออยู่วงรำ (ซ้ำ 2 เที้ยว)
เราเล่นเพื่อสนุก เป็ลื่องทุกขวยระกะกำ
ขอให้เล่นพอนรำ เพื่อสามัคคีเอย

ความหมาย ยามเมื่อแสงจันทร์ส่องมายังโลกทำให้โลกนี้ดูสวยงาม ผู้คนที่มาเล่นรำวงยามที่
แสงจันทร์ส่องก็มีความงดงามด้วยการรำวงนี้เพื่อให้ความสนุกสนาน มีความสามัคคีกันและละทิ้ง
ความทุกข์ให้หมดสิ้นไป

2. เพลงชาวไทย (บทรองและทำนองของกรมศิลปากร)

ชาวไทยเราเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกขสบายอย่างนี้
เพราะชาติเราไต่เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ไทเกราชเจ็ดจัญญ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเราเอ๋ย.

ความหมาย หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้นเป็นสิ่งทีทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสียในการที่เราได้มาเล่นร่าวกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกขโศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยมีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการจะคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น จึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของประเทศไทยเราตลอดไป

3. เพลงรำซิมารำ (บทรองและทำนองของกรมศิลปากร)

รำมาซิมารำ	เรียงระบำกันให้สนุก
ยามงานเราทำงานจริงจัง	ไมละไมทิ้งจะเกิดเข็ญชุก
ถึงยามวางเราจึงรำเล่น	ตามเชิงเขนเพื่อให้สร่างทุกข
ตามเยี่ยงอย่างตามยุค	เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม
เล่นอะไรให้มีระเบียบ	โหงวมให้เรียบร้อยจะคมขำ
มาซิมารำเอ๋ยมาพอรำ	มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย.

ความหมาย ขอพวกเรามาเล่นร่าวกันให้สนุกสนานเถิดในยามวางเขนนี้จะได้คลายทุกขถึงเวลางานก็จะทำงานกันจริงจัง ๆ เพื่อจะได้ไม่ลำบาก และการรำก็จะรำอย่างมีระเบียบแบบแผนและงดงามตามวัฒนธรรมไทย

4. เพลงคืนเดือนหงาย (บทรองและทำนองของกรมศิลปากร)

ยามกลางคืนเดือนหงาย	เย็นพระพายโบกพลั่วปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต	เทาเย็นผูกมิตรไมเื้อระอา
เย็นรมธงไทยปกไทยทั่วหลา	เย็นยี่งน้ำฟามาประพรมเอ๋ย.

ความหมาย เวลากลางคืน เป็นคืนเดือนหงาย มีลมพัดมาเย็นสบายใจ แต่ก็ยังไม่สบายใจเท่ากับ การที่ได้ผูกมิตรกับผู้อื่น การที่อยู่ใต้ไตรรงค์ธงไทย มีความร่มเย็นยิ่งกว่าความเย็นจากน้ำฟ้าที่โปรยปรายลงมา

5. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ (บทรอง ทานผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม)

ดวงจันทร์วันเพ็ญ	ลอยเด่นอยู่ในนภา
ทรงกลดสดสี	รัศมีทอแสงงามตา
แสงจันทร์อรอม	ฉายงามส่องฟ้า
ไมงามเทาหนา	นวลนงยองโย
งามเอ๋ยแสนงาม	งามจริงยอดหญิงชาติไทย
งามวงพักตร์ยี่งดวงจันทร์รา	จริตกริยานี้มนวลละไม
วาจากิ่งวาน	ออนหวานจับใจ
รูปทรงสมสวน	ย้วยวนหทัย

สมเปนดอกไม้

ขวัญใจชาติเอย

ความหมาย พระจันทร์เต็มดวงที่ลอยอยู่บนท้องฟ้านั้นช่างดูสวยงาม เพราะเป็นพระจันทร์ทรงกลด คือ มีแสงเลื่อมกระจายออกรอบดวงจันทร์ทั้งดวง แต่ถึงจะงามอย่างไรก็ยังไม่เท่าความงามของดวงหน้าหญิงสาว ที่ดูผุดผ่องมีน้ำมีนวล อีกทั้งรูปร่างก็ดูสมส่วน กิริยาวางก้ออ่อนหวานไพเราะเปรียบเสมือนวาหญิงไทยนี้คือ ดอกไม้ของชาติไทยเรา

6. เพลงดอกไม้ของชาติ (บทรอง ทานผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ทำนอง กรมศิลปากร)

(สรอย) ขวัญใจดอกไม้ของชาติ	งามวิลาสนวนนาฏรายรำ (2 เที้ยว)
เอวองค่อนงาม	ตามแบบนาฏศิลป์
ชี้ชาติไทยเนาถิ่น	เจริญวัฒนธรรม (สรอย)
งามทุกสิ่งสามารถ	สร้างชาติช่วยชาย
ดำเนินตามนโยบาย	สุทนเหน้อยยากตรากตรำ.

ความหมาย ผู้หญิงไทยเปรียบได้กับเปนดอกไม้ของชาติ ยามที่กริดกรายรายรำก็ดูอ่อนช้อยงดงามมีเสน่ห์ตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ชาติไทยเราเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองด้วยวัฒนธรรม หญิงไทยเรานั้นนอกจากจะมีความสวยงามแล้ว ด้านการงานก็สามารถทำได้ทุกอย่างยอมเหน้อยยากลำบากเพื่อช่วยสนับสนุนให้ผู้ชายสร้างชาติให้เจริญรุ่งเรืองตามนโยบายของชาติ

7. เพลงหญิงไทยใจงาม (บทรอง ทานผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ทำนอง กรมประชาสัมพันธ์)

เดือนพราวดาวแวววาวระยับ	แสงดาวประดับสงไหเดือนงามเด่น
ดวงหน้าโสภะเพียงเดือนเพ็ญ	คุณความดีที่เห็นเสริมไหเด่นเลิศงาม
ขวัญใจหญิงไทยสงศรีชาติ	รูปงามพิลาศไหกลากาจเรื่อนาม
เกียรติยศกองปรากฏทั่วคาม	หญิงไทยใจงามยิ่งเดือนดาวพราวแพรว

ความหมาย ดวงจันทร์ที่สองแสงอยู่บนท้องฟ้ามีความงดงามมาก และยิ่งได้แสงอันระยิบระยับของดวงดาวด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ดวงจันทร์นั้นงามเด่นยิ่งขึ้น เปรียบเหมือนกับดวงหน้าของหญิงสาวที่มีความงดงามอยู่แล้ว ถ้ามีคุณความดีด้วย ก็จะทำให้หญิงนั้นงามเปนเลิศ ผู้หญิงไทยนี้เปนนขวัญใจของชาติ เปนที่เชิดหน้าชูตาของชาติ รูปร่างก้งดงาม จิตใจก็กล้าหาญดังที่มีชื่อเสียงปรากฏอยู่ทั่วไป

8. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า (บทรอง ทานผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ทำนอง กรมประชาสัมพันธ์)

ดวงจันทร์ขวัญฟ้า	ชื่นชีวาขวัญพี่
จันทร์ประจำราตรี	แต่ขวัญพี่ประจำใจ
ที่เทิดทูนคือชาติ	เอกราชอธิปไตย
ถนอมแนบสนิทใน	คือขวัญใจพี่เอย

ความหมาย ในเวลาค่ำคืนท้องฟ้ามืดดวงจันทร์ประจำอยู่ ในใจของชายก็มีหญิงอันเปนสุดที่รักประจำอยู่เช่นกัน สิ่งที่เทิดทูนยกย่องไว้ก็คือชาติไทยที่เปนเอกราช มีอิสระแกตนไม่ขึ้นกับใคร และสิ่งที่แนบสนิทอยู่ในใจของชายก็คือหญิงอันเปนสุดที่รัก

9. เพลงยอดชายใจหาญ (บทรอง ทานผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ทำนอง กรมประชาสัมพันธ์)

โอยอดชายใจหาญ	ขอสมานไมตรี
---------------	-------------

น้องขอรวมชีวี	กอบกรณีย์กิจชาติ
แมสตุยากล้าเค็ญ	ไมขอเวนเดินตาม
น้องจักสุพยายาม	ทำเต็มความสามารถ.

ความหมาย ขอผูกมิตรไมตรีกับชายผู้กล้าหาญ และจะขอมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ทำหน้าที่ของชาวไทย แมจะลำบากยากแค้น ก็ขอช่วยเหลือจนเต็มความสามารถ

10. เพลงบุษานักรบ (บทรอง ทานพหูหึงละเอียด พิบูลสงคราม ทำนอง กรมประชาสัมพันธ์)

น้องรักรักบุชาพี	ที่มันคงที่มันคงกล้าหาญ
เป็นนักรบเชี่ยวชาญ	สมศักดิ์ชาตินักรบ
น้องรักรักบุชาพี	ที่มานะที่มานะอดทน
หนักแสนหนักพิผจญ	เกียรติพีขจรจบ
น้องรักรักบุชาพี	ที่ขยันที่ขยันกิจการ
บากบั่นสร้างหลักฐาน	ทำทุกด้านทำทุกด้านครบ
น้องรักรักบุชาพี	ที่รักชาติที่รักชาติยังชีวิต
เลือดเนื้อพีพลีอุทิศ	ชาติยังอยู่ยังอยู่พิภพ.

ความหมาย น้องรักและบุชาพี เพราะพีมีความกล้าหาญ เป็นนักรบที่เก่งกล้าสามารถสมกับเป็นชายชาตินักรบที่มีความมานะอดทน แมว่าจะยากเย็นแสนเข็ญ พีก็ต่อสู้จนชื่อเสียงเลื่องลือไปทั่ว นอกจากนี้พียังขยันขันแข็งในงานทุกอย่าง อุตสาหสร้างหลักฐานใหม่มั่นคง และพียังมีความรักในชาติบ้านเมืองยิ่งกว่าชีวิต ยอมสละไถ่แม่ชีวิตและเลือดเนื้อเพื่อให้ชาติไทยคงอยู่คู่โลกต่อไป

1.6.4 โอกาสที่ใช้ในการแสดง

เผยแพร่ให้ประชาชนชม และแสดงในงานรื่นเริงต่างๆ หรือแสดงในโอกาสต้อนรับแขกต่างบ้านต่างเมือง หรือราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันมักนิยมนำมาใช้หลังจากจบการแสดง หรือจบงานบันเทิงต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนผู้ร่วมงานออกมาราวงร่วมกันเป็นการแสดงความสามัคคีกลมเกลียว อีกทั้งยังเป็นที่ยินยอมของชาวต่างชาติในการออกมาราวงเพื่อความสนุกสนาน

1.6.5 วิธีการแสดง

1. แสดงแบบระบำหมู หุญ - ชาย
2. การแสดงเป็นคู่ ชาย-หญิง จำนวนผู้แสดงให้พิจารณาตามความเหมาะสมของสถานที่
3. ต้องให้ความพรอมเพรียงกันในเวลาแสดงระว่างระยะระหว่างคู่ไม่เียงหรือชิดจนเกินไป ระว่างเียงเียงหรือวงขาด
4. กอนจะเริ่มรำ หุญ - ชาย ทำความเคารพกันด้วยการไหวด้วยทาทางสุภาพ
5. กอนรำแต่ละเพลง ดนตรีนำ 1 วรรค เพื่อให้ผู้รำตั้งต้นจึงจะได้พร้อมกันการจัดวงรำวงมาตรฐานนั้น ให้พหูหึงยืนอยู่คานหน้าผู้ชาย ทั้งสองหันหน้าไปตามวงในลักษณะทวนเข็มนาฬิกา คุัดไปให้ยืนต่อหลังไป จัดระยะวงรำให้สวยงามกับจำนวนผู้รำทั้งวง

กล่าวโดยสรุป รำวงมาตรฐาน เป็นการละเล่นที่มีมาช้านาน ดังที่ กรมศิลปากร (2514, น. 7-9) ได้ให้ความหมายรำวงมาตรฐานว่า รำวง มีกำเนิดมาจากรำโทน ซึ่งแต่เดิมรำโทนเป็นการละเล่นพื้นเมืองอย่างหนึ่งของชาวไทยที่นิยมเล่นกันในฤดูเทศกาลของท้องถิ่นบางจังหวัด คำว่า “ รำโทน ” และได้มีการปรับปรุงพัฒนาในรัฐบาลสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยการปรับปรุงทำนองเพลงและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่น พร้อมทั้งจัดทำรำให้ดูงดงาม ถูกต้องตามแบบฉบับรำวงมาตรฐานของนาฏศิลป์ไทย คือ นำแม่ท่าในบทรำแม่บทอาทิ เช่น ทาสอดสร้อยมาลา ทาซึกแปงผัดหน้า เป็นต้น มากำหนดไว้เป็นแบบฉบับรำมาตรฐานและเปลี่ยนชื่อที่เรียกว่า “ รำโทน ” มาเป็น “ รำวง ” โดยการแสดงรำวงมาตรฐานใน ปัจจุบัน 2 ประเภท คือ วงดนตรีไทย และวงดนตรีสากล การลำดับเพลงและ ท่ารำของรำวงมาตรฐาน ประกอบด้วย

1. เพลงงามแสงเดือน
2. เพลงชาวไทย
3. เพลงรำซิมารำ
4. เพลงคืนเดือนหงาย
5. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
6. เพลงดอกไม้ของชาติ
7. เพลงหญิงไทยใจงาม
8. เพลงดวงจันทร์ขวิญพา
9. เพลงยอดชายใจหาญ
10. เพลงบุษานักรบ

2. การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้ ปฏิบัติ อย่างเป็นขั้นตอนจนเกิดทักษะด้านนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนใน การเรียนรู้นาฏศิลป์ ให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 52 - 55) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ นาฏศิลป์ดังนี้

1. การเตรียมตัวของครู
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรในระดับชั้นที่สอน
 - 1.2 ศึกษาแนวการสอน
 - 1.2.1 การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ต้องคำนึงถึงจุดประสงค์

1.2.2 การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ ควรใช้เอกสารต่างๆ นอกเหนือจากหลักสูตร เช่น คู่มือการสอนนาฏศิลป์ เป็นต้น

1.2.3 ดนตรีและนาฏศิลป์ประกอบด้วยกิจกรรมใหญ่ 4 กลุ่ม คือ การเน้นจังหวะ ร้องเพลง การฟัง และนาฏศิลป์ กิจกรรมทั้ง 4 กลุ่มนี้ควรสอนไปพร้อมๆ กัน แต่จะเน้นกิจกรรมใดมากหรือน้อยกว่ากันให้พิจารณาจากแผนการสอนนั้นๆ

1.2.4 การสอนควรเป็นรูปแบบของการสาธิตก่อน ในขณะที่เดียวกันผู้สอนอาจใช้วิธีสอนแบบอื่นๆ เข้าผสมผสานกันในบางครั้ง

1.2.5 มีลำดับขั้นตอนในการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจในกิจกรรม ทั้งการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กัน

1.2.6 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรหาสื่อการเรียนมาใช้ประกอบการสอน

1.3 ศึกษาการแบ่งเนื้อหากิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ ซึ่งการเรียนดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติซ้ำ ๆ กันจึงจำเป็นต้องจัดแบ่งเนื้อหาของกิจกรรมในแต่ละหัวข้อให้เด่นชัดและจัดสรรเวลาของแต่ละแผนให้ได้ครบตามกำหนด

1.4 ศึกษาสื่อการเรียนการสอน ที่จำเป็นในการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ตามหลักสูตร เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออก และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพราะฉะนั้น สื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นสำหรับการสร้างประสบการณ์ และความรู้ในการเรียนดนตรี และนาฏศิลป์ สื่อการเรียนประกอบด้วย

1.4.1 สื่อที่เป็นเอกสาร

1.4.2 สื่อที่เป็นวัสดุอุปกรณ์

1.5 ศึกษาหลักของการวัดผลและการประเมินผลก่อนดำเนินการวัดผลและประเมินผล เพื่อทราบว่านักเรียนได้รับความรู้และมีประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ เพียงใด เครื่องมือในการวัดผล คือ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงานจากการปฏิบัติจริง และการทดสอบโดยข้อเขียนเครื่องมือวัดผลแต่ละประเภท ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียนการสอนต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้ได้ครบทุกด้าน จึงสามารถที่จะนำไปวินิจฉัยความบกพร่องของนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาต่อไปได้ถูกต้อง

2. การเตรียมบันทึกการสอนและใช้แผนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน ปัจจุบันนี้จะพบว่า มีแผนการสอนและคู่มือครูไว้ให้ครูผู้สอนเกือบจะสมบูรณ์แล้ว คือ มีแผนการสอนอย่างละเอียดบอกกิจกรรม เนื้อหาและขั้นตอนการสอน ฉะนั้นก่อนการสอนครูควรศึกษาแผนการสอน และคู่มือครูอย่างละเอียด

3. วิธีการสอนในชั้นกิจกรรมการสอนรำ

3.1 ชั้นกำหนดบทเรียน

3.1.1 ชื่อของบทเรียน (ชุดพ็อนที่จะจัดสอน)

3.1.2 ทำนองเพลง

3.1.3 ชนิดของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบการรำ

3.1.4 ความเป็นมาของการรำที่จะสอน

3.1.5 นักเรียนต้องเข้าใจ ลักษณะของเนื้อเพลงในด้านคำประพันธ์และ
ความหมาย

3.2 ชั้นศึกษาบทเพลงก่อนที่นักเรียนจะร้อง ครูควรจะต้องสอนให้รู้จักบทเพลงก่อน
ดังนี้

3.2.1 ฟังทำนองเพลงและจังหวะของเพลง

3.2.2 นักเรียนร้องตามเพลงพร้อมเคาะจังหวะ

3.2.3 นักเรียนร้องเอง เคาะจังหวะเอง

3.3 ชั้นสอนปฏิบัติรำ

3.3.1 เตรียมปฏิบัติรำ ถ้ามีอุปกรณ์การแสดงจะต้องใช้ประกอบ ควรแนะนำ
วิธีใช้

3.3.2 วิธีปฏิบัติรำ

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 11) ได้นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ
พัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ดังนี้

1. ขั้นรับรู้รูปแบบ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญที่เป็นพื้นฐานการปฏิบัติให้แก่ผู้เรียนโดยเริ่มต้น
ให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบของนาฏศิลป์ที่ผู้เรียนจะฝึกปฏิบัติและมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของการ
ปฏิบัตินาฏศิลป์

2. ขั้นทำตามแบบ เมื่อผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบและพื้นฐานทางนาฏศิลป์แล้ว จึงเริ่ม
ปฏิบัติ โดยผู้สอนเป็นต้นแบบหลักให้ผู้เรียนเลียนแบบปฏิบัติตามที่ละขั้นตอนเริ่มฝึกจากการฝึกทำนาฏย
ศัพท์ และภาษาทำนาฏศิลป์ตั้งต้นที่ละท่าแล้วจึงให้ฝึกท่าตามตั้งแต่ต้นเพลงจนจบเพลงเป็นการฝึกหัดที่
ละท่าและฝึกอย่างต่อเนื่อง

3. ขั้นปฏิบัติได้เอง หลังจากผู้เรียนฝึกหัดทักษะตามผู้สอนแล้วให้ไปฝึกหัดเพื่อเต็มจนในที่สุด
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

4. ขั้นปฏิบัติได้อย่างชำนาญ ผู้เรียนปฏิบัติท่ารำด้วยความชำนาญปรับปรุงแก้ไขและ
พัฒนาการรำของตนมีทักษะมากขึ้นสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการปฏิบัติท่ารำได้มีลีลาท่ารำที่
สวยงามและรำได้ด้วยคามมั่นใจสวยงาม

5. ขั้นประยุกต์เมื่อผู้เรียนมีความชำนาญมากขึ้น ก็สามารถนำความรู้และประสบการณ์
ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง พัฒนาท่ารำของตนเอง และนำหลักการไปใช้ในชีวิตประจำวัน และ
การแสดงได้

6. ขั้นสร้างสรรค์ผู้เรียนสามารถนำหลักวิชานาฏศิลป์ไปสร้างสรรค์งานการแสดงให้
สอดคล้องกับลักษณะของงาน วัฒนธรรมท้องถิ่น และประดิษฐ์ผลงานด้านศิลปะได้

(ทิศนา แคมมณี, 2557, น. 243-247) ได้นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ
นักการศึกษา 3 รูปแบบ ดังนี้

2.2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

Davies (1971 ; อ้างถึงใน นิกุล เปียมาลัย, 2560, น. 27-28) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการ
พัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้
ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้

ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดี และรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะ หรือ การกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้า หรือเร็วเกิน ปกติ ก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกตควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจ เป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำ หรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิต หรือ มีแบบอย่างให้ดูหากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอน จึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ เช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่ง ครบ

ทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้นทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติ แต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ จะทำการแบ่งกระบวนการ เรียนการสอนออกเป็น 5 ชั้น เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการเรียนการสอน และการประเมินคุณภาพของ ผู้เรียนของอาจารย์ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน 5 ชั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เริ่มจากการสาธิต ทักษะหรือการกระทำ โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะ ขั้นที่ 2 ผู้สอนแตกทักษะ ทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่าง ช้า ๆ ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 คือ การเพิ่มเติมทักษะเทคนิควิธีการเพื่อให้ผู้เรียน สามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น และขั้นที่ 5 คือ ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ

2.2.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

Harrow (1972 ; อ้างถึงใน จรัสศรี พัวจินดาเนตร, 2558, น. 9-10) ได้จัดลำดับขั้นของการ เรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ดังนั้นการกระทำจึงเริ่มจากการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ไปถึงการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อซึ่ง กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ชั้น คือ

1. ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วนแต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ

2. ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็นผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอนหรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

3. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำสมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

4. ขั้นการแสดงออก ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ

5. ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นๆ อย่างสบาย เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

กล่าวโดยสรุปรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ แบ่งออกได้ 5 ขั้น ประกอบด้วย 1. ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ 2. ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง คือ ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็นผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอนหรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือ 3. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ขั้นนี้เป็นขั้นที่ ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ 4. ขั้นการแสดงออกและ 5. ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นๆ อย่างสบายในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

2.2.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน

Simpson (1972 ; อ้างถึงใน จรัสศรี พัวจินดาเนตร, 2558, น. 11-12) กล่าวว่า ทักษะเป็น เรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือร่างกาย ในการทำงานที่มีความซับซ้อน และต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความเร็วหรือความราบรื่นในการจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหว หรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้องและมีความชำนาญ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 7 ขั้น คือ

1. ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ
2. ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ
3. ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง
4. ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ
5. ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ
7. ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน จะแบ่งกระบวนการเรียนออกเป็น 7 ขั้น ประกอบด้วย 1. ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ 2. ขั้นการเตรียมความพร้อมเป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น 3. ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุมเป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ 4. ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง 5. ขั้นการกระทำอย่างชำนาญเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว 6. ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่ ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้นและ 7.ขั้นการคิดริเริ่ม คือ ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

1.3 รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1974, p. 213-240) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์

แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา

หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอีกมาก

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รูปแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่นทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ทักษะการคิดการแก้ปัญหาและอื่น ๆ (Johnson & Johnson, 1974, p. 213-240)

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายรูปแบบซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัลแตกต่างกันออกไป เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นประการสำคัญเพื่อความกระชับในการนำเสนอผู้เขียนจึงจะนำเสนอกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบทั้ง 7 รูปแบบต่อเนื่องกันดังนี้ (Johnson & Johnson, 1974, p. 213-240)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) (Slavin, 1995 ; อ้างถึงในรัชณี ทาเหล็ก, 2556, น. 28-29)

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า

กลุ่มบ้านของเรา (home group)

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเทียบได้กับชั้นส่วนภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไปพร้อมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกันตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียดและร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

4. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปสู่กลุ่มบ้านของเราแต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเช่นนี้สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

5. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคลและนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรามารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

กล่าวโดยสรุปกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ 2. ทำการมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน 3. แยกย้ายนักเรียนกลุ่มเดียวกันไปพร้อมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมาและร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้น 4. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปสู่กลุ่มของตนเอง และช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ และ 5. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD) (สิดานันท์ เนียมหอม, 2561, น. 21)

คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Teams – Achievement Division” กระบวนการดำเนินการมีดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่ากลุ่มบ้านของเรา (home group)

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนี้อาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้

3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ ซึ่งหาได้ดังนี้คะแนนพื้นฐานได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้คะแนนที่ได้ ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน คะแนนพัฒนาการถ้าคะแนนที่ได้คือ

-11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 0

-1 ถึง -10 คะแนนพัฒนาการ = 10

+1 ถึง 10 คะแนนพัฒนาการ = 20

+ 11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 30

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรานำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุดกลุ่มนั้นได้รางวัล

กล่าวโดยสรุปกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนโดยเริ่มจาก จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้ จากนั้นผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ สุดท้าย คือ สมาชิกในกลุ่มนำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุดกลุ่มนั้นได้รางวัล

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. เอ. ไอ. (TAI) (สิตานันท์ เนียมหอม, 2561, น. 22)

คำว่า “TAI” มาจาก “Team – Assisted Individualization” ซึ่งมีกระบวนการดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน
3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา จับคู่กันทำแบบฝึกหัด
 - ก. ถ้าใครทำแบบฝึกหัดได้ 75% ขึ้นไปให้ไปรับการทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้ายได้
 - ข. ถ้ายังทำแบบฝึกหัดได้ไม่ถึง 75% ให้ทำแบบฝึกหัดซ่อมจนกระทั่งทำได้แล้วจึงไปรับ

การทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้าย

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแต่ละคนนำคะแนนทดสอบรวบยอดมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัล

กล่าวโดยสรุปกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. เอ. ไอ. (TAI) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน จากนั้นทำการจับคู่กันทำแบบฝึกหัด และสุดท้ายสมาชิกในกลุ่มบ้านนำคะแนนทดสอบรวบยอดมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มกลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัล

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. จี. ที. (TGT) (สิตานันท์ เนียมหอม, 2561, น. 24)

ตัวย่อ “TGT” มาจาก “Team Game Tournament” ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน
3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแยกย้ายกันเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขันกับกลุ่มอื่นโดยจัดกลุ่มแข่งขันตามความสามารถ คือคนเก่งในกลุ่มบ้านของเราแต่ละกลุ่มไปรวมกันคนอ่อนก็ไปรวมกับคนอ่อนของกลุ่มอื่น กลุ่มใหม่ที่รวมกันนี้เรียกว่ากลุ่มแข่งขันกำหนดให้มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน
4. สมาชิกในกลุ่มแข่งขันเริ่มแข่งขันกันดังนี้
 - ก. แข่งขันกันตอบคำถาม 10 คำถาม
 - ข. สมาชิกคนแรกจับคำถามขึ้นมา 1 คำถาม และอ่านคำถามให้กลุ่มฟังให้สมาชิกที่อยู่

ซ้ายมือของผู้อ่านคำถามคนแรกตอบคำถามก่อนต่อไปจึงให้คนถัดไปตอบจนครบ

ง. ผู้อ่านคำถามเปิดคำตอบแล้วอ่านเฉลยคำตอบที่ถูกให้กลุ่มฟัง

จ. ให้คะแนนคำตอบดังนี้ผู้ตอบถูกเป็นคนแรกได้ 2 คะแนน ผู้ตอบถูกคนต่อไปได้ 1 คะแนน ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ฉ. ต่อกันไปสมาชิกคนที่ 2 จับคำถามที่ 2 และเริ่มเล่นตามขั้นตอน ข-จ ไปเรื่อยจนกระทั่งคำถามหมด

ช. ทุกคนรวมคะแนนของตนเอง

ผู้ได้คะแนนอันดับ 1 ได้โบนัส 10 คะแนน

ผู้ได้คะแนนอันดับ 2 ได้โบนัส 8 คะแนน

ผู้ได้คะแนนอันดับ 3 ได้โบนัส 5 คะแนน

ผู้ได้คะแนนอันดับ 4 ได้โบนัส 4 คะแนน 4.5 เมื่อแข่งขันเสร็จแล้ว สมาชิกกลุ่ม

กลับไปกลุ่มบ้านของเรา แล้วนำคะแนนที่แต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

กล่าวโดยสรุปกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. จี. ที. (TGT) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน จากนั้นแยกย้ายกันเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขันกับกลุ่มอื่น และสมาชิกในแต่ละกลุ่มเริ่มแข่งขันกัน

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบแอล. ที. (L.T) (สิดานันท์ เนียมหอม, 2561, น. 25) “L.T.” มาจากคำว่า Learning Together ซึ่งมีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อนดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

2. กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาพร้อมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ที่ช่วย

กลุ่มในการเรียนรู้ตัวอย่างเช่น

สมาชิกคนที่ 1: อ่านคำสั่ง

สมาชิกคนที่ 2: หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 3: หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4: ตรวจสอบคำตอบ

3. กลุ่มสรุปคำตอบร่วมกันและส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม

4. ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไรสมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน

กล่าวโดยสรุปกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบแอล. ที. (L.T) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ จากนั้นศึกษาเนื้อหาพร้อมกันแต่ละกลุ่มสรุปคำตอบร่วมกันและส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม และสุดท้าย คือ การให้คะแนนเป็นกลุ่ม

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจี. ไอ. (G.I.) (สิดานันท์ เนียมหอม, 2561, น. 27)

“G.I.” คือ “Group Investigation” รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยกันไปสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

2. กลุ่มย่อยศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกันโดย
 - ก. แบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ แล้วแบ่งกันไปศึกษาหาข้อมูลหรือคำตอบ
 - ข. ในการเลือกเนื้อหา ควรให้ผู้เรียนอ่อนเป็นผู้เลือกก่อน
 3. สมาชิกแต่ละคนไปศึกษาหาข้อมูลหรือคำตอบมาให้กลุ่มกลุ่มอภิปรายร่วมกันและสรุปผลการศึกษา
 4. กลุ่มเสนอผลงานของกลุ่มต่อชั้นเรียน
- กล่าวโดยสรุปกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ จี. ไอ. (G.I.) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ จากนั้นทำการศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน และสมาชิกแต่ละคนไปศึกษาหาข้อมูลหรือคำตอบมาให้กลุ่มอภิปรายร่วมกันและสรุปผลการศึกษา สุดท้ายคือ แต่ละกลุ่มเสนอผลงานของกลุ่มต่อชั้นเรียน

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี. ไอ. อาร์. ซี. (CIRC)

CIRC หรือ “Cooperative Integrated Reading and Composition” เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะรูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจและการบูรณาการภาษากับการเรียน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (Slavin, 1995, p. 104-110)

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้นักเรียนแต่ละทีมต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับแต่ละทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ และมีการให้คะแนนของแต่ละทีมทีมใดได้คะแนน 90% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น 37 “ซูเปอร์ทีม” หากได้คะแนนตั้งแต่ 80-89% ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านแนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ทบทวนศัพท์เก่าต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องที่อ่านแล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ผู้เรียนจัดเตรียมไว้ให้ เช่นอ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังและช่วยกันแก้

กล่าวโดยสรุป กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี. ไอ. อาร์. ซี. (CIRC) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน โดยเริ่มจากครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน จากนั้นจัดทีมใหม่โดยให้นักเรียนแต่ละทีมต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับแต่ละทีมทำกิจกรรมร่วมกัน และครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านแนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ทบทวนศัพท์เก่า

2.4 การประเมินผลทักษะปฏิบัติ

สมนึก ภัททิยธนี (2551, น. 50-56) กล่าวว่า การวัดผลภาคปฏิบัติ เป็นการวัดผลงานที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติซึ่งสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงาน ในสภาพตามธรรมชาติ (สถานการณ์จริง) หรือในสภาพที่กำหนดขึ้น (สถานการณ์จำลอง) เหมาะสำหรับวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากกว่า

ภาคทฤษฎีและสามารถวัดควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี คือการใช้แบบทดสอบโดยมีสิ่งที่ควรคำนึงในการสอบภาคปฏิบัติ คือ ชั้นเตรียมงาน ชั้นปฏิบัติงาน เวลาที่ใช้ในการทำงาน และผลงาน

หลักการวัดผลภาคปฏิบัติที่ดี มีดังนี้

1. ต้องกำหนดจุดประสงค์ของการวัดทักษะให้ชัดเจน ซึ่งอาจวัดที่กระบวนการหรือผลงานหรือทั้งสองอย่าง

2. เนื้อหาสาระของงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพจริง

3. คุณภาพของสิ่งที่จะวัดในครั้งหนึ่ง ๆ มีจำนวนเพียงพอและสามารถวัดได้โดยตรง

4. กำหนดเงื่อนไขในการวัดได้ชัดเจน

5. ในการวัดโดยใช้สิ่งเร้าที่ชัดเจนต้องเขียนคำชัดเจนอย่างกระชับ ชัดเจนและสมบูรณ์

6. แบบฟอร์มที่ใช้วัดมักจะเป็นแบบตรวจสอบรายการหรือมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งสามารถให้คะแนนให้สะดวกแต่ต้องระบุเกณฑ์ให้คะแนนอย่างชัดเจน

ประเภทการวัดผลงานภาคปฏิบัติ แบ่งได้หลายลักษณะ ซึ่งอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง มีดังนี้

1. แบ่งตามด้านที่ต้องการวัด แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 การวัดกระบวนการ (Process) เป็นการวัดที่พิจารณาเฉพาะวิธีทำวิธีปฏิบัติในการทำงานหรือทำกิจกรรมให้สำเร็จ เช่น พิจารณาที่ผู้เรียนทำการทดลองในห้องปฏิบัติการในวิชาวิทยาศาสตร์ การใช้เครื่องมือช่างทำเฟอร์นิเจอร์ การตีเทนนิสแบบลูกหลังมือ (Back Hand) การกล่าวสุนทรพจน์ ฯลฯ

1.2 การวัดผลงาน (Product) เป็นการวัดที่พิจารณาเฉพาะผลงานหรือผลผลิตซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือกิจกรรม เช่น ตัวเฟอร์นิเจอร์ที่นักเรียนผลิตออกมา ภาพวาดของนักเรียน ดอกไม้ประดิษฐ์จากฝีมือนักเรียน ฯลฯ ในบางครั้งจะประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิต เช่น การเสียบักมะม่วง แต่บางครั้งประเมินเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ในการวาดภาพมักประเมินเฉพาะผลงานอย่างเดียว

2. แบ่งตามลักษณะสถานการณ์ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ใช้สถานการณ์จริง (Real Setting) เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์จริง

2.2 สถานการณ์จำลอง (Simulated Setting) การวัดผลภาคปฏิบัติในบางเรื่องต้องใช้สถานการณ์จำลอง เพราะถ้าใช้สถานการณ์จริงจะสิ้นเปลืองมาก มีอันตราย หรือไม่สามารถกระทำได้ เช่น การติดตั้งไฟฟ้าในอาคาร การฝึกนักบินใหม่

3. แบ่งตามสิ่งเร้า แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

3.1 ใช้สิ่งเร้าที่เป็นธรรมชาติ (Natural Stimulus) เป็นการวัดผลงานภาคปฏิบัติที่เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้วัดไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยว เช่น ทักษะทางสังคมของผู้เรียนที่ผู้วัดทำการสังเกตในสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติไม่ได้กำหนดให้ปฏิบัตินิยมใช้วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพนิสัยการทำงานความเต็มใจในการปฏิบัติตามกระบวนการที่กำหนดให้ปฏิบัติ เช่น เกี่ยวกับความปลอดภัย เป็นต้น

3.2 สิ่งเร้าที่ จัดขึ้น (Structured Stimulus) เป็นการวัดโดยจัดสิ่งเร้าที่สามารถแสดงให้เห็น พฤติกรรมที่ต้องการประเมินได้หรือปรากฏให้เห็นเด่นชัด เช่นการให้นักเรียนเตรียมและกล่าวสุนทรพจน์ การให้ทดลองในห้องปฏิบัติ การอ่านออกเสียง การเล่นเกมดนตรี ฯลฯ วิธีนี้จะลดเวลา การสังเกตลง เพราะไม่ต้องรอให้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

ขั้นตอนการสร้างแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ มีดังนี้

1. วิเคราะห์งานและเขียนรายการ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์งานหรือเลือกงานที่เป็นตัวแทน โดยวิเคราะห์จุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร และรายละเอียดของงานที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึก เพื่อค้นหาทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมนั้น ๆ และเนื่องจากการวัดผลงานการปฏิบัติต้องใช้การสังเกต ดังนั้นทักษะที่มุ่งวัด ควรเป็นสิ่ง ที่มองเห็นได้ในขณะสอบวัด และควรเป็นทักษะที่ยากมากกว่าทักษะที่ปฏิบัติเป็นกิจวัตร ทั้งนี้ควรคำนึงถึงข้อจำกัดเรื่องเวลาและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการสอบด้วย

1.2 กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่จะวัด โดยทั่วไปจะประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมงาน ขั้นตอนปฏิบัติงาน ขั้นตอนผลงาน หรือวัดเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติด้วย

1.3 เขียนข้อรายการจะระบุรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน เช่น ขั้นตอนเตรียมงาน การใช้อุปกรณ์อะไร ขั้นตอนปฏิบัติงาน และขั้นพิจารณาผลงาน

1.4 ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานนั้นมีคุณภาพแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้เข้าสอบวัดทุกคน เช่น จากตัวอย่างแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ เรื่อง การดองไข่เค็ม ตัวแปรต่างๆ ที่ ส่งผลต่อคุณภาพงาน ได้แก่ ชนิดของไข่ (ไข่เป็ด ไข่ไก่ ไข่นกกระทา) คุณภาพ ของไข่ (ไข่เก่า ไข่ใหม่) ชนิดของเกลือ (เกลือสินเธาว์ เกลือทะเล) เป็นต้น

1.5 จัดรูปแบบเครื่องมือ คือ เลือกลักษณะของแบบวัดว่าแต่ละตอนจะมีลักษณะอย่างไร เช่น เรื่องการดองไข่เค็ม อาจมีลักษณะดังนี้

1.5.1 การเตรียมงานใช้แบบตรวจสอบรายการ

1.5.2 การปฏิบัติงานใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า

1.5.3 เวลาใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า

1.5.4 ผลงานใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า

2. กำหนดคะแนนและน้ำหนัก อาจทำเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 กำหนดคะแนนสำหรับแต่ละส่วน เช่น ในเรื่องการดองไข่เค็ม การเตรียมงาน 20 คะแนน การปฏิบัติงาน 40 คะแนน เวลา 10 คะแนน ผลงาน 30 คะแนน คะแนนรวม 100 คะแนน

2.2 กำหนดน้ำหนักของแต่ละข้อรายการ โดยให้น้ำหนักของทุก ๆ ข้อในขั้นตอนหนึ่ง ๆ รวมกันเท่ากับสัดส่วนคะแนนในขั้น

2.3 คำนึงถึงความยากของงานและความสำคัญของกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

3. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน ต้องกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบพฤติกรรมในการปฏิบัติ หรือคุณภาพของงานในลักษณะที่มองเห็นได้ วัดได้ โดยเฉพาะเกณฑ์การผ่านผลงานภาคปฏิบัติในเรื่องนั้น ส่วนเกณฑ์การผ่านในแต่ละขั้นตอน อาจจะมีด้วยตามความเหมาะสม

4. จัดรูปแบบเครื่องมือ คือ เรียบเรียงข้อรายการต่างๆ ตามขั้นตอน กำหนดเกณฑ์ กำหนดคะแนนและหรือนำหนักเข้าเป็นหมวดหมู่จัดรูปแบบให้สะดวกในการใช้ พร้อมทั้งกำหนดคะแนนเกณฑ์ในการผ่านในเรื่องนั้น ๆ

ข้อดีของการวัดผลงานภาคปฏิบัติ

1. สามารถวัดด้านทักษะเชิงปฏิบัติได้ดีกว่าเครื่องมือชนิดอื่น
2. สามารถวัดควบคู่ไปกับการวัดภาคทฤษฎี
3. การวัดผลงานภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาพจริง จะช่วยให้เกิดความเที่ยงตรง

ตาม
สภาพ

ข้อจำกัดของการวัดผลงานภาคปฏิบัติ

1. ใช้เวลาในการสอบวัดมากการสอบแบบเขียนตอบสามารถดำเนินการได้พร้อมกันทั้งชั้นแต่การสอบภาคปฏิบัติมุ่งพิจารณากระบวนการไม่สามารถดำเนินการเช่นนั้นได้โดยปกติจะสอบวัดทีละคนหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 3 - 4 คน เวลาที่ใช้ทั้งหมดจึงมากกว่าการสอบแบบเขียนตอบ
2. มีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายเพราะต้องใช้เวลาส่วนบุคคลนาน และต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการสอบวัด

3. การให้คะแนนการวัดผลงานภาคปฏิบัติจะคล้ายกับการตรวจข้อสอบแบบอัตนัย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ตรวจหรือผู้ประเมินอาจมีความลำเอียงขาดความคงที่

ดาหวัน พิมพ์ศรี (2553, น. 26 - 28) ได้เสนอกระบวนการวัดผลภาคปฏิบัติการทำงานในการวัดผลภาคปฏิบัติ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์งาน

การวิเคราะห์งานเป็นการวิเคราะห์กิจกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อยโดยมีข้อกำหนด และมาตรฐานของงานที่จะใช้ในการประเมิน เพื่อระบุการปฏิบัติที่ต้องการผลที่ได้จากการวิเคราะห์งานจะนำไปสู่การกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถที่ต้องการวัดแหล่งข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์งานให้พิจารณาจากระดับของการประเมิน กล่าวคือ

- 1.1 ถ้าเป็นการวัดผลและการประเมินผลระหว่างเรียนควรทำการวิเคราะห์งานจากแผนการสอนของหน่วยการสอนหนึ่ง

- 1.2 ถ้าเป็นการวัดผลปลายปีควรทำการวิเคราะห์งานจากหลักสูตรหรือกิจกรรม การเรียนการสอนที่จัดในภาคเรียนนั้นหรือตลอดปี

2. กำหนดตัวบ่งชี้ของพฤติกรรมที่จะวัด

การกำหนดตัวบ่งชี้เป็นการกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนที่สามารถสังเกตและวัดได้ สิ่งที่ต้องคำนึงในการกำหนดตัวบ่งชี้ คือ

- 2.1 ประเภทของงานที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 1 เช่น ประเภทของความรู้ ประเภทของทักษะปฏิบัติ และประเภทของพฤติกรรมจิตพิสัย

2.2 ลำดับชั้นพฤติกรรมหรือลำดับความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้นซึ่งขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะเป็นสำคัญรอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้กำหนดไว้ค่อนข้างชัดเจนอยู่แล้วในแต่ละช่วงชั้น และตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้ ดังได้แสดงไว้ในหัวข้อเรียงลำดับชั้นของพฤติกรรมด้านต่าง ๆ

2.3 พัฒนาการของเด็กในด้านดนตรีและนาฏศิลป์มีพฤติกรรมบางกลุ่ม เช่น ความตั้งใจในการทำงาน ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ ความสนใจ ความมีวินัยในตนเอง ฯลฯ เหล่านี้ เป็นพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ ควรมีการประเมินพฤติกรรมเหล่านี้ควบคู่ไปด้วย

3. กำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบเป็นการกำหนดน้ำหนักและคะแนนของแต่ละองค์ประกอบตามความสำคัญ (วิเคราะห์จากจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน หรือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร) หรือตามความยากง่ายของงาน เช่น

3.1 สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญของพฤติกรรมที่เน้นพุทธิพิสัย จิตพิสัยหรือทักษะพิสัย สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญระหว่างส่วนที่เป็นกระบวนการผลงานและลักษณะนิสัย การทำงาน (ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายว่าต้องการเน้นส่วนใด)

3.2 สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญระหว่างข้อรายการในส่วนหนึ่งที่เป็นกลุ่มเดียวกัน เช่น ในกลุ่มการปฏิบัติหรือลักษณะนิสัยขึ้นอยู่กับความยากหรือความสำคัญของขั้นตอนการปฏิบัติ หรือทักษะที่ต้องการเน้น

4. กำหนดวิธีการวัดการกำหนดวิธีการวัดที่ชัดเจนจะช่วยให้การเลือกชนิดของเครื่องมือมีความเหมาะสมถูกต้องมากยิ่งขึ้นวิธีการปฏิบัติงานที่ใช้อยู่ทั่วไปหลายวิธี คือ

4.1 แบบเขียนตอบในกระดาษ (Paper-pencil Performance) ซึ่งมักใช้ในกรณีการวัด ภาคปฏิบัติระดับต้น ที่ไม่ได้ให้นักเรียนปฏิบัติจริง ๆ

4.2 ให้ทำสิ่งที่เหมือนแบบ (Identification Test) มักใช้ในกรณีที่วัดทักษะมากกว่าการวัดภาคปฏิบัติโดยตรง

4.3 ให้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จำลอง (Simulated Situation Test)

5. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัด เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดการปฏิบัติงาน ได้แก่ แบบสังเกต แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า ระเบียบพฤติกรรม แบบรายงานตนเอง แบบทดสอบ เป็นต้น การวัดและการประเมินงานหนึ่งอาจต้องใช้เครื่องมือมากกว่า 1 อย่าง

6. วางแผนดำเนินการสอน

การวางแผนดำเนินการสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

6.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจัดให้มีสภาพคล้ายจริงมากที่สุด

6.2 งานที่ให้นักเรียนทำซึ่งนักเรียนทุกคนควรทำได้ทำทุกขั้นตอนเพื่อความเข้าใจในความสัมพันธ์ของงานที่ทำแต่ละส่วน

6.3 การควบคุมการปฏิบัติครูต้องมีวิธีการชี้แจงและตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่ต้องทำอย่างสมบูรณ์แล้ว (อาจใช้วิธีบอก ตั้งคำถาม สาธิตประกอบกับคู่มือ) ในกรณีที่เป็น การประเมินผลระหว่างเรียนควรมีการให้คำแนะนำนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนที่พบข้อบกพร่องโดยกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไขงานเองหรือครูช่วยเหลือน้อยที่สุด

6.4 การประเมินผลค่านึงถึงเครื่องมือ คุณภาพของเครื่องมือ การใช้การแปลความหมายคะแนน และการประเมิน

7. เตรียมคำสั่ง คำชี้แจงเพื่อให้ใช้ในการบริหารการสอนในส่วนนี้อาจมีส่วนที่ใช้สำหรับครู และส่วนที่ใช้สำหรับนักเรียน

8. ทดลองเครื่องมือแล้วปรับปรุง

ทดลองเครื่องมือแล้วปรับปรุงเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือและปรับปรุงวิธีการดำเนินการให้ใช้ได้ง่ายสะดวก ในกรณีที่เป็นเครื่องมือที่ครูสร้างขึ้นใช้เองเฉพาะในห้องเรียนหรือในโรงเรียนของตนเอง กระบวนการตามข้อ 7 คือ เตรียมคำสั่ง คำชี้แจงเพื่อให้ใช้ในการบริหารการสอน และ 8 คือ ทดลองเครื่องมือแล้วปรับปรุงเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือและปรับปรุงวิธีการดำเนินการให้ใช้ได้ง่ายสะดวก อาจไม่จำเป็น การหาคุณภาพเครื่องมืออาจใช้วิธี ให้เพื่อนครูที่มีความรู้ด้านเนื้อหาและการวัดผลช่วยวิจารณ์

จากการวัดผลทักษะปฏิบัติ ดังกล่าวข้างต้น สรุปว่า การวัดผลการปฏิบัติงานจะประเมินทั้งกระบวนการและผลงาน เนื่องจากผลงานเกิดขึ้นพร้อมกันกับการปฏิบัติงาน ในกรณีเช่นนี้ จำเป็นต้องวัดผลงานไปพร้อมกันกับกระบวนการ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์ ในบางกรณีอาจวัดและประเมินเฉพาะกระบวนการหรือผลงานแล้วแต่จุดมุ่งหมายของการวัด ซึ่งการวัดผลภาคปฏิบัติสามารถดำเนินการวัด พฤติกรรมที่ ให้นักเรียนแสดงออกอยู่ในรูปของการปฏิบัติ มีกระบวนการปฏิบัติงานที่วัดได้ มีการใช้เครื่องมือในการวัดผล และมีผลงานที่วัดได้ตามสภาพจริง

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

วารี รักษะบุตร (2552, น. 53) ได้สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน จนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนและอบรมสั่งสอนในเรื่องที่เรียนมาแล้วอันมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 แนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 77) ได้นำเสนอแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวัดต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านตัวชี้วัด

2. มีขั้นตอนการวัดอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่เลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดำเนินการวัดผล และนำผลที่ได้ไปใช้ตัดสินผลการเรียน

จากแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้องเริ่มจากการกำหนดสิ่งที่วัดให้ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์ มีการวางแผนการเก็บข้อมูลให้มีความเที่ยงตรงเกณฑ์ที่ใช้ต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่วัดและใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพมีความเชื่อมั่นในระดับสูงปราศจากความลำเอียงควรวัดให้ครอบคลุมความรู้ที่ผู้เรียนได้รับสามารถแปลผลและลงข้อสรุปเกี่ยวกับผู้เรียนได้ตามสภาพจริง

จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการวัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งถือว่าเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้วและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

3.3 การวัดและประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์

การวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นการวัดและการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หรือการประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) ล้วนเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดหลักสูตรของ สถานศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 26 กำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาการพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับชั้น และรูปแบบ การศึกษา และให้สถานศึกษาใช้วิธีการ ที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาสการศึกษาต่อ และให้นำผล การประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณา และยังกำหนดให้สถานศึกษากำหนดหลักสูตรเอง โดยให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระศิลปะของตนที่รับผิดชอบ ครูผู้สอนต้อง ทำการวัดและประเมินผลผู้เรียนว่า ได้บรรลุเป้าหมาย เป้าประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ อีกทั้งจะต้องทำการ จัดกิจกรรมการประเมิน ให้ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยถูกต้องประเมินได้ครอบคลุมครบถ้วน พฤติกรรมของผู้เรียนทั้งสามด้าน และกำหนดสิ่งที่ต้องประเมิน สามารถสรุปการวัดและประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 60)

1. ด้านพุทธิพิสัย การประเมินความรู้ของผู้เรียนในการเรียนนาฏศิลป์ ในความเป็นจริงแล้ว การเรียนรู้นาฏศิลป์ เป็นการให้ผู้เรียนได้นำความรู้จินตนาการความรู้สึกของผู้เรียนนำเสนอออกมาใน รูปของการกระทำของผู้เรียนหรือส่งผ่านสู่ผลผลิต การร้องเพลง การแสดงหรือการเต้นรำ เป็นต้น นั่น คือเนื้อหาสาระที่ จะต้องประเมินและสามารถประเมินได้จากผลผลิตหรือการกระทำ ที่ผู้เรียนได้ แสดงออกและได้ลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้น วิธีการประเมินนอกจากจะใช้แบบทดสอบแล้ว การสัมภาษณ์ และการประเมินจากผลผลิตที่เห็นจริง ย่อมจะรู้ว่าผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาสาระเพียงใด โดยวิเคราะห์ จากมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระนาฏศิลป์ เทคนิคของการประเมิน ที่ใช้อาจจะเป็นการใช้แบบทดสอบ การนำเสนอผลงาน การเข้าร่วมกิจกรรม การประเมินตนเอง ฯลฯ

2. ด้านทักษะพิสัย การประเมินการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ เป็นสิ่งที่ ค่อนข้างชัดเจน เพราะสาระนาฏศิลป์ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการแสดงออกของผู้เรียนทั้งสิ้น จึงเป็นการประเมินที่ครูผู้สอน จะเห็นถึงความต่อเนื่องของทักษะ กระบวนการ รวมทั้งทักษะกระบวนการวางแผน ในการทำงาน ความคล่องแคล่วซึ่งเป็นองค์รวมของผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ดังนั้น วิธีการที่จะได้มา ด้วยผลของการประเมิน เทคนิคของการประเมินก็คือกระบวนการทำงาน กระบวนการกลุ่ม การฝึก ปฏิบัติงานจริง

3. ด้านจิตพิสัยเป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมดนับตั้งแต่สีหน้าท่าทาง ความรู้สึกพึงพอใจ บุคลิกท่าทาง การทำงานร่วมกัน เช่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกตได้อย่างเด่นชัด และทำการบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ในทุก ๆ อริยาบทก็จะได้ภาพรวมของผู้เรียนแต่ละคน และครูผู้สอนจะได้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล จากการที่ผู้เรียนได้แสดงออกสื่อความเป็นตัวตนผ่านทางสาระของกลุ่มศิลปะ ซึ่งคงต้องใช้วิธีการ สังเกตการประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติ การเข้าร่วมกิจกรรม ฯลฯ เพื่อน หรือ ครูผู้สอนวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อให้เป็นการประเมินอย่างต่อเนื่อง (Dynamic Assessment) ตลอดจน ให้มีการปรับปรุง พิจารณา เผยแพร่ใคร่ครวญตรวจสอบผลงานของตนเอง และมีการนำผลงานไปจัดแสดง เพื่อเป็นการเผยแพร่ ผลงานของผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

4. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและเครื่องมือการประเมินสิ่งที่จะต้องประเมินอาจจะอยู่ในรูปของ พฤติกรรมการทำงาน หรือการปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงาน ก็คือกระบวนการหลัก ทักษะในการ ทำงานของผู้เรียน ผลผลิตที่เป็นผลงานการแสดง หรือกระบวนการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่อง ต้องทำเป็น รายงานเพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติตัวรายงานถือว่าเป็นชิ้นงานที่ควรให้ความสนใจ เพราะต้องทำ รายงานเป็นหลักฐานแทนการปฏิบัติงานและผลผลิต อาจเป็นรูปภาพ หรือชิ้นงาน และนำไปเก็บไว้ใน แฟ้มผลงาน

5. กำหนดประเด็นการประเมินเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้เรียน และครูผู้สอน จะพิจารณาจากสิ่งที่จะประเมินอาจเป็นผลงานการแสดงชิ้นงาน การนำเสนอผลงานรายงานจน ท้ายที่สุดอาจจะเพิ่มผลงานก็ต้องเป็นการตกลงร่วมกันในประเด็นจะประเมินอะไร และวิธีประเมิน อย่างไร เพราะผู้เรียนจะได้ใช้ศักยภาพความสามารถร่วมกับความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่

6. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพของการประเมินในการกำหนดเกณฑ์การให้ คะแนน ก็คือ การเขียนรายละเอียดการให้คะแนน หรือให้ระดับคะแนนที่มีความชัดเจนและละเอียดผู้ ประเมินท่านใดมาอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน ให้คะแนนในระดับเดียวกัน ผู้ตรวจผลงาน หรือชิ้นงานหลาย คนตรวจได้ตรงกันก็ยิ่งดี ดังนั้น การเขียนรายละเอียดการให้คะแนนจึงมี ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วน ระดับคุณภาพของการประเมินจะเป็นการระบุคุณภาพงาน เมื่อรวมแล้วคุณภาพของกระบวนการ ทำงาน หรือผลผลิตอยู่ในระดับใด อาจจะแบ่งเป็น 3 ระดับ หรือ 4 ระดับ โดยส่วนมากแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับควรปรับปรุง เพื่อผู้เรียนจะได้ทราบว่าผลงานของตนอยู่ระดับ ใด ถ้าต้องการให้ผลงานมีระดับที่ดีขึ้นก็สามารถที่จะปรับปรุง แก้ไขผลงานของตนเองได้จนถึงระดับที่ ตนพอใจ

จากแนวคิดการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการวัด และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติด้านทักษะ

นาฏศิลป์ โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติ มีเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติ 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง ซึ่งการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชากำหนดพฤติกรรมย่อย และรูปแบบของการปฏิบัติ เมื่อได้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์แล้วต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขให้ผ่าน เกณฑ์การพิจารณา จากนั้นนำมาทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์คุณภาพแล้วจัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ฉบับจริงต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ธราดล ชัยเดชโกสิน (2550) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการประดิษฐ์ ชุดการแสดง พื้นบ้านอีสานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและ องค์ประกอบของชุดการแสดงพื้นบ้านอีสานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ และเพื่อพัฒนารูปแบบการประดิษฐ์ ชุดการแสดงพื้นบ้านอีสานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยได้ศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีและการแสดงพื้นบ้านอีสาน คณาจารย์ และศิษย์เก่าของทั้ง 2 วิทยาลัย ในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้านอีสาน โดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และการจัดสนทนากลุ่มผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษา ประวัติ ชุดการแสดงทั้ง 5 หมวด ได้แก่ วิถีชีวิตการแสดงชุดฟ้อนไทภูเขา พิธีกรรมการแสดงชุดตึงครก - ตึงสาก ซาติพันธุ์ การแสดงชุดฟ้อนภูไทกาฬสินธุ์ วรรณกรรมการแสดงชุดฟ้อนมโนราห์เล่นน้ำ และ มรดกอีสานการแสดงชุดฟ้อน สาวกาฬสินธุ์ลำเพลิน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์โดยได้นำรูปแบบการประดิษฐ์ ชุดการแสดงพื้นบ้านอีสานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ได้ค้นพบมาพัฒนาเป็นชุดการแสดงพื้นบ้านอีสาน เพื่อเป็นการอนุรักษ์พัฒนาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน โดยได้ผ่านกระบวนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีและการแสดงพื้นบ้านอีสาน

ฉัตรฉาน โศตรมา (2551) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติเรื่อง นาฏศิลป์เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยทำการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 36 คน ของ โรงเรียนชุมชนทางตลิ่งชัน สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้หลัง การจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติท่ารำโดยภาพ รวมอยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติมีความมั่นใจในการแสดงออกมีความคิด สร้างสรรค์ ของท่าทางความสวยงามอ่อนช้อยของท่าทางนาฏศิลป์ การเคลื่อนไหวสอดคล้องกับจังหวะ เพลง และการแสดงท่าทางเหมาะสมกับความหมายของบทร้องอยู่ในระดับสูง

ธนนันทน์ภัส ท้าวจันทง (2553) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดง นาฏศิลป์ล้านนาชุด รัศมีลีลา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชน วัดศรีดงเย็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การสาธิตของใช้จากไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดป่าแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม

ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการสานของใช้จากไม้ไผ่ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความต้องการในการร่าง หลักสูตรท้องถิ่น หลังจากนั้นนำหลักสูตรท้องถิ่นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมิน นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร หลังจากนั้นนำหลักสูตรไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่ทะลบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังเรียน หลังจากนั้นนำหลักสูตรไปใช้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดป่าแดงในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การสานของใช้จากไม้ไผ่ ปรับปรุงหลักสูตร จัดทำเอกสารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานของใช้จากไม้ไผ่ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดป่าแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจาก ผู้บริหารและครู วิชาการ ครูผู้สอน โรงเรียนวัดป่าแดง ด้านสภาพการจัดหลักสูตรและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า หลักสูตรน่าสนใจเนื่องจากมีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ ความสามารถอยู่ในชุมชน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้ง่ายเนื่องจากมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี เดินทางมาสอนสะดวก นักเรียนสามารถนำความรู้มาประกอบเป็นอาชีพเสริมรายได้ ให้กับครอบครัว เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรในท้องถิ่น ส่วนผู้เชี่ยวชาญด้านการสานของใช้จากไม้ไผ่ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นว่า ผู้ปกครอง ชุมชน ควรให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์บางอย่างขอบริจาค จากผู้ปกครองและชุมชน และผู้ที่มีความรู้ใน การสานของใช้จากไม้ไผ่ผลัดเปลี่ยนกันมาสอน ด้านความต้องการของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความต้องการเรียนเรื่อง การสานก้วยสลากมากที่สุด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการสานและเพื่อให้เห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานของใช้จากไม้ไผ่ พบว่า หลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร อัตราเวลาเรียน และการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนด้านการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้พบว่าผลการทำแบบทดสอบ หลังเรียนของนักเรียนเฉลี่ย มากกว่าก่อนเรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ และเมื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย = 4.57 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

ดาหวัน พิมพ์ศรี (2553) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สารนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าและรำพื้นเมืองแบบเน้นการปฏิบัติและการใช้สื่อประสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบัวบานสามัคคี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้สารนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าและรำพื้นเมืองแบบเน้นการปฏิบัติและการใช้สื่อประสม มีประสิทธิภาพ 82.11 / 35.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และค่าดัชนี ประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.7276 และพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมทักษะปฏิบัติโดยรวมมีความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.86 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภารตี ภูมิมหาศาล (2553) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ชมรมนาฏศิลป์โดยใช้เทคนิคบัลเลต์ประกอบเพลงพื้นบ้านอีสาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชมรมนาฏศิลป์ โดยใช้เทคนิคบัลเลต์ ประกอบเพลงพื้นบ้านอีสาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนนักเรียนชมรมนาฏศิลป์ (ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น) จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนหนองกรดวัฒนา ตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชมรมนาฏศิลป์ โดยใช้เทคนิคบัลเลต์ ประกอบเพลงพื้นบ้านอีสาน ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 37.43/86.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 และนักเรียนชมรมนาฏศิลป์มีความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับดี

อรรถยุทธ ผันผอง (2555) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกเที่ยง จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายใช้รูปแบบการทดลอง One Group Pretest Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน จำนวน 12 ชุด แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ซึ่งมีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ .44-.74 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24-.60 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 และแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาชุดการสอนสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.64/83.16
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .63 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้สูงขึ้น ร้อยละ 63
4. ทักษะการปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ย รวม 97.20 จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81 อยู่ในระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีมาก

อภิญา เวียงใต้ (2555) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนบ้านแสงโตน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสัมพันธ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทยและแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่แบบ dependent Samples t-test ผลการวิจัยได้พบดังนี้

1. ชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.12/86.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะการปฏิบัติอันเป็นหัวใจสำคัญในการฝึกทักษะด้านนาฏศิลป์ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว จะมีการสาธิตให้ผู้เรียนดูและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกตแล้วให้ผู้เรียนเลียนแบบทักษะย่อยปฏิบัติตามทีละขั้นตอน จากนั้นเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์นอกจากนี้ ชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้อย่างมีข้อดีในการส่งเสริมให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดีขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะที่ได้ไปสร้างสรรค์งานการแสดงต่อไป

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Chun (1999 ; อ้างถึงในสุนทรีย์ ศุทธิวรรณรักษ์, 2548) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนเต้นรำพื้นเมือง เพื่ออนุรักษ์รูปแบบการเต้นรำแบบพื้นเมือง การพัฒนายุทธศาสตร์การเต้นรำพื้นเมือง โดยศึกษาความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวของร่างกายกับเต้นรำลักษณะเด่นของท่าเต้นรำ

รวมทั้ง บุคลิกภาพของผู้แสดง แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อนำผลของการศึกษาด้าน พัฒนาการเคลื่อนไหวของร่างกายที่มีผลต่อการเรียนเต้นรำไปพัฒนาหลักสูตรการเต้นรำพื้นเมือง

โบช และมาแชล (Boeh and Maeshall, 2000 ; อ้างถึงในสุนทรีย์ ศุทธิวรรณรักษ์, 2548) ได้ ศึกษาวิจัยผลของการจัดการเรียนรู้การเต้นรำแบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) ในการเรียนการ เต้นรำ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 36 คน แล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่มมีระดับ ความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน กลุ่มแรกได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กลุ่มที่สอง ได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) โดยประเมินความถูกต้องของการก้าว เท้า ความแม่นยำของจังหวะ และทักษะการสร้างสรรค์การแสดง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่สองได้รับการ สอน แบบเต้นรำแบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) มีพัฒนาการด้านการเต้นรำสูงกว่ากลุ่มแรกที่ได้รับ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

ออร์ (Auth, 2005 ; อ้างถึงใน ศศิกานต์ วีระวัฒน์โยธิน, 2557) ได้ศึกษาวิจัยผลการใช้ตัวโน้ต ที่มีต่อการคิดสร้างสรรค์ ในการแต่งเพลงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในออสเตรเลียโดยทำการวิจัย เปรียบเทียบกับนักเรียน ระดับ 7 จำนวน 47 คน ที่กำลังศึกษาโรงเรียนเอกชน โดยแบ่งนักเรียนเป็น กลุ่มทดลอง 22 คน และ กลุ่มควบคุม 25 คน ตามความสามารถทางดนตรี โดยกลุ่มทดลองได้รับการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ ภาพตัวโน้ตในการแต่งเพลง ในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่ได้ใช้ภาพตัวโน้ตในการแต่ง เพลง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาพของตัวโน้ตประกอบ มี ความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งเพลงสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Campbell (1996 ; อ้างถึงใน สมหมาย เทียนสมใจ, 2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการ ฝึกงานเขียน การแสดงความคิด การออกเสียง การศึกษานี้เน้นการฝึกที่เป็นกระบวนการกลุ่ม และ กระบวนการประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ ซึ่ง เดิมจะเป็นความรู้เฉพาะบุคคลมาเป็นการเรียนโดยยึดสังคผลปรากฏว่า

- 1) ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาได้จากการได้พบปะและการให้ความเห็นพ้องจากสังคม
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนได้ขจัดความเจ็บออกไป ทำให้กล้าพูด โดยผู้เรียนได้ศึกษาจากงานเขียน และนำมาพูดอภิปรายหรือเขียนได้
- 3) ทำให้ผู้เรียนและผู้ประพันธ์ได้มีแนวทางร่วมกันในการสร้างวิธีเรียนรู้ร่วมกัน
- 4) เป็นการสร้างความท้าทายในการเป็นผู้นำ
- 5) เป็นการให้โอกาสในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการทางสังคมในการยอมรับ
- 6) เพื่อให้ผู้ประพันธ์ได้ปรับปรุงวิธีการของตนเองโดยการรับฟังความคิดเห็นของสังคม

อาร์มสตรอง (Armstrong, 1998 ; อ้างถึงใน ศศิกานต์ วีระวัฒน์โยธิน, 2557) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ แบบร่วมมือในการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยยึดเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นทีม (STAD) ต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของผู้เรียนระดับ 12 จำนวน 47 คน ที่ได้รับการสอน แบบเดิม โดยใช้ตำราเรียน การอธิบาย การบรรยาย เอกสารประกอบการเรียน กับการสอนแบบกลุ่ม ร่วมมือจัดกลุ่มโดยใช้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนทั้งสองแบบนี้มีการวัดและประเมินผล ผล การศึกษาพบว่าผู้เรียนที่เรียนโดยใช้วิธี 2 วิธีดังกล่าว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชา สังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่จากข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสอบถามครูและผู้เรียน พบว่าการเรียน

แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ และเกิดความสนุกสนานกับการเรียนมากจึงควรนำไปใช้ในการสอนให้เหมาะสม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงสรุปความรู้ที่ได้ว่า การสอนทักษะปฏิบัติ ผสมผสานการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อนช่วยเพื่อน จะช่วยพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียน ในการปฏิบัติทำรายชุดระบำไก่ โดยมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง การใช้สื่อ และ อุปกรณ์ที่เหมาะสม การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการช่วยเหลือซึ่งกัน และกันผ่านกระบวนการกลุ่มมุ่งผลสัมฤทธิ์ของคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เกิดความรัก ความสามัคคี มีความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนสามารถเป็นพื้นฐานในการ เจริญเติบโตในอนาคตต่อไป เหมาะสมที่นำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้นอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน ห้องละประมาณ 30 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 59 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Group Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 29 คน และ กลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องรำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงคืนเดือนหงาย
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษา

นาฏศิลป์เพลงคืนเดือนหงาย

- 5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะปฏิบัติทำรำเพลงคืนเดือนหงาย
- 6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม
- 7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษา

นาฏศิลป์เพลงหญิงไทยใจงาม

- 8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ทักษะปฏิบัติทำรำเพลงคืนเดือนหงาย
- 2 เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรหรือรวบรวมข้อมูล
 - 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ร่วางมาตรฐาน
3. แบบประเมินทักษะปฏิบัติ
 - 1) แบบประเมินทักษะปฏิบัติการร้องเพลงคืนเดือนหงาย
 - 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงคืนเดือนหงาย
 - 3) แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำเพลงคืนเดือนหงาย
 - 4) แบบประเมินทักษะปฏิบัติการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม
 - 5) แบบประเมินทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงหญิงไทยใจงาม
 - 6) แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม

การสร้างเครื่องมือ

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ร่วางมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ศึกษาเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล
3. ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่อง ร่วางมาตรฐาน
4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
5. นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณา ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้กำหนดคะแนน การประเมิน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

6. วิเคราะห์ผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน แล้วเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ระดับคุณภาพความเหมาะสม ที่ยอมรับว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ประกอบกับแผนการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเวลา ภาษา เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

8. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบประเมินทักษะปฏิบัติ

แบบประเมินทักษะปฏิบัติ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ และความสามารถในการปฏิบัติทักษะพื้นฐาน และการแสดงนาฏศิลป์

3. สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยวัดความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 4 กิจกรรมมีเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติ 4 ระดับ คือ ดีมาก (3 คะแนน) ดี (2 คะแนน) พอใช้ (1 คะแนน) และปรับปรุง (0 คะแนน)

4. นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และการประเมินความสามารถในการปฏิบัติ

6. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ถือว่าเป็นแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่มีความสอดคล้อง

7. นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาจากสหสัมพันธ์แบบไบซีเรียล (Biserial Correlation) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป

8. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ซึ่งได้ 0.81

9. จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

2. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับกลุ่มทดลองโดยแบบทดสอบรำวงมาตรฐาน ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว และบันทึกคะแนนสอบก่อนเรียนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ใช้เวลา 8 ชั่วโมง ตามโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

4. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนกับกลุ่มทดลอง โดยแบบทดสอบรำวงมาตรฐาน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และนำคะแนนสอบที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน

6. ดำเนินการวัดทักษะปฏิบัติทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยแบบประเมินทักษะปฏิบัติการร้องเพลงคันท่อนหงาย, แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำเพลงคันท่อนหงาย, แบบประเมินทักษะปฏิบัติการร้องเพลงหญิงไทยใจงามและแบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม แล้วนำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์รำวงมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (t - test แบบ Dependent Sample)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์โดยการทดสอบค่าที่แบบอิสระ (t - test แบบ Independent Sample)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ด้วยแบบประเมินทักษะปฏิบัติโดยการทดสอบค่าที่แบบอิสระ (t - test แบบ Independent Sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติในการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง IOC (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539: 249) ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของคอนบราค (Cronbach) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539: 250)

$$\text{Alpha } (\alpha) = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{St^2} \right\}$$

โดย α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้

K = จำนวนข้อ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

St^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

การแปลความหมายค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 เท่านั้น กล่าวคือ ถ้าเครื่องมือการวัด หรือแบบสอบถามใดมีประสิทธิภาพ ผู้ตอบย่อมจะสามารถตอบคำตอบที่คงที่ คะแนนจากผลสอบแต่ละครั้งก็จะคงที่ ทำให้ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จะใกล้เคียงกับ 1 หรือเท่ากับ 1 ในกรณีที่ไม่มี ความคลาดเคลื่อนเลย และในทางตรงกันข้าม แบบทดสอบใดที่ขาดความเที่ยง ค่าความเชื่อมั่นจะลดลงไปเรื่อย ๆ จนเข้าใกล้ 0 และถ้าค่าความเชื่อมั่นเป็น 0 แล้วย่อมชี้ให้เห็นว่า

แบบทดสอบนั้นไม่มีความเที่ยงเลย ดังนั้นแบบทดสอบที่ดีควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างน้อย 0.70 โดยเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้ (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552)

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์วัดระดับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่น	ระดับความเชื่อมั่น	การนำไปใช้
0.80 – 1.00	สูงมาก	ใช้ได้ดีมาก
0.70 – 0.79	สูง	ใช้ได้ดี
0.50 – 0.69	ปานกลาง	พอใช้
0.30 – 0.49	ต่ำ	ควรปรับปรุง
0.00 - 0.29	ต่ำมาก	ไม่สามารถใช้ได้

(ที่มา : เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552)

2. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย

2.1.1 ร้อยละ (Percentage)

$$p = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
F แทน ความถี่
n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 สถิติ t-test แบบ Dependent Samples ในการทดสอบสมมติฐาน

$$t = \frac{\bar{d}}{SD/\sqrt{n}}$$

นัยสำคัญ	เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติเพื่อทราบความมี
		SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
		\bar{d}	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
		n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

2.2.2 สถิติ t-test แบบ Independent Samples ในการทดสอบสมมติฐาน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	X_1, X_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1,2
	S_p^2	แทน	ความแปรปรวนร่วม (Pooled variance)
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1,2
	df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการนำเสนอผลของการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องร่างกายมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวีส์” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์
- 4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างและค่าน่าสนใจ (T-Test)
n	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบ
**	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

- 4.2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนร่างกายมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวีส์ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
- 4.2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่างกายมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวีส์กับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ
- 4.2.3 เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่างกายมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวีส์กับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนร่างกายมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวีส์ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน รำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน					
การทดสอบ	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	29	2.20	0.940	26.017**	0.000
หลังเรียน	29	8.31	0.660		

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ย \bar{X} ของคะแนนสอบหลังเรียน เท่ากับ 8.31 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย \bar{X} ของคะแนนสอบก่อนเรียน เท่ากับ 2.20 และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = 26.017$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียน รำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ					
การทดสอบ	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	29	17.37	0.820	17.893**	0.000
กลุ่มควบคุม	30	12.17	1.226		

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ เมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = 17.893$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน รำวง

มาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียน รำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	29	67.24	2.309	26.560**	0.000
กลุ่มควบคุม	30	49.55	2.292		

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ เมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = 26.560$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่า ทักษะการปฏิบัติทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องราวมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส มีวัตถุประสงค์ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ 3) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 59 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 29 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เรื่อง ราวมาตรฐาน เพลง คินเดอเรียนและเพลงหญิงไทยใจงาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องราวมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ 3) แบบประเมินทักษะปฏิบัติการเรียนรู้ 4 ชุด มีเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติ 4 ระดับ คือ ดีมาก ดีพอใช้ และควรปรับปรุง

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ย \bar{X} ของคะแนนสอบหลังเรียน เท่ากับ 8.31 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย \bar{X} ของคะแนนสอบก่อนเรียน เท่ากับ 2.20 และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = -26.017$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนราวมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ เมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = 17.893$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ เมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = 26.560$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่า ทักษะการปฏิบัติทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ผลปรากฏว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนชนก รัตนจรรย์ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่างการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนแบบปกติ โดยใช้กระบวนการเรียนแบบการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนแบบปกติ คะแนนสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส กลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้จิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถยุท พิณผอง (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า 1)

ผลการพัฒนาชุดการสอนสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.64/83.16 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .63 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้สูงขึ้นร้อยละ 63 4) ทักษะการปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ย รวม 97.20 จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81 อยู่ในระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีมาก

5.2.3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสกับกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ทักษะปฏิบัติทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาหวัน พิมพ์ศรี (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง ร่ำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าและรำพื้นเมือง แบบเน้นการปฏิบัติและการใช้สื่อประสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่ำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าและรำพื้นเมือง แบบเน้นการปฏิบัติและการใช้สื่อประสม มีประสิทธิภาพ 82.11 / 35.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.7276 และพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมทักษะปฏิบัติโดยรวมมีค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.86 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปนี้ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) จากผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เรื่อง ร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 จึงสามารถนำไปใช้อ้างอิงกับประชากรได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะเผยแพร่ให้ครูผู้สอนในรายวิชานาฏศิลป์ในสถานศึกษาอื่น ๆ นำรูปแบบการจัดการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการสอนต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเผยแพร่แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ร่ำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์และแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เป็นแบบวัดความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม ดังกล่าว แก่ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่อยู่ในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา รวมทั้งเพื่อนครูต่างโรงเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อแบ่งปันข้อมูลแก่ครูท่านอื่น ๆ ที่สนใจ

2) การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้สอนควรทำการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ ให้มีความพร้อมเสมอเพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

5.3.2 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของผลการเรียนการสอนในระยะยาวจากการเรียน การสอน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2) นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์และแบบประเมินทักษะปฏิบัติ นี้ไป ทดลองใช้กับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ต่างโรงเรียน เพื่อติดตามผลการทดลอง และตรวจสอบผล การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน

3) ควรนำรูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิสไปจัด กิจกรรมการเรียนรู้ในชุดการแสดงอื่นๆ เช่น ละคร รำ หรือรำวงมาตรฐานในเพลงอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2514). **ร่ำวง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- _____. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- _____. (2552). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). **ระเบียบวิจัย**. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช่าง.
- จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2558). **รูปแบบการสอนทักษะการปฏิบัติในงานตัดเย็บด้วยกิจกรรมหมอน
แฟนซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจ็ดฉันทน์ โคตรมา. (2551). **การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติเรื่อง นาฏศิลป์
เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).**
- ชวลิต สุทรานนท์ และคณะ. (2550). **ทะเบียนข้อมูล: วิพิธัสนา ชุดระบำ รำ ฟ้อน เล่ม 2**. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ไทงูมิ.
- ดาหวัน พิมพ์ศรี. (2553). **การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่องร่ำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าและรำพื้นเมืองแบบเน้นการปฏิบัติและการ
ใช้สื่อประสม. (การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม).**
- ทิตนา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนนันท์ภัส ท้าวจางง. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ล้านนา ชุด รัศมี
ลีลา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่).**
- ธราดล ชัยเดชโกสิน. (2550). **การพัฒนารูปแบบการประดิษฐ์ชุดการแสดงพื้นบ้านอีสานของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).**
- นิกุล เปี่ยมมาลย์. (2559). **พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ
ทักษะปฏิบัติของเดวิส ที่ส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงานช่างในบ้าน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 1. (การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร).**
- บุรชัย ศิริมหาสารคาม. (2545). **สรุปบรรยาย เรื่องการฝึกอบรมตามหลักสูตรใหม่. โครงการสัมมนา
วิทยาเขต 1-5 12 มีนาคม 2545. นครปฐม: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษานครปฐม.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เพียงเพ็ชร คมขำ. (2552). การสร้างชุดการสอนนาฏศิลป์ไทยเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์โดยเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ภาวดี ภูมิมหาศาล. (2553). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชมรมนาฏศิลป์ โดยใช้เทคนิคบลูส์ประกอบเพลงพื้นบ้านอีสาน. (การศึกษาค้นคว้าศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- มนชนก รัตน์จำนงค์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)
- รัชณี ทาเหล็ก. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์เรื่อง เส้นขนาน ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- วรายุทธ มะปะทัง, วนิดา พาระนัตและ ณิชฐชัย จันทชุม. (2563, เมษายน-พฤษภาคม). “การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิสเรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,” วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์. 7 (5): 212-222.
- วารีย์ รักหะบุตร. (2552). การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติกับการเรียนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ศศิกานต์ วีระวัฒน์โยธิน. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องนาฏลีลา วิชาศิลปะ 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธัญบุรี).
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. กาสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมหมาย เทียนสมใจ. (2556). รูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. กรุงเทพฯ: ดับบลิวเจี พร็อพเพอร์ตี้.
- สิตานันท์ เนียมหอม. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบ Student Teams Achievement Divisions กับการสอนปกติ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุนทรี ศุภจิวรรณรักษ์. (2548). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารโดยใช้เนื้อหาจากเอกสารจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพินานพิทยาสรรค์ จังหวัดสตูล. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุมลมาลัย นิมนต์พันธ์. 2555. ดนตรี - นาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อภิญา เวียงใต้. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- อมรา กล้าเจริญ. (2531). สุนทรียนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรรถยุท ผันผอง. (2555). การพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- อรรวรรณ ขมวัฒนา. (2557). หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- จำโพน. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/ajanthus/ra-thon>
- จำวงมาตรฐาน. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/tayakornwason/?tmpl>
- Davies, I.K. (1971). *The Management of Learning*. London: McGraw - Hill.
- Harrow, A. (1972). *A taxonomy of the psychomotor domain*. New York : Longman.
- Johnson & Johnson. (1974). Instructional Goal Structure : Cooperative,. Competitive, or Individualistic. *Review of Educational Research*, 44(2), 213-240.
- Simpson, D. (1972). *Teaching physical education*. Boston: Houghton Muffin.
- Slavin, Robert E. (1990). *Cooperative Learning : Theory*. New Jersey: Prentice - Hall.

ภาคผนวก

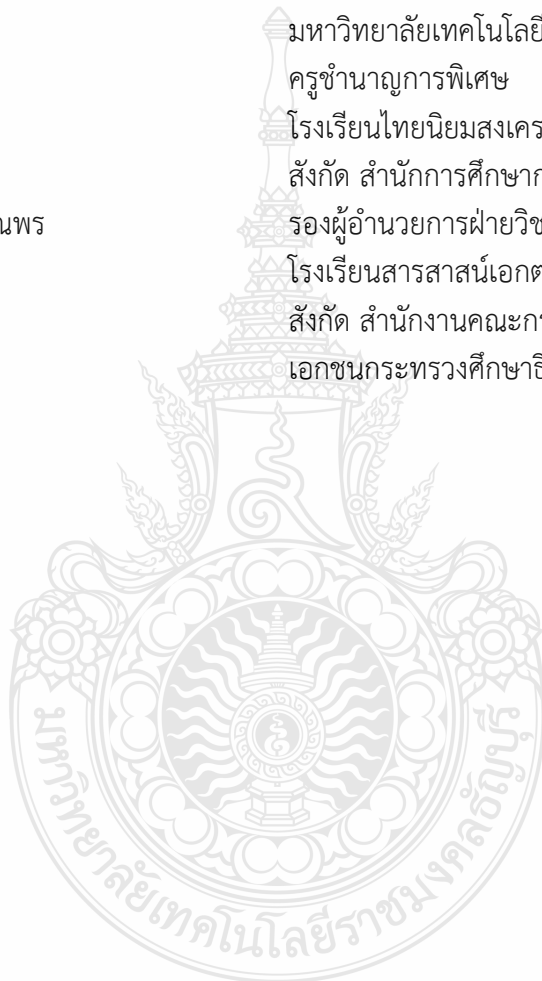
ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร แพรวพณิต	อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.สายพิน สีสหรัษ์	อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ดร.สุกัญญา บุญศรี	อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. นางสาวณัฐจิรา เสนา	ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์
สังกัด สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนกระทรวงศึกษาธิการ
5. นางสุภาวดี โชติวรรณพร	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร 0 2549 3298

ที่ อว 0649.09/1254

วันที่ 3 สิงหาคม 2563

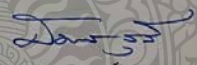
เรื่อง ขออนุญาตครูผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรพพนิต

เนื่องด้วย นางสาวศรียุญา สีเลา รหัสนักศึกษา 126170710003 - 5 นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา ได้รับอนุมัติในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ โดยมีรองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์ เป็นที่ปรึกษานั้น

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร สุธี)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร 0 2549 3298

ที่ อว 0649.09/1254

วันที่ ๑ สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สายพิน สิริรักษ์

เนื่องด้วย นางสาวศรียุญา สีเลา รหัสนักศึกษา 126170710003 - 5 นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา ได้รับอนุมัติในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ โดยมีรองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์ เป็นที่ปรึกษานั้น

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร 0 2549 3298

ที่ อว 0649.09/ 1254

วันที่ 3 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สุกัญญา บุญศรี

เนื่องด้วย นางสาวศรีัญญา สีเลา รหัสนักศึกษา 126170710003 - 5 นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา ได้รับอนุมัติในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิกซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยมีรองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์ เป็นที่ปรึกษานั้น

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๒๕๔

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวณัฐจิรา เสนา

เนื่องด้วย นางสาวศรียุญา สีเลา รหัสนักศึกษา ๑๒๖๑๗๐๗๑๐๐๓ - ๕ นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา ได้รับอนุมัติในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิดส์ โดยมีรองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์ เป็นที่ปรึกษานั้น

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร ทูรี)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษาคณะฯ

โทร ๐๒ ๕๔๔ ๓๒๙๘

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๒๒

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๒๕๓

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวภาวดี โชติวรรณพร

เนื่องด้วย นางสาวศรียุญา สีเลา รหัสนักศึกษา ๑๒๖๑๗๐๗๑๐๐๓ - ๕ นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา ได้รับอนุมัติในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำราวมาตรฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยมีรองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์ เป็นที่ปรึกษานั้น

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร ฐรี)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษาคณะฯ

โทร ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๙๘

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๒๒

ภาคผนวก ข
การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม									
ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ						ผลรวมคะแนน	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม									
1. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้	
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
3. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างทักษะปฏิบัติทำราวมาตรฐานให้นักเรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
4. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถสำคัญของนักเรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้	
5. กิจกรรมครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้	
6. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมมีความชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้	
7. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้	
9. เนื้อหาสาระของกิจกรรมสอดคล้องกับหลักการของกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
10. แผนการเรียนรู้ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้	
11. แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ ความคิดรวบยอด และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้	
12. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	-1	+1	5	1	ใช้ได้	

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวมคะแนน		
13. เนื้อหาสาระของกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีความเข้าใจง่าย จัดเรียงลำดับขั้นตอนความยากง่ายของเนื้อหาสาระได้เหมาะสม	+1	+1	+1	-1	+1	5	1	ใช้ได้
14. เนื้อหาสาระของกิจกรรมมีความน่าสนใจกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และสนใจร่วมกิจกรรม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
15. สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถจัดหาได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
18. การวัดและประเมินผลสามารถนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานได้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
19. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์ในการพัฒนาต่อยอดสามารถนำไปสร้างสื่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1								
ความรู้เบื้องต้นการแสดงร่างมาตรฐาน								
1. แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. เนื้อหาสาระสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวมคะแนน	IOC	ผลการพิจารณา
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. สื่อประกอบการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7. ใบความรู้ที่ 1 ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
8. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
9. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10. การวัดและประเมินตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11. การวัดและประเมินผลสามารถนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเรื่องความรู้เบื้องต้นการแสดงร่างกายมาตรฐานได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 ทักษะปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย								
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. เนื้อหาสาระสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5. สื่อประกอบการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวมคะแนน	IOC	ผลการพิจารณา
7. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียน สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างร่วมมือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9. การวัดและประเมินตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10. การวัดและประเมินผลสามารถนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเรื่องปฏิบัติร้องเพลงรำวงมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน เพลง คินเดือนหงาย								
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. เนื้อหาสาระสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
5. สื่อประกอบการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
7. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียน สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างร่วมมือ และเกิดทักษะตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนด	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
9. การวัดและประเมินตรงตาม จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10. การวัดและประเมินผลสามารถ นำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เรื่องปฏิบัติตามรูปแบบรางวัลมาตรฐาน และปฏิบัติทำรางวัลมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะปฏิบัติร้องเพลงหญิงไทยใจงาม								
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. เนื้อหาสาระสอดคล้องตาม จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5. สื่อประกอบการเรียนรู้มีความ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะของนักเรียน สอดคล้อง กับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่าง ร่วมมือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
9. การวัดและประเมินตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	5	0.8	ใช้ได้
10. การวัดและประเมินผลสามารถนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเรื่องปฏิบัติร้องเพลงรำวงมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม								
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. เนื้อหาสาระสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5. สื่อประกอบการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียน สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างร่วมมือ และเกิดทักษะตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9. การวัดและประเมินตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวมคะแนน	IOC	ผลการพิจารณา
10. การวัดและประเมินผลสามารถนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เรื่องปฏิบัติตามรูปแบบร่ววงมาตรฐาน และปฏิบัติทำร่ววงมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบทดสอบก่อนเรียน/แบบทดสอบหลังเรียน								
1. แผนกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องร่ววงมาตรฐานสอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ภาษาในแบบทดสอบอ่านเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. ข้อคำถามไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
5. ข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ชี้แนะนำคำตอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ใบงานที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นการแสดงร่ววงมาตรฐาน								
1. คำสั่งมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. การใช้ภาษาในใบงานมีความเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
3. ใบงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
ข้อความคำถามแบบทดสอบก่อนเรียน/หลัง แบบทดสอบหลังเรียน								
1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ ความหมายของรางวัลมาตรฐาน ก. ศิลปะแห่งการพอรำให้เข้ากับ จังหวะหน้าทับ ข. ใช้ทำรำที่เป็นแบบฉบับมาตรฐาน ค. รำเป็นวงกลมหันหน้าทวนเข็มนาฬิกา ง. เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ ความหมายของรางวัลมาตรฐาน ก. ศิลปะแห่งการพอรำให้เข้ากับ จังหวะหน้าทับ ก. ใช้ทำรำที่เป็นแบบฉบับ มาตรฐาน ข. รำเป็นวงกลมหันหน้าทวนเข็มนาฬิกา ค. เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. เพลงรางวัลมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง ก. 9 เพลง ข. 10 เพลง ค. 11 เพลง ง. 12 เพลง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. ทำรำในเพลงรางวัลมาตรฐานมี ทั้งหมดกี่ท่า ก. 12 ท่า ข. 14 ท่า ค. 16 ท่า ง. 17 ท่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
5. การแต่งกายประกอบการแสดงรำวง มาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ ก. 2 แบบ ข. 3 แบบ ค. 4 แบบ ง. 5 แบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. จากภาพเป็นการแต่งกายของรำวง มาตรฐานแบบใด ก. แบบชาวบ้าน ข. แบบรัชกาลที่ ๕ ค. แบบสากลนิยม ง. แบบราตรีสโมสร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8. การแสดงเพลงรำวงมาตรฐานมี ลักษณะทำรำแบบใด ก. ทำรำที่ตามอารมณ์ของผู้แสดง ข. ใช้ทำรำแม่บท ค. ใช้ทำรำตามบทร้อง ง. ใช้ทำรำตามบทร้องและภาษา ท่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบ การแสดงรำวงมาตรฐาน ก. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็น วงกลมตามเข็มนาฬิกา ข. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็น วงกลมทวนเข็มนาฬิกา ค. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมตาม เข็มนาฬิกา ง. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมทวน เข็มนาฬิกา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

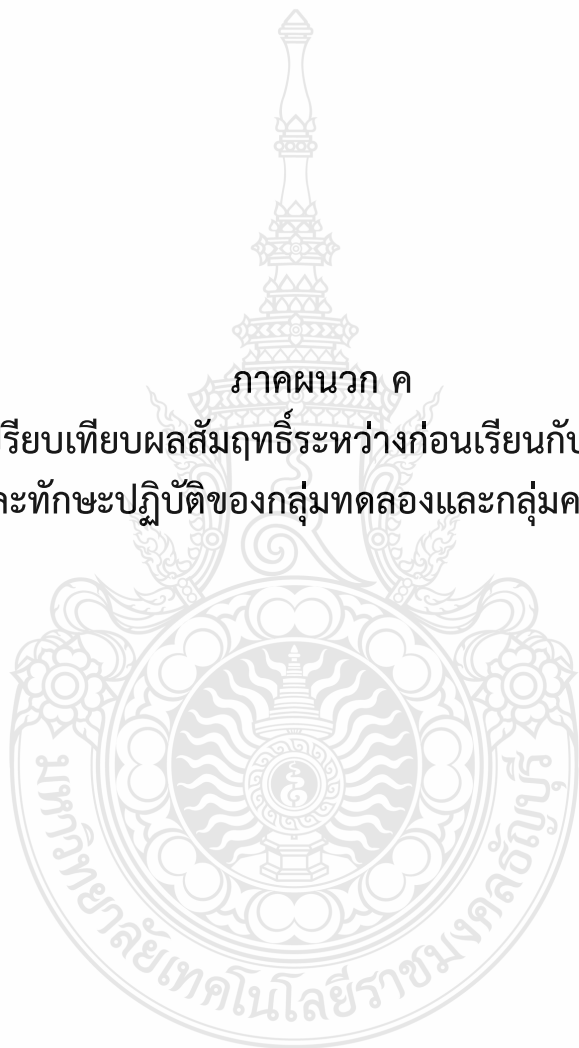
ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวมคะแนน	IOC	ผลการพิจารณา
10. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำวงมาตรฐานมีกี่ประเภท ก. 1 ประเภท ข. 2 ประเภท ค. 3 ประเภท ง. 4 ประเภท	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน								
1. นักเรียนสนใจในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5. นักเรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้								
1. ความสนใจในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ตั้งใจเพียรพยายาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. แสวงหาความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. บันทึกความรู้จากสิ่งที่ศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นการแสดงรำวงมาตรฐาน)								
1. ภาษาในแบบทดสอบอ่านเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ค่าคะแนน IOC สรุปผลประเมินคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
3. ข้อคำถามไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4. ข้อคำถามสามารถวัดและประเมินความรู้ของนักเรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย)								
1. ความถูกต้องของเนื้อเพลง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ความถูกต้องของจังหวะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ((แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะการปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย)								
1. ความถูกต้องของท่ารำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ความถูกต้องของจังหวะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. ความถูกต้องของรูปแบบการแสดง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ปฏิบัติร้องเพลงหญิงไทยใจงาม)								
1. ความถูกต้องของเนื้อเพลง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ความถูกต้องของจังหวะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ((แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะการปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน เพลงหญิงไทยใจงาม)								
1. ความถูกต้องของท่ารำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ความถูกต้องของจังหวะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. ความถูกต้องของรูปแบบการแสดง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่ได้รับต้องเกิน 0.50 ขึ้นไป

ภาคผนวก ค
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
และทักษะปฏิบัติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Paired Samples Statistics

		Mean	n	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ผลสัมฤทธิ์ก่อน	2.2069	29	.94034	.17462
	ผลสัมฤทธิ์หลัง	8.3103	29	.66027	.12261

Paired Samples Correlations

		n	Correlation	Sig.
Pair 1	ผลสัมฤทธิ์ก่อน & ผลสัมฤทธิ์หลัง	29	-.222	.247

Paired Samples Test

		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
					Lower	Upper			
Pai	ผลสัมฤทธิ์ก่อน - ผลสัมฤทธิ์หลัง	-6.10345	1.26335	.23460	-6.58400	-5.62289	-26.017	28	.000

Paired Samples Statistics

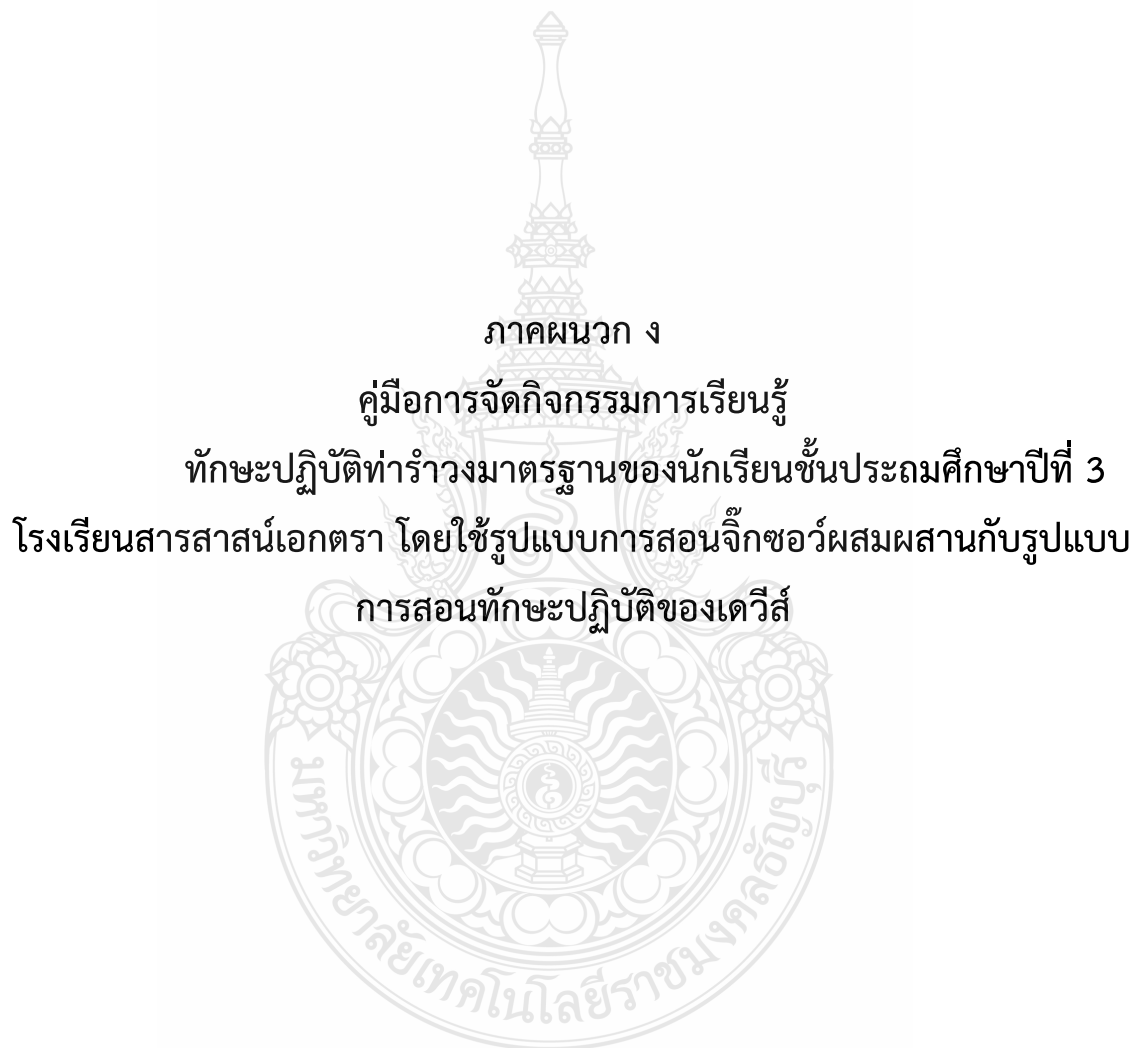
		Mean	n	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	สัมฤทธิ์ทดลอง	17.3793	29	.82001	.15227
	สัมฤทธิ์ควบคุม	12.1724	30	1.22675	.22780
Pair 2	ทักษะทดลอง	67.2414	29	2.30922	.42881
	ทักษะควบคุม	49.5517	30	2.29263	.42573

Paired Samples Correlations

		n	Correlation	Sig.
Pair 1	สัมฤทธิ์ทดลอง & สัมฤทธิ์ควบคุม	29	-.138	.474
Pair 2	ทักษะทดลอง & ทักษะควบคุม	29	-.215	.263

Paired Samples Test

		Paired Differences		95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower			
Pair 1	สัมฤทธิ์ทดลอง - สัมฤทธิ์ควบคุม	5.20690	1.56706	.29100	4.61082	5.80297	17.893	.000
Pair 2	ทักษะทดลอง - ทักษะควบคุม	17.68966	3.58672	.66604	16.32534	19.05397	26.560	.000

ภาคผนวก ง

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบ

การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสารสนเทศรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอน
ทักษะปฏิบัติของเดวิส

จัดทำโดย
นางสาวศรีญา สีเลา

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์
ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

กิจกรรมการเรียนรู้โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ ผสมผสาน
กับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส จัดเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยใช้เวลา
เรียนรายวิชานาฏศิลป์

หลักการและเหตุผล

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะเป็น
กลุ่มสาระที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม
มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรม ทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน
ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี
ความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ สถานศึกษาจึงต้องมีหน้าที่ใน
การจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของผู้เรียน

โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการเปิดทำการสอนในระดับเตรียมอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6
โดยใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ 2551 การจัดการเรียนรู้ในสาระนาฏศิลป์นั้น มีความจำเป็นอย่าง
ยิ่งที่ครูผู้สอนต้องเน้นด้านทักษะการปฏิบัติจริงให้มากที่สุดเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญใน
ทักษะที่เรียนรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ หรือนำไปแสดงออก ในทางที่ถูกต้อง จากสภาพปัจจุบันจึง
เห็นว่าการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้รูปแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส จะเป็นวิธีที่ช่วยให้
ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น รูปแบบการเรียน
การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' instructional model) เป็นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติที่
เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระศิลปะ ซึ่งเดวิส ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการ
พัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียน
สามารถทำทักษะย่อยๆเหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบ
ความสำเร็จได้ดี การจัดการสอนโดยใช้แนวคิดของ เดวิส จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการ
เรียนรู้เรื่องร่างมาตรฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนลงมือ
ปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลและการทำงานเป็น
กลุ่มซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันหาคำตอบของคำถามที่ครูผู้สอนได้แจกให้ ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดความเข้าใจกับเนื้อหาและได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกันทุกคน ทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมห้อง เมื่อถึงเวลาแยกย้ายทำแบบทดสอบก็สามารถทำคะแนนได้มากขึ้นอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวโดยใช้ด้วยวิธีการเรียนรูปแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทฤษฎีปฏิบัติของเดวีส์มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทำร่างมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนำผลการศึกษาค้นคว้า ไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะให้มีประสิทธิภาพต่อไป

หลักสูตรรายวิชานาฏศิลป์ เรื่องการแสดง “ร่างมาตรฐาน” เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ทางด้านทฤษฎีเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ลักษณะการแสดง ควบคุมการฝึกทักษะการปฏิบัติร้องเพลงและการรำ ซึ่งการแสดงร่างมาตรฐาน สะท้อนให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทุกขั้นตอนของการเรียนในเนื้อหา ร่างมาตรฐาน หลักสูตรยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติด้วยตนเองและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สามารถนำความรู้ทักษะไปใช้ประโยชน์มากที่สุด อีกทั้งยังสามารถนำการแสดง ร่างมาตรฐานไปเผยแพร่ต่อไป

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวีส์

หลักการจัดกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ จัดเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนรายวิชานาฏศิลป์แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร การแสดงร่างมาตรฐานจัดการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทฤษฎีปฏิบัติเดวีส์โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

1. วิธีสอนแบบจิ๊กซอว์ รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง มีวิธีการหลักๆ ได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งใช้หลักการ เรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกันความแตกต่างของ

รูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ และวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็น ประการสำคัญ

2. ทฤษฎีปฏิบัติของเดวิส แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่าทักษะส่วนใหญ่จะ ประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมากการฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้ว ค่อยเชื่อมโยงต่อกันไปเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐาน
2. รูปภาพการแต่งกายการแสดงรำวงมาตรฐาน
3. ภาพเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน

การวัดประเมินผล

1. ประเมินความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
2. ประเมินความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
3. ประเมินทักษะการร้องเพลงคืนเดือนหงาย
4. ประเมินทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงคืนเดือนหงาย
5. ประเมินทักษะการปฏิบัติท่ารำเพลงคืนเดือนหงาย
6. ประเมินทักษะการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม
7. ประเมินทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงหญิงไทยใจงาม
8. ประเมินทักษะการปฏิบัติท่ารำเพลงหญิงไทยใจงาม

สาระสำคัญของหลักสูตร

"รำวงมาตรฐาน" เป็นการแสดงที่มีวิวัฒนาการมาจาก "รำโทน" เป็นการรำและการร้องของ ชาวบ้านซึ่งมีผู้รำทั้งชายและหญิงปัจจุบันได้เพิ่มเครื่องดนตรีประกอบเป็นวงดนตรีไทยหรือใช้ในวงดนตรี สากลบรรเลงประกอบการรำกันเป็นคู่ๆ รำกันเป็นวงกลมการแต่งกายของผู้แสดงจะแต่งด้วยกัน ทั้งหมด 4 แบบ แบบชาวบ้าน แบบไทยพระราชนิยม แบบสากลนิยม และราตรีสโมสร โดยแต่งเป็นคู่ๆ รับกันทั้งชายและหญิง ใช้แสดงในโอกาสงานมงคลรื่นเริงต่างๆ เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง จมื่นมานิตย์นเรศ (เฉลิม เศวตนันท์) ขณะนั้นดำรงตำแหน่ง หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร แต่งเนื้อ ร้องจำนวน 4 เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำขิมารำและเพลงคืนเดือนหงาย ท่านผู้หญิง ละเอียด พิบูลสงคราม แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก 6 เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงยอดชายใจหาญ และ เพลงบุษานักรบ ส่วนทำนอง เพลงทั้ง 10 เพลง อาจารย์ มนตรี ตราโมท ส่วนท่ารำเพลงรำวงมาตรฐาน ประดิษฐ์ท่ารำโดย

นางศุภลักษณ์ ภักธนาวิก นางมัลลีย์ คงประภัสร์ และ นางลมุล ยมะคุปต์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอน นาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร

วิธีการดำเนินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติกิจกรรมร่วางมาตรฐาน

วิธีการดำเนินกิจกรรมร่วางมาตรฐาน มีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทฤษฎีปฏิบัติโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีการวางแผนการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น การวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

การเตรียมความพร้อม

1. กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ศึกษากิจกรรมในการเขียนแผนดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินทักษะปฏิบัติโดยใช้การฝึกหัดปฏิบัติกิจกรรมร่วางมาตรฐาน

2. จัดเตรียมสถานที่ในการจัดกิจกรรม สื่อการสอน อุปกรณ์ สำหรับการฝึกปฏิบัติก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง

3. จัดเตรียมแบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแบบสังเกตพฤติกรรมในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมทักษะปฏิบัติทำร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

1. ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์ในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมร่วางมาตรฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน

2. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องร่วางมาตรฐาน ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น

3. ครูสาธิตทำร่วางมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย โดยเริ่มที่นาฏยศัพท์ ภาษานาฏศิลป์และการปฏิบัติทำรำเพลงคืนเดือนหงาย ให้นักเรียนชม จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติทำรำทักษะย่อยๆตามครูผู้สอน แล้วจึงเชื่อมโยงแต่ละทักษะเป็นทักษะที่สมบูรณ์

4. ครูสาธิตทำร่วางมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม โดยเริ่มที่นาฏยศัพท์ ภาษานาฏศิลป์และการปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม ให้นักเรียนชม จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติทำรำทักษะย่อยๆตามครูผู้สอน แล้วจึงเชื่อมโยงแต่ละทักษะเป็นทักษะที่สมบูรณ์

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

รหัสวิชา ศ 13101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายวิชา นาฏศิลป์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 8 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ความหมาย ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง โอกาสที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐานการฝึกปฏิบัติทักษะการแสดงรำวงมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย การการปฏิบัติร้องเพลงรำวงมาตรฐาน การปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงรำวงมาตรฐาน

โดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสซึ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทุกขั้นตอนของการเรียนในเนื้อหารำวงมาตรฐาน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดมาตรฐาน ศ 3.1

- ป.3/1 สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ
ป.3/2 แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดมาตรฐาน ศ 3.2

- ป.3/2 ระบุสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์
ป.3/3 อธิบายความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์

รวมทั้งหมด

2 มาตรฐานการเรียนรู้ 4 ตัวชี้วัด

โครงสร้างแผนการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง รำวงมาตรฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 8 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวน เวลา	น้ำหนัก คะแนน
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแสดงรำวงมาตรฐาน	1	ผ่าน/ไม่ผ่าน
2	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแสดงรำวงมาตรฐาน	1	20
3	ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงคืนเดือนหงาย	1	10
4	ทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงคืนเดือนหงาย	1	ผ่าน/ไม่ผ่าน
5	ทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย	1	30
6	ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม	1	10
7	ทักษะการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงหญิงไทยใจงาม	1	ผ่าน/ไม่ผ่าน
8	ทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม	1	30
รวม		8	100

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ ธรรมชาติวิทยา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	เวลา
1	<p>ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- ความหมายและประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐาน</p> <p>- ลักษณะและรูปแบบการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- เครื่องแต่งกายการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- โอกาสที่ใช้แสดงร่างมาตรฐาน</p>	<p>1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายและประวัติความเป็นมาของการแสดง“ร่างมาตรฐาน”</p> <p>2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายของการแสดง“ร่างมาตรฐาน”</p> <p>4. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับดนตรีที่ใช้ในการแสดง“ร่างมาตรฐาน”</p> <p>5. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดง “ร่างมาตรฐาน”</p>	<p>ศ 3.2</p> <p>ป.3/2</p> <p>ป.3/3</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การแสดงนาฏศิลป์ - ลักษณะและรูปแบบการแสดง - การแต่งกาย - บทร้อง, ทำนองเพลง, ดนตรี - โอกาสที่ใช้แสดง ● ที่มาของการแสดงนาฏศิลป์ - ความหมายและประวัติความเป็นมา 	<p>ขั้นที่ 1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความ สามารถ</p> <p>ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยโดยมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน</p> <p>ขั้นที่ 3 แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นที่ได้รับเนื้อหาเดียวกัน ร่วมกันศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียดและครูให้เทคนิควิธีการ</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	เวลา
2	<p>ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- ความหมายและประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐาน</p> <p>- ลักษณะและรูปแบบการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- เครื่องแต่งกายการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>- โอกาสที่ใช้แสดงร่างมาตรฐาน</p>	<p>1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายและประวัติความเป็นมาของการแสดง“ร่างมาตรฐาน”</p> <p>2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบการแสดงร่างมาตรฐาน</p> <p>3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายของการแสดง“ร่างมาตรฐาน”</p> <p>4. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับดนตรีที่ใช้ในการแสดง“ร่างมาตรฐาน”</p> <p>5. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดง “ร่างมาตรฐาน”</p>	ศ 3.2 ป.3/2 ป.3/3	<ul style="list-style-type: none"> ● การแสดงนาฏศิลป์ - ลักษณะและรูปแบบการแสดง - การแต่งกาย - บทร้อง, ทำนองเพลง, ดนตรี - โอกาสที่ใช้แสดง ● ที่มาของการแสดงนาฏศิลป์ - ความหมายและประวัติความเป็นมา 	<p>ชั้นที่ 1 ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยกลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มที่ได้เนื้อหาเดียวกัน</p> <p>ชั้นที่ 2 ผู้เรียนทำแบบทดสอบและออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่วมาตฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	เวลา
3	ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงคินเดียนหงาย - ประวัตินเพลงคินเดียนหงาย - เนื้อร้อง,ทำนองเพลงคินเดียนหงาย - ความหมายของเนื้อเพลงคินเดียนหงาย - ปฏิบัติร้องเพลงคินเดียนหงาย	1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติเพลงคินเดียนหงาย 2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อร้อง,ทำนองเพลงคินเดียนหงาย 3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลงคินเดียนหงาย 4. นักเรียนมีทักษะในการร้องเพลงคินเดียนหงาย	ศ 3.1 ป.3/1 ป.3/2	<ul style="list-style-type: none"> ● การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ร่วมาตฐานเพลงคินเดียนหงาย - ประวัตินเพลง ● หลักการขับร้องเพลงคินเดียนหงาย - ความหมายของเนื้อเพลง - เนื้อร้อง, ทำนองเพลง และดนตรี 	<p>ชั้นที่ 1 ชั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ และจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ</p> <p>ชั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยโดยให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน</p> <p>ชั้นที่ 3 แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นที่ได้รับเนื้อหาเดียวกัน ร่วมกันศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียดและครูให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ชั้นที่ 4 กลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษา</p> <p>ชั้นที่ 4 ชั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p> <p>ชั้นที่ 5 ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p> <p>ชั้นที่ 6 ชั้นให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ชั้นที่ 7 ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์	เวลา
4	ทักษะปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ เพลงคืนเดือนหงาย - นาฏยศัพท์ - ภาษานาฏศิลป์	1. นักเรียนมีความรู้และทักษะในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ 2. นักเรียนมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติภาษานาฏศิลป์	ศ 3.1 ป.3/1 ป.3/2	<ul style="list-style-type: none"> • การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ • ร่างมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย • หลักและวิธีการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ - นาฏยศัพท์ ส่วนเท้าและส่วนมือ • หลักและวิธีการปฏิบัติทำรำ - ทำสอดสร้อยมาลาแปลง 	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ และจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความ สามารถ</p> <p>ขั้นที่ 2 มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วนและครูให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ขั้นที่ 3 กลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษา</p> <p>ขั้นที่ 4 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p> <p>ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์	เวลา
5	ทักษะปฏิบัติทำรำ เพลงคืนเดือนหงาย - ปฏิบัติทำรำ	- นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติ ทำรำเพลงคืนเดือนหงาย	ศ 3.1 ป.3/1 ป.3/2	<ul style="list-style-type: none"> • การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ รำวงมาตรฐาน เพลงคืนเดือน หงาย • หลักและ วิธีการปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์ - นาฏยศัพท์ ส่วนเท้าและ ส่วนมือ • หลักและ วิธีการปฏิบัติทำ รำ - ทำสอดสร้อย มาลาแปลง 	<p>ชั้นที่ 1 ชั้นให้เทคนิควิธีการ ชั้นที่ 2 ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์	เวลา
6	ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม - ประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม - เนื้อร้อง,ทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม - ความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม - ปฏิบัติร้องเพลงหญิงไทยใจงาม	1.นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม 2.นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อร้องทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม 3.นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม 4.นักเรียนมีทักษะในการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม	ศ 3.1 ป.3/1 ป.3/2	<ul style="list-style-type: none"> การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ทำร่างมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม ประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม หลักการขับร้องเพลงหญิงไทยใจงาม ความหมายของเนื้อเพลง เนื้อร้อง,ทำนองเพลงและดนตรี 	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ และจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ</p> <p>ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยโดยให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน</p> <p>ขั้นที่ 3 แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นที่ได้รับเนื้อหาเดียวกัน ร่วมกันศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียดและครูให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ขั้นที่ 4 กลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษา</p> <p>ขั้นที่ 4 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p> <p>ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p> <p>ขั้นที่ 6 ขั้นให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ขั้นที่ 7 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	เวลา
7	ทักษะปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์และภาษา นาฏศิลป์ เพลงหญิงไทยใจงาม - นาฏยศัพท์ - ภาษานาฏศิลป์	1. นักเรียนมีความรู้และทักษะ ในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ 2. นักเรียนมีความรู้และทักษะ ในการปฏิบัติภาษานาฏศิลป์	ศ 3.1 ป.3/1 ป.3/2	<ul style="list-style-type: none"> • การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่างๆ - ร่างมาตรฐาน เพลงหญิงไทย ใจงาม • หลักและ วิธีการปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์ - นาฏยศัพท์ ส่วนทำและ ส่วนมือ • หลักและ วิธีการปฏิบัติทำ รำ - ทำบัวชูฝึกและ ยุงฟ้อนหาง 	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ และจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความ สามารถ</p> <p>ขั้นที่ 2 มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระ คนละ 1 ส่วนและครูให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ขั้นที่ 3 กลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละ คนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระ ที่ตนได้ศึกษา</p> <p>ขั้นที่ 4 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อย</p> <p>ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย</p>	1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำร่ำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

แผนกิจกรรมที่	หน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ ธรรมชาติวิชา	รูปแบบการสอนจิ๊กซอว์ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	เวลา
8	ทักษะปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม - ปฏิบัติทำรำ	1. นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม	ศ 3.1 ป.3/1 ป.3/2	<ul style="list-style-type: none"> • การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ - ร่ำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม • หลักและวิธีการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าและส่วนมือ • หลักและวิธีการปฏิบัติทำรำ - ทำบัวชูฝักและยุงฟ้อนหาง 	<p>ชั้นที่ 1 ชั้นให้เทคนิควิธีการ</p> <p>ชั้นที่ 2 ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์</p>	1

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.2

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ป.3/2

ระบุสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์

ตัวชี้วัด ป.3/3

อธิบายความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

"รำวงมาตรฐาน" เป็นการแสดงที่มีวิวัฒนาการมาจาก "รำโชน" เป็นการรำและการร้องของชาวบ้านซึ่งมี ผู้รำทั้งชายและหญิงปัจจุบันได้เพิ่มเครื่องดนตรีประกอบเป็นวงดนตรีไทยหรือใช้ในวงดนตรีสากลบรรเลงประกอบการรำกันเป็นคู่ๆ รำกันเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา การแต่งกายของผู้แสดงจะแต่งด้วยกันทั้งหมด 4 แบบ แบบชาวบ้าน แบบไทยพระราชนิยม แบบสากลนิยม และแบบราตรีสโมสร โดยแต่งเป็นคู่ๆรับกันทั้งชายและหญิง ใช้แสดงในโอกาสงานมงคลรื่นเริงต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน
2. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน
3. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
4. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อร้อง,ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
5. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
6. มีความตระหนักคุณค่าและความสำคัญของรำวงมาตรฐานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของไทย

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ความหมายและประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน
- ลักษณะและรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน
- เครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
- เนื้อร้อง, ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
- โอกาสที่ใช้แสดงรำวงมาตรฐาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเปิดวิดีโอการแสดงนาฏศิลป์ต่างๆให้นักเรียนชมแล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์การแสดงที่นักเรียนได้ชม

ครูใช้สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐานเปิดให้นักเรียนชมแล้วถามนักเรียนว่ารู้จักการแสดงรำวงมาตรฐานหรือไม่

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน (Pre – test)

ขั้นสอน

ครูใช้วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

1. จัดนักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) โดยสังเกตจากผลการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ของเทอมที่ผ่านมาและพฤติกรรมในห้องเรียน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)
2. ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยสมาชิกในกลุ่มบ้านของเราจับฉลากให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเสมือนได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

ฉลากหมายเลขที่ 1 ศึกษาเรื่อง ความหมายและประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน
ฉลากหมายเลขที่ 2 ศึกษาเรื่อง ลักษณะและรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน
ฉลากหมายเลขที่ 3 ศึกษาเรื่อง เครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
ฉลากหมายเลขที่ 4 ศึกษาเรื่อง เนื้อร้อง,ทำนองเพลงรำวงมาตรฐาน
ฉลากหมายเลขที่ 5 ศึกษาเรื่อง ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
(หากบางกลุ่มมีนักเรียนเกิน 5 คน ให้นักเรียนจับฉลากซ้ำ จากนั้นได้หมายเลขใดให้นักเรียนไปศึกษา
เรื่องนั้นๆ)

3. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นซึ่งได้รับเนื้อหา
เดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมา และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้น
อย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นที่ผู้สอนมอบหมายให้

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูให้เทคนิควิธีการ หากนักเรียนยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่ตนได้ศึกษาเรื่องนั้นๆ สามารถสอบถาม
ได้จากครูผู้สอนหรือแนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติมให้แก่ นักเรียน

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มรายงานข้อมูลที่ได้ไปศึกษามา

สื่อและอุปกรณ์การสอน

- เอกสารประกอบการเรียนนาฏศิลป์
- สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐาน
- ใบความรู้เรื่องรำวงมาตรฐาน

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนรายงานข้อมูลที่ได้ศึกษา

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินทักษะในการคิด

3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

แบบประเมินทักษะในการคิด
(ผ่าน/ไม่ผ่าน)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการเรียนรู้ที่ 1 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นการแสดงรำวงมาตรฐาน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำ กิจกรรม				การมีส่วนร่วม ในการ แสดงความ คิดเห็น				การตอบ คำถาม				การยอมรับ ฟังความ คิดเห็นผู้อื่น				ทำงานตามที่ ได้รับ มอบหมาย				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินสมรรถนะ : ความสามารถในการคิด

แผนการเรียนรู้ที่ 1 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา		รวม
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การประเมิน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)
ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบทดสอบก่อนเรียน

1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของร่างมาตรฐาน
 - ก. ศิลปะแห่งการรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ
 - ข. ใช้ท่ารำที่เป็นฉบับมาตรฐาน
 - ค. รำเป็นวงกลมเดินทวนเข็มนาฬิกา
 - ง. เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน

2. ร่างมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร
 - ก. รำโทน
 - ข. ระเบ้า
 - ค. ฟ้อน
 - ง. เต็น

3. เพลงร่างมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
 - ก. 9 เพลง
 - ข. 10 เพลง
 - ค. 11 เพลง
 - ง. 12 เพลง

4. ท่ารำในเพลงร่างมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า
 - ก. 14 ท่า
 - ข. 12 ท่า
 - ค. 17 ท่า
 - ง. 16 ท่า

5. การแต่งกายประกอบการแสดงร่างมาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ
 - ก. 2 แบบ
 - ข. 3 แบบ
 - ค. 4 แบบ
 - ง. 5 แบบ

6. จากภาพเป็นการแต่งกายแบบใด

- ก. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบชาวบ้าน
ข. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบรัชกาลที่ ๕
ค. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบสากลนิยม
ง. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบราตรีสโมสร
7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงร่ำวงมาตรฐาน
- ก. นุ่นใช้แสดงในงานขึ้นบ้านใหม่
ข. แนนใช้แสดงในงานปีใหม่
ค. นิมใช้แสดงในงานต้อนรับชาวต่างชาติ
ง. นีใช้แสดงในงานอวมงคล
8. การแสดงเพลงร่ำวงมาตรฐานมีลักษณะทำรำแบบใด
- ก. ทำรำที่ตามอารมณ์ของผู้แสดง
ข. ใช้ท่าแม่บท
ค. ใช้ท่ารำตามบทร้อง
ง. ใช้ท่ารำตามบทร้อง และภาษาท่า
9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงร่ำวงมาตรฐาน
- ก. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
ข. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
ค. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
ง. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
10. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงร่ำวงมาตรฐานมีกี่ประเภท
- ก. 1 ประเภท
ข. 2 ประเภท
ค. 3 ประเภท
ง. 4 ประเภท

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

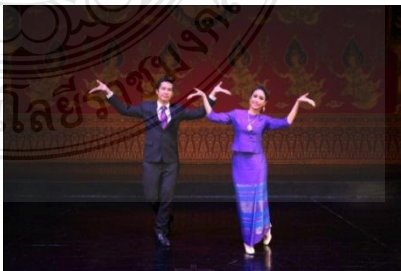
- ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของร่างมาตรฐาน
 - ก. ศิลปะแห่งการฟ้อนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ
 - ข. ใช้ท่ารำที่เป็นแบบฉบับมาตรฐาน
 - ค. รำเป็นวงกลมหันหน้าทวนเข็มนาฬิกา
 - ง. เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน
- ร่างมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร
 - ก. รำโทน
 - ข. ระเบ้า
 - ค. ฟ้อน
 - ง. เต็น
- เพลงร่างมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
 - ก. 9 เพลง
 - ข. 10 เพลง
 - ค. 11 เพลง
 - ง. 12 เพลง
- ท่ารำในเพลงร่างมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า
 - ก. 14 ท่า
 - ข. 12 ท่า
 - ค. 17 ท่า
 - ง. 16 ท่า
- การแต่งกายประกอบการแสดงร่างมาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ
 - ก. 2 แบบ
 - ข. 3 แบบ
 - ค. 4 แบบ
 - ง. 5 แบบ

6. จากภาพเป็นการแต่งกายแบบใด

- ก. การแต่งกายรําวงมาตรฐานแบบชาวบ้าน
ข. การแต่งกายรําวงมาตรฐานแบบรัชกาลที่ ๕
ค. การแต่งกายรําวงมาตรฐานแบบสากลนิยม
ง. การแต่งกายรําวงมาตรฐานแบบราตรีสโมสร
7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรําวงมาตรฐาน
ก. นุ่นใช้แสดงในงานขึ้นบ้านใหม่
ข. แนนใช้แสดงในงานปีใหม่
ค. นิมใช้แสดงในงานต้อนรับชาวต่างชาติ
ง. นีใช้แสดงในงานอวมงคล
8. การแสดงเพลงรําวงมาตรฐานมีลักษณะทำรำแบบใด
ก. ทำรำที่ตามอารมณ์ของผู้แสดง
ข. ใช้ทำรำแม่บท
ค. ใช้ทำรำตามบทร้อง
ง. ใช้ทำรำตามบทร้อง และภาษาท่า
9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงรําวงมาตรฐาน
ก. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
ข. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
ค. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
ง. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
10. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรําวงมาตรฐานมีกี่ประเภท
ก. 1 ประเภท
ข. 2 ประเภท
ค. 3 ประเภท
ง. 4 ประเภท

ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาที่ออกในแบบทดสอบ	ระดับ พฤติกรรม การวัด
1.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรางวัลมาตรฐาน	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของรางวัลมาตรฐาน	ความรู้ ความจำ
2.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐาน	รางวัลมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร	ความรู้ ความจำ
3.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อร้อง, ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	เพลงรางวัลมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง	ความรู้ ความจำ
4.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อร้อง, ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	ทำรำในเพลงรางวัลมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า	ความรู้ ความจำ
5.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	การแต่งกายประกอบการแสดงรางวัลมาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ	ความรู้ ความจำ
6.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	จากภาพเป็นการแต่งกายแบบใด 	ความเข้าใจ
7.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	การนำไปใช้

ข้อที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาที่ออก	ระดับ พฤติกรรมการ วัด
8.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะและรูปแบบการแสดงรำ วงมาตรฐาน	การแสดงเพลงรำวงมาตรฐานมี ลักษณะทำรำแบบใด	ความเข้าใจ
9.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะและรูปแบบการแสดงรำ วงมาตรฐาน	ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบ การแสดงรำวงมาตรฐาน	ความเข้าใจ
10.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อ ร้อง,ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ ในการแสดงรำวงมาตรฐาน	เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการ แสดงรำวงมาตรฐานมีกี่ประเภท	ความรู้ ความจำ

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ.....	ข้อเสนอแนะ.....
(ลงชื่อ).....หัวหน้า (.....)	(ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

ร่ำวงมาตรฐาน

ชวลิต สุนทรานนท์ และคณะเรียบเรียง

ร่ำวงมาตรฐาน หมายถึง ศิลปะแห่งการพ้อนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ ใช้ท่ารำที่เป็นแบบฉบับมาตรฐานโดยรำเป็นวงกลม หันหน้าทวนเข็มนาฬิกา

ร่ำวงมาตรฐาน เป็นการแสดงที่มีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน ที่มีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ๆ รอบๆ ครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้ หรือไม่ก็รำกันเป็นวงกลม โดยมีโทนเป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ลักษณะการรำและร้องเป็นไปตามความถนัด ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ คงเป็นการรำและร้องง่าย ๆ มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานรื่นเริงเป็นสิ่งสำคัญ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ราว พ.ศ.2483 รำโทนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายตามจังหวัดต่างๆ เนื่องจากมีผู้นำแบบอย่างการรำโทนไปเล่นกันในท้องถิ่นอื่นๆ และไม่เพียงแต่เล่นกันเฉพาะฤดูกาล ทั้งมีผู้คิดแต่งบทร้องเพิ่มเติมเริ่มตั้งแต่

- บทชมโฉม
- บทเกี่ยวพาราสี
- บทสัพยอกหยอกเย้า
- บทพลอดพรั่ำรำลาจากกัน

บทร้องเหล่านี้ไม่สู้พิถีพิถันถ้อยคำสัมผัสสัก ในระยะที่นิยมเล่นรำโทนกันอย่างแพร่หลายนั้น มักได้ยินบทร้องใหม่ ในทำนองแปลก ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ แต่ไม่ปรากฏว่าเป็นผลงานการประพันธ์และประดิษฐ์ทำนองของผู้ใด และเป็นธรรมดาที่เมื่อมีบทใหม่เกิดขึ้น บทเก่าก็เสื่อมความนิยมไป บางบทก็สูญหายไปจากความทรงจำ นอกจากบทใดที่มีความไพเราะกินใจก็จดจำกันได้นาน เช่น เพลงร่ำวงพื้นเมืองต่าง ๆ ดังนี้

บทชมโฉม : เพลงหล่อจริงนงคารา

หล่อจริงนงคารา	งามตาจริงแม่สาวเอย
วันนี้ฉันมีความสุข	สนุกรื่นเริงหัวใจ
ที่นี้เป็นแดนสวรรค์	เธอกับฉันมาเล่นคองกา (ซ้า)

บทเกี่ยวพาราสี : เพลงตามองตา

ตามองตา	สายตามาจ้องมองกัน
รู้สึกเสียวซ่าหัวใจ	รักฉันก็ไม่รัก
หลงฉันก็ไม่หลง	ฉันยังอดโค้งเธอไม่ได้
เธอช่างงามวิไล	เหมือนดอกไม้ที่เธอถือมา

บทสัพยอกหยอกเฝ้า : เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

ใกล้เข้าไปอีกนิด
สวรรค์น้อยน้อยอยู่ในวงฟ้อนรำ
เนื้อเย็นขอเชิญมารำ
มองมานัยน์ตาหวานฉ่ำ

ซิดซิดเข้าไปอีกหน่อย
รูปหล่อขอเชิญมาเล่น
มองมานัยน์ตาหวานฉ่ำ
มะ ! มารำกับพี่นี่เอย

บทพลอดพรั่ำรำลา : เพลงลา

ออกปากว่าจะลาน้ำตาไหลร่วง (ซ่ำ)
ด้วยถึงกำหนดหมดเวลา

แสนรักแสนห่วงไอ้แม่ดวงจันทร์ธา
ขอลาแล้วเธอจำแต่ในอรุณนั้นคร่ำครวญ

ด้วยเหตุที่การรำชนิดนี้มีโทนเป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ จึงเรียกการแสดงแบบนี้ว่า “รำโทน”

ภาพที่ 2 ภาพการแสดงรำโทน

ที่มา : <https://sites.google.com/site/ajanthus/ra-thon>

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2487 ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และเห็นว่าคนไทยนิยมเล่นรำโทนกันอย่างแพร่หลาย ถ้าปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย จะทำให้การเล่นรำโทนเป็นที่น่านิยมมากยิ่งขึ้น จึงได้มอบหมายให้กรมศิลปากรปรับปรุงรำโทนเสียใหม่ให้เป็นมาตรฐาน มีการแต่งเนื้อร้อง ทำนองเพลง และนำท่ารำจากรำแม่บทมากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงไว้เป็นมาตรฐานอย่างเป็นแบบแผน

เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง จมื่นมานิตยัณเรศ (เฉลิม เสวตนันท์) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร แต่งเนื้อร้องจำนวน 4 เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำชิมารำและเพลงคืนเดือนหงาย ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก 6 เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบุษานักรบ ส่วนทำนองเพลงทั้ง 10 เพลง ศาสตราจารย์ มนตรี ตราโมท ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย กรมศิลปากรร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ เป็นผู้เรียบเรียงขึ้นใหม่

เมื่อปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำไท้ให้มีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนชื่อจากรำไท้ เป็น “รำวงมาตรฐาน” โดยมีลักษณะการแสดงที่เป็นการรำร่วมกันระหว่างชาย-หญิง เป็นคู่ๆเคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลมตามทำนองเพลงร้อง มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์และวงดนตรีสากลบรรเลงประกอบ

จากคำสัมภาษณ์นางสุวรรณณี ชลานุเคราะห์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ไทย) ปีพุทธศักราช 2533 อธิบายว่า “ทำรำเพลงรำวงมาตรฐาน ประดิษฐ์ทำรำโดยนางมัลลี คงประภัศร์ นางศุภลักษณ์ ภทรนาวิก และนางลมุล ยมะคุปต์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร ส่วนผู้คิดประดิษฐ์จังหวะเท้าของเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ คือ นางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังคีตศิลป์ ปี พ.ศ. 2484 - 2485” (ปัจจุบันคือวิทยาลัยนาฏศิลป์)

ภาพที่ 3 ภาพหม่อมครุต่วน ภทรนาวิก

ที่มา : <https://sites.google.com/site/tayakornwason/?tmpl>

ภาพที่ 4 ภาพเหมือนครุฑมุล ยมะคุปต์

ที่มา : <https://sites.google.com/site/tayakornwason/?tmpl>

ภาพที่ 5 ภาพเหมือนครุฑมุลลี คงประภัสร์

ที่มา : <https://sites.google.com/site/tayakornwason/?tmpl>

ลักษณะและรูปแบบการแสดง

รำวงมาตรฐาน เป็นการรำหมู่ประกอบด้วยผู้แสดง 8 คน ทำรำประดิษฐ์ขึ้นจากท่ารำมาตรฐานในเพลงแม่บทความสวยงามของการรำอยู่ที่กระบวนท่ารำที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละเพลง และเครื่องแต่งกายไทยในสมัยต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบการแสดงในลักษณะการแปรแถวเป็นวงกลม การรำแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ได้ ดังนี้

ภาพที่ 6 ภาพรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 1

ที่มา : ขวลิขิต สุนทรานนท์ และคณะ

ขั้นตอนที่ 1 ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรง 2 แถว หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้

ภาพที่ 7 ภาพรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2

ที่มา : ขวลิขิต สุนทรานนท์ และคณะ

ขั้นตอนที่ 2 รำแปรแถวเป็นวงกลมตามทำนองเพลงและรำตามบทร้องรวม 10 เพลงโดยเปลี่ยนทำรำไปตามเพลงต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำชิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงดวงจันทร์ขั้วฟ้า เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบุษานักรบ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อรำจบบทร้องในเพลงที่ 10 ผู้แสดงรำเข้าเวทที่โต๊ะคู่ ตามทำนองเพลงจนจบ

เครื่องดนตรีที่ได้รับการปรับปรุงให้ใช้ในการเล่นรำวงมาตรฐานมี 2 ประเภทคือ วงดนตรีไทย และ วงดนตรีสากล

ภาพที่ 8 ภาพวงดนตรีไทยที่ใช้ในการบรรเลงรำวง
ที่มา : หนังสือรำวงของกรมศิลปากร (ธนิต อยู่โพธิ์, 2514, น.20)

เครื่องดนตรีไทยมีลักษณะการตั้งวง ดังนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

ฆ้องวงใหญ่

ฆ้องวงเล็ก

ขลุ่ย

ซออู้

โทน (ชาตรี)

ฉิ่ง

กรับพวง

โหม่ง

ภาพที่ 9 ภาพวงดนตรีสากลที่ใช้ในการบรรเลงรำวง
ที่มา : หนังสือรำวงของกรมศิลปากร (ธนิต อยู่โพธิ์, 2514, น.20)

เครื่องดนตรีสากลประกอบด้วย

คาริเน็ต	ท롬โบน	ทรัมเปต	ไวโอลิน
วิโอลาเซลโล	เบส	โทน (ชาตรี)	ฉิ่ง
กรับพวง	โหม่ง		

เครื่องแต่งกาย

รื้อวางมาตรฐานนิยมเล่นในงานรื่นเริงบันเทิงต่าง ๆ และยังนิยมนำมาใช้เล่นแทนการเต้นรำสำหรับเครื่องแต่งกายก็มีการกำหนดการแต่งกายของผู้แสดงให้มีระเบียบ ซึ่งครั้งแรกปรากฏการแต่งกายแบบชุดสากลนิยมในสมัยนั้น ประกอบด้วยผู้แสดงดังนี้

1. นายธีรยุทธ ยวงศรี	2. นางสาวสุนันทา บุญเขต
3. นายอาคม สายาคม	4. นางสาวรณี ชลานุเคราะห์
5. นายจำนง พรพิสุทธิ์	6. นางศิริวัฒน์ ดิษยนันทน์

ภาพที่ 10 ภาพการแต่งกายรื้อวางมาตรฐานยุคแรกของกรมศิลปากร
ที่มา : หนังสือรื้อวางของกรมศิลปากร (ธนิต อยู่โพธิ์, 2514, น.14-19)

ต่อมากรมศิลปากรได้กำหนดการแต่งกายชุดรื้อวางมาตรฐานด้วยการใช้ชุดไทย และชุดสากลนิยม โดยแต่งเป็นคู่ๆ รับกันทั้งชายและหญิง แต่งสืบมาจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 11 ภาพการแต่งกายร่างมาตรฐานแบบชาวบ้าน
ที่มา : ชวลิต สุนทรานนท์ และคณะ

แบบที่ ๑ แบบชาวบ้าน

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอพวงมาลัย ผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า
หญิง นุ่งโจงกระเบน ห่มผ้าสไบอัดจีบ ปล่อยผม ประดับดอกไม้ที่ผมด้านซ้าย คาดเข็มขัด
ใส่เครื่องประดับ

ภาพที่ 12 ภาพการแต่งกายร่างมาตรฐานแบบรัชกาลที่ ๕
ที่มา : ชวลิต สุนทรานนท์ และคณะ

แบบที่ ๒ แบบรัชกาลที่ ๕

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อราชปะแตน สวมถุงเท้า รองเท้า
หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อลูกไม้ สไบพาดบ่าผูกเป็นโบว์ที่ชายไว้ข้างลำตัว ด้านซ้าย
ใส่เครื่องประดับมุก

ภาพที่ 13 ภาพการแต่งกายร่างมาตรฐานแบบสากลนิยม
ที่มา : ชวลิต สุนทรานนท์ และคณะ

แบบที่ ๓ แบบสากลนิยม

ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกเนคไท
หญิง นุ่งกระโปรงป้ายข้างยาวกลอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก

ภาพที่ 14 ภาพการแต่งกายร่างมาตรฐานแบบราตรีสโมสร
ที่มา : ชวลิต สุนทรานนท์ และคณะ

แบบที่ ๔ แบบราตรีสโมสร

ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผ่าคาดสะเอวห้อยชายด้านข้าง
หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป มีชายผ้าห้อยจากบ่าลงไปทางด้านหลัง
เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้าเป็นมวยสูง ใส่เกี้ยว และเครื่องประดับ

นอกจากนี้การแสดงชุดรำวงมาตรฐานยังสามารถเลือกใช้การแต่งกายแบบชาวบ้าน แบบรัชกาลที่ 5 แบบสากลนิยม แบบบราตรีสโมสร รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมาแต่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ โอกาส และความเหมาะสมของการนำไปใช้ในการแสดงแต่ละครั้ง

รำวงมาตรฐานเป็นการรำที่ได้รับความนิยมสืบมาจนถึงปัจจุบัน มักนิยมนำมาใช้หลังจากจบการแสดง หรือจบงานบันเทิงต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนผู้ร่วมงานออกมารำวงร่วมกัน เป็นการแสดงความสามัคคีกลมเกลียว อีกทั้งยังเป็นที่ยิยมของชาวต่างชาติในการออกมารำวงเพื่อความสนุกสนาน

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.2

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ป.3/2

ระบุสิ่งที่บ่งชี้ลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์

ตัวชี้วัด ป.3/3

อธิบายความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

"รำวงมาตรฐาน" เป็นการแสดงที่มีวิวัฒนาการมาจาก "รำโทน" เป็นการรำและการร้องของชาวบ้านซึ่งมี ผู้รำทั้งชายและหญิงปัจจุบันได้เพิ่มเครื่องดนตรีประกอบเป็นวงดนตรีไทยหรือใช้ในวงดนตรีสากลบรรเลงประกอบการรำกันเป็นคู่ๆ รำกันเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา การแต่งกายของผู้แสดงจะแต่งด้วยกันทั้งหมด 4 แบบ แบบชาวบ้าน แบบไทยพระราชนิยม แบบสากลนิยม และแบบราตรีสโมสร โดยแต่งเป็นคู่ๆรับกันทั้งชายและหญิง ใช้แสดงในโอกาสงานมงคลรื่นเริงต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

7. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน
8. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน
9. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
10. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อร้อง,ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
11. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
12. มีความตระหนักคุณค่าและความสำคัญของรำวงมาตรฐานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของไทย

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ความหมายและประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐาน
- ลักษณะและรูปแบบการแสดงรางวัลมาตรฐาน
- เครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน
- เนื้อร้อง, ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน
- โอกาสที่ใช้แสดงรางวัลมาตรฐาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนกลับไปสู่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อทบทวนพูดคุยในแต่ละหัวข้อที่นักเรียนได้ศึกษา

ขั้นสอน

ครูใช้วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส ขั้นเชื่อมโยงทักษะย่อยๆเป็นทักษะที่สมบูรณ์โดยที่สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละกลุ่มช่วยสอนเพื่อนในกลุ่ม ให้เข้าใจสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้นเรียนอภิปรายสรุปเกี่ยวกับรางวัลมาตรฐาน โดยมีครูคอยเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนบกพร่องหรือยังไม่เข้าใจ

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานแผนผังความคิด (Mind mapping) นักเรียนจะได้คะแนนเป็นกลุ่ม

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบ (Post – test) แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล

สื่อและอุปกรณ์การสอน

- เอกสารประกอบการเรียนนาฏศิลป์
- สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐาน
- ใบความรู้เรื่องรำวงมาตรฐาน

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 Mind mapping (10 คะแนน)

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด (Post – test) (10 คะแนน)

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินใบงาน

3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

แบบประเมินทักษะในการคิดวิเคราะห์

9 - 10	คะแนน	=	ดีมาก
7 - 8	คะแนน	=	ดี
5 - 6	คะแนน	=	พอใช้
0 - 4	คะแนน	=	ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการเรียนรู้ที่ 2 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นการแสดงรำวงมาตรฐาน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำ กิจกรรม				การมีส่วนร่วม ในการ แสดงความ คิดเห็น				การตอบ คำถาม				การยอมรับ ฟังความ คิดเห็นผู้อื่น				ทำงานตามที่ ได้รับ มอบหมาย				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินสมรรถนะ : ความสามารถในการคิด

แผนการเรียนรู้ที่ 2 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
 ใบงาน สรุปความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน (Mind mapping)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา (5 คะแนน)	การนำเสนอรายงาน (5 คะแนน)	รวม

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
 คะแนน 9 - 10 หมายถึง 4 ดีมาก
 คะแนน 7 - 8 หมายถึง 3 ดี
 คะแนน 5 - 6 หมายถึง 2 พอใช้
 คะแนน 0 - 4 หมายถึง 1 ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ
 (นางสาวศริญญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการคิด

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ความถูกต้องของเนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาถูกต้อง - เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - รายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้อง
การนำเสนองาน	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอธิบายเรื่องที่ได้ศึกษามาอย่างชัดเจน - พร้อมให้เหตุผลที่หนักแน่นชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอธิบายเรื่องที่ศึกษาพร้อมให้เหตุผลที่ชี้ให้เห็นความสำคัญเรื่องที่ศึกษามาเพียงพอที่จะสนับสนุน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอธิบายเรื่องที่ได้ศึกษามาพร้อมสรุป แต่ข้อมูลสนับสนุนข้อสรุปไม่มากพอเหมือน 4 กับ 5 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอธิบายเรื่องที่ได้ศึกษามาแต่ไม่สมบูรณ์ - ไม่มีการกล่าวข้อสรุปลำดับการนำเสนอที่ทำให้

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
	<ul style="list-style-type: none"> - ที่ได้ศึกษา - มีข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง - การนำเสนอมีความต่อเนื่อง - มีการเตรียมการก่อนนำเสนอและมีการจัดลำดับการนำเสนอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อสรุป - การนำเสนอถูกต้อง - มีการเตรียมการก่อนนำเสนอและมีการจัดลำดับการนำเสนอ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอถูกต้อง - การเตรียมการก่อนนำเสนอและมีการจัดลำดับการนำเสนอ 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจได้ - มีข้อผิดพลาดบางจุด - เตรียมการไม่ดี - จัดระบบระเบียบไม่ดี

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของรำวงมาตรฐาน
 - ก. ศิลปะแห่งการรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ
 - ข. ใช้ท่ารำที่เป็นฉบับมาตรฐาน
 - ค. รำเป็นวงกลมเดินทวนเข็มนาฬิกา
 - ง. เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน

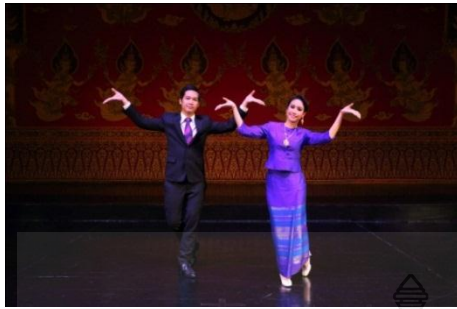
2. รำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร
 - ก. รำโทน
 - ข. ระบำ
 - ค. ฟ้อน
 - ง. เต็น

3. เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
 - ก. 9 เพลง
 - ข. 10 เพลง
 - ค. 11 เพลง
 - ง. 12 เพลง

4. ท่ารำในเพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า
 - ก. 14 ท่า
 - ข. 12 ท่า
 - ค. 17 ท่า
 - ง. 16 ท่า

5. การแต่งกายประกอบการแสดงรำวงมาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ
 - ก. 2 แบบ
 - ข. 3 แบบ
 - ค. 4 แบบ
 - ง. 5 แบบ

6. จากภาพเป็นการแต่งกายแบบใด

- จ. การแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบชาวบ้าน
 - ฉ. การแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบรัชกาลที่ ๕
 - ช. การแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบสากลนิยม
 - ซ. การแต่งกายรำวงมาตรฐานแบบราตรีสโมสร
7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐาน
- ก. นุ่งใช้แสดงในงานขึ้นบ้านใหม่
 - ข. แนนใช้แสดงในงานปีใหม่
 - ค. นิมใช้แสดงในงานต้อนรับชาวต่างชาติ
 - ง. นีใช้แสดงในงานอวมงคล
8. การแสดงเพลงรำวงมาตรฐานมีลักษณะทำรำแบบใด
- ก. ทำรำที่ตามอารมณ์ของผู้แสดง
 - ข. ใช้ท่าแม่บท
 - ค. ใช้ท่ารำตามบทร้อง
 - ง. ใช้ท่ารำตามบทร้อง และภาษาท่า
9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน
- จ. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
 - ฉ. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
 - ช. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
 - ซ. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
10. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงรำวงมาตรฐานมีกี่ประเภท
- ก. 1 ประเภท
 - ข. 2 ประเภท
 - ค. 3 ประเภท
 - ง. 4 ประเภท

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

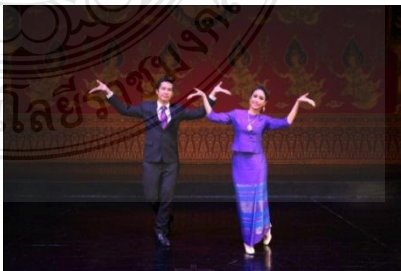
- ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของรำวงมาตรฐาน
 - ศิลปะแห่งการฟ้อนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ
 - ใช้ท่ารำที่เป็นแบบฉบับมาตรฐาน
 - รำเป็นวงกลมหันหน้าทวนเข็มนาฬิกา
 - เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน
- รำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร
 - รำโทน
 - ระบำ
 - ฟ้อน
 - เต้น
- เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
 - 9 เพลง
 - 10 เพลง
 - 11 เพลง
 - 12 เพลง
- ท่ารำในเพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า
 - 14 ท่า
 - 12 ท่า
 - 17 ท่า
 - 16 ท่า
- การแต่งกายประกอบการแสดงรำวงมาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ
 - 2 แบบ
 - 3 แบบ
 - 4 แบบ
 - 5 แบบ

6. จากภาพเป็นการแต่งกายแบบใด

- จ. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบชาวบ้าน
ฉ. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบรัชกาลที่ ๕
ช. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบสากลนิยม
ซ. การแต่งกายร่ำวงมาตรฐานแบบราตรีสโมสร
7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงร่ำวงมาตรฐาน
- ก. นุ่นใช้แสดงในงานขึ้นบ้านใหม่
ข. แนนใช้แสดงในงานปีใหม่
ค. นิมใช้แสดงในงานต้อนรับชาวต่างชาติ
ง. นีใช้แสดงในงานอวมงคล
8. การแสดงเพลงร่ำวงมาตรฐานมีลักษณะทำรำแบบใด
- ก. ทำรำที่ตามอารมณ์ของผู้แสดง
ข. ใช้ทำรำแม่บท
ค. ใช้ทำรำตามบทร้อง
ง. ใช้ทำรำตามบทร้อง และภาษาท่า
9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงร่ำวงมาตรฐาน
- ก. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
ข. รำเป็นคู่ชาย-หญิง รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
ค. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา
ง. รำคนเดียว รำเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา
10. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงร่ำวงมาตรฐานมีกี่ประเภท
- ก. 1 ประเภท
ข. 2 ประเภท
ค. 3 ประเภท
ง. 4 ประเภท

ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาที่ออกในแบบทดสอบ	ระดับ พฤติกรรม การวัด
1.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรางวัลมาตรฐาน	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของรางวัลมาตรฐาน	ความรู้ ความจำ
2.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐาน	รางวัลมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร	ความรู้ ความจำ
3.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อร้อง,ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	เพลงรางวัลมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง	ความรู้ ความจำ
4.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อร้อง,ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	ทำรำในเพลงรางวัลมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า	ความรู้ ความจำ
5.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	การแต่งกายประกอบการแสดงรางวัลมาตรฐานสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ	ความรู้ ความจำ
6.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	จากภาพเป็นการแต่งกายแบบใด 	ความเข้าใจ
7.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโอกาสที่ใช้ในการแสดงรางวัลมาตรฐาน	การนำไปใช้

ข้อที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหาที่ออก	ระดับ พฤติกรรมการ วัด
8.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะและรูปแบบการสดงรำ วงมาตรฐาน	การแสดงเพลงรำวงมาตรฐานมี ลักษณะท่ารำแบบใด	ความเข้าใจ
9.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะและรูปแบบการสดงรำ วงมาตรฐาน	ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบ การแสดงรำวงมาตรฐาน	ความเข้าใจ
10.	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อ ร้อง,ทำนองเพลงและดนตรีที่ใช้ ในการแสดงรำวงมาตรฐาน	เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการ แสดงรำวงมาตรฐานมีกี่ประเภท	ความรู้ ความจำ

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ.....	ข้อเสนอแนะ.....
(ลงชื่อ).....หัวหน้า (.....)	(ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงคืนเดือนหงาย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 8 ชั่วโมง

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.3/1

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ

ตัวชี้วัด ป.3/2

แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง เพลงคืนเดือนหงาย อยู่ลำดับเพลงที่ 4 ซึ่งประพันธ์คำร้อง โดย จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศรษฐนันท์) หัวหน้ากองการสังคีตกรมศิลปากร (ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร) ทำนองเพลง อาจารย์มนตรี ตราโมท อัตราร้อยหระ 2 ชั้น เพลงคืนเดือนหงาย กล่าวถึงเวลา กลางคืนเป็นคืนเดือนหงายมีลมพัดมาเย็นสบายใจ แต่ก็ยังไม่สบายใจเท่ากับ การที่ได้ผูกมิตรกับผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติเพลงคืนเดือนหงาย
2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อร้อง, ทำนองเพลงคืนเดือนหงาย
3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลงคืนเดือนหงาย
4. นักเรียนมีทักษะในการร้องเพลงคืนเดือนหงาย

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ประวัติเพลงคืนเดือนหงาย
- เนื้อร้อง,ทำนองเพลงคืนเดือนหงาย
- ความหมายของเนื้อเพลงคืนเดือนหงาย

ทักษะ

- ปฏิบัติทักษะการร้องเพลงคืนเดือนหงาย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถโดยสังเกตจากพฤติกรรมในห้องเรียนและผลการเรียนในแผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบราวน์มาตรฐาน แบ่งเป็นกลุ่มละ 3 คน โดยครูจะเป็นผู้กำหนดในการแบ่งกลุ่ม

ครูใช้สื่อวีดิทัศน์เปิดเพลงคืนเดือนหงายและครูสาธิตทักษะการร้องเพลงคืนเดือนหงายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

1. ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยสมาชิกในกลุ่มบ้านของเราจับฉลากให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน

ฉลากหมายเลขที่ 1 เรื่อง ประวัติเพลงคืนเดือนหงาย

ฉลากหมายเลขที่ 2 เรื่อง เนื้อร้อง,ทำนองเพลงคืนเดือนหงาย

ฉลากหมายเลขที่ 3 เรื่อง ความหมายของเนื้อเพลงคืนเดือนหงาย

2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมา และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด ครูให้เทคนิควิธีการ หากนักเรียนยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่ตนได้ศึกษาเรื่องนั้นๆ สามารถสอบถามได้จากครูผู้สอนหรือแนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน
3. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละกลุ่มช่วยสอนเพื่อนในกลุ่ม ให้เข้าใจสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด ซึ่งได้แก่
 - 1 เรื่อง ประวัติเพลงคืนเดือนหงาย
 - 2 เรื่อง เนื้อร้อง,ทำนองเพลงคืนเดือนหงาย
 - 3 เรื่อง ความหมายของเนื้อเพลงคืนเดือนหงาย
4. ขึ้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย โดยครูสาธิตร้องเพลงคืนเดือนหงายที่ละท่อนให้นักเรียนทุกคนร้องตามทีละท่อนจนครบเพลงและสาธิตการปรบมือเข้าจังหวะเพลงคืนเดือนหงาย

ยามค่ำคืนเดือนหงาย	เย็นพระพายโบกพลิวปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต	เท่าเย็นผูกมิตรไม่เปื้อนระอา
เย็นร่มธงไทยปกไปทั่วหล้า	เย็นยิ่งน้ำฟ้ามาประพรมเอย
5. ขึ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย โดยแบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน โดยให้นักเรียนกลุ่มที่ 1-4 ฝึกปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย กลุ่มที่ 5-8 ฝึกปฏิบัติปรบมือเข้าจังหวะเพลง จากนั้นให้สลับกันปฏิบัติ
6. ขึ้นให้เทคนิควิธีการ โดยครูจะแนะนำการออกเสียง อักขระ จังหวะให้ถูกต้อง หรือนักเรียนสามารถไปสอบถามเพื่อนกลุ่มอื่น
7. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติทักษะการร้องเพลงคืนเดือนหงายพร้อมทั้งปรบมือให้เข้ากับจังหวะเพลง คืนเดือนหงาย จากนั้นให้นักเรียนร้องประกอบทำนองเพลงคืนเดือนหงาย

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติเพลงคืนเดือนหงาย,เนื้อร้องและทำนองเพลงคืนเดือนหงาย, ความหมายของเพลงคืนเดือนหงาย

ครูและนักเรียนร่วมร้องเพลงคืนเดือนหงาย โดยที่ครูคอยเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนแต่ละกลุ่มถึงเรื่องประวัติความเป็นมา เนื้อร้องทำนองเพลง ความหมายของเนื้อเพลงคืนเดือนหงาย (โดยครูจะสุ่มถามนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มให้ครบทุกคนภายในกลุ่ม)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสอร้องเพลงร่วมาตฐานเพลงคืนเดือนหงาย

สื่อและอุปกรณ์การสอน

- วีดิทัศน์การแสดงร่วมาตฐาน เพลงคืนเดือนหงาย
- ใบความรู้เกี่ยวกับเพลงคืนเดือนหงาย

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนสอร้องเพลง (10คะแนน)

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินทักษะการร้องเพลง

3. เกณฑ์การวัด

แบบประเมินทักษะการร้องเพลง

9-10 คะแนน	= ดีมาก
7-8 คะแนน	= ดี
5-6 คะแนน	= พอใช้
0-4 คะแนน	= ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการเรียนรู้ที่ 3 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำ กิจกรรม				การมีส่วนร่วม ในการ แสดงความ ความคิดเห็น				การตอบ คำถาม				การยอมรับ ฟังความ คิดเห็นผู้อื่น				ทำงานตามที่ ได้รับ มอบหมาย				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย

แผนการเรียนรู้ที่ 3 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของเนื้อเพลง (5 คะแนน)	ความถูกต้องของจังหวะ (5 คะแนน)	รวม

- คะแนน 9 – 10 ระดับคุณภาพ 4 ดีมาก
- คะแนน 7 – 8 ระดับคุณภาพ 3 ดี
- คะแนน 5 – 6 ระดับคุณภาพ 2 พอใช้
- คะแนน 0 – 4 ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ทักษะ

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ความถูกต้องของเนื้อเพลง	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อเพลงถูกต้อง - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ถูกต้อง - ออกเสียงได้ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อเพลงถูกต้อง - ออกเสียงได้ชัดเจน - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อร้องถูกต้อง - ออกเสียงไม่ชัดเจน 1 ครั้ง - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อร้องไม่ถูกต้อง 1 ท่อน - ออกเสียงไม่ชัดเจน 1 ครั้ง - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง
ความถูกต้องของจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - ตบมือตามจังหวะที่ร้อง - เว้นวรรคทำนองได้ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - ตบมือตามจังหวะที่ร้อง - เว้นวรรคทำนองไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - ไม่ตบมือตามจังหวะที่ร้อง 1 จังหวะ - เว้นวรรคทำนองไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องไม่ตรงตามจังหวะทำนองเพลง 1 จังหวะ - ไม่ตบมือตามจังหวะที่ร้อง 1 จังหวะ - เว้นวรรคทำนองไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ (ลงชื่อ).....หัวหน้ามัธยม (.....)	ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

เนื้อเพลงร่ำวงมาตรฐาน

เพลงคืนเดือนหงาย KHUN DUEN NGAI

คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร
(ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ยามคำคืนเดือนหงาย	เย็นพระพายโบกพลิวพลิ้วมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต	เท่าเย็นผู้มิตรไม้เปื้อระอา
เย็นร่มธงไทยปกไปทั่วหล้า	เย็นยี่งน้ำฟ้ามาประพรมเอย

KHUN DUEN NGAI

Yarm klang khun duen ngai
Yen phra phai bok phrew plew mah
Yen aria kaw mai yen tchit
Tau yen phook mit mai buah ra-ah
Yen rom thong Thai pok Thai thua lah
Yen ying nam fah mah pra phrom oey

ความหมาย เวลากลางคืน เป็นคืนเดือนหงาย มีลมพัดมาเย็นสบายใจ แต่ก็ยังไม่สบายใจเท่ากับ
การที่ได้มิตรกับผู้อื่น และที่ร่มเย็นไปทั่วทุกแห่งยิ่งกว่าน้ำฝนที่โปรยลงมา ก็คือการที่
ประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นเอกราช มีธงชาติไทยเป็นเอกลักษณ์ ทำให้ร่วมเย็น
ทั่วไป

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

เพลงคืนเดือนหงาย

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 8 ชั่วโมง

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.3/1

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ

ตัวชี้วัด ป.3/2

แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

ลักษณะท่ารำวงมาตรฐานจะนำท่ารำจากท่าแม่บทมากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงไว้
เป็นมาตรฐานอย่างเป็นแบบแผน มีทั้งหมด 14 ท่ารำ ซึ่งท่ารำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงายจะใช้ภาษา
นาฏศิลป์ท่า “สอดสร้อยมาลาแปลง” โดยจะใช้นาฏยศัพท์ท่าก้าวเท้า, ย่ำเท้า, วางเท้า, ตั้งวงบน และ
จีบหงาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติทำนาฏยศัพท์
2. นักเรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติภาษานาฏศิลป์

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- นาฏยศัพท์ คำว่า ก้าวเท้า, ย่ำเท้า, วางเท้า, ตั้งวงบน, จีบหงาย
- ภาษานาฏศิลป์ “ท่าสอดสร้อยมาลาแปลง”

ทักษะ

- ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเปิดวีดิทัศน์ลักษณะการแสดงรำวงมาตรฐานให้นักเรียนชมพร้อมกับซักถามนักเรียนว่า ลักษณะการแสดงที่นักเรียนเห็นมีลักษณะอย่างไร

ขั้นสอน

ครูอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงของรำวงมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงายพร้อมทั้งใช้สื่อโดยเปิดวีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงายแล้วสอนปฏิบัติท่ารำโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทักษะปฏิบัติเดวิสตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำและจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 6 โดยครูจะจัดนักเรียนที่มีพื้นฐานทักษะท่ารำให้อยู่กับนักเรียนที่อ่อนและปานกลาง จากนั้นครูสาธิตท่ารำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงายให้นักเรียนชม

2. มอบหมายให้นักเรียนในกลุ่มแต่ละคนศึกษาท่านาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ (ศึกษาจากหนังสือเรียนนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3)

นักเรียนคนที่ 1,2 ศึกษาเรื่อง ท่านาฏยศัพท์ส่วนมือ ได้แก่ “ท่าตั้งวงบนและท่าจีบหงาย”

นักเรียนคนที่ 3,4 ศึกษาเรื่อง ท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้า ได้แก่ “ท่าก้าวเท้า, ท่าวางเท้าและท่าย่อเท้า”

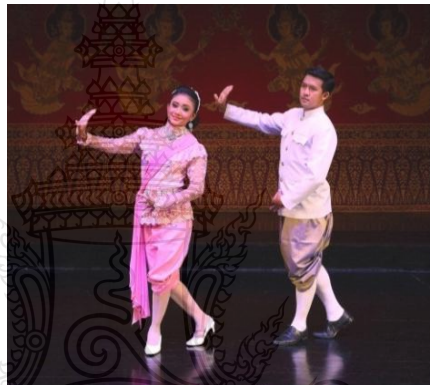
นักเรียนคนที่ 5,6 ศึกษาเรื่อง ภาษานาฏศิลป์ ได้แก่ “ท่าสอดสร้อยมาลาแปลง” ทั้ง 2 ด้าน

(หากกลุ่มไหนมีนักเรียนเกินให้ศึกษาเรื่องนาฏยศัพท์ส่วนมือ)

3. กลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษา

4. ครูสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย เริ่มจากการปฏิบัตินาฏยศัพท์ส่วนเท้า คือ การย่อเท้า, การก้าวเท้าและการวางเท้าไปด้านหลัง นาฏยศัพท์ส่วนมือ คือ ท่าตั้งวงบนและท่าจับหงาย ระดับชายพก โดยให้นักเรียนตั้งวงบนข้างขวา จับหงายข้างซ้าย จากนั้นสลับข้างปฏิบัติ จนชำนาญจึง เกิดเป็น ภาษานาฏศิลป์ “ท่าสอดสร้อยมาลาแปลง”

5. ให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย นาฏยศัพท์ส่วนมือและนาฏยศัพท์ส่วนเท้า โดยที่นักเรียนลงมือ ปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ครูจะชี้แนะ และช่วยแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วครูจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย นั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ภาพที่ 15 ภาพท่าสอดสร้อยมาลาแปลง
ที่มา : ชวลิต สุนทรานนท์ และคณะ

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงคืนเดือนหงาย จากนั้นครูเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายและปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ สื่อและอุปกรณ์การสอน

- วิธีทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

3. เกณฑ์การวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์
(ผ่าน/ไม่ผ่าน)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใฝ่เรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 4 รวบรวมมาตรฐาน เรื่อง การปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ เพลงคืนเดือนหงาย

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำกิจกรรม				ตั้งใจเพียร พยายาม				แสวงหาความรู้				บันทึกความรู้ จากสิ่งที่ศึกษา				แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยวิธี ต่างๆ				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติทำร่างมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย
แผนการเรียนรู้ที่ 4 ร่างมาตรฐาน เรื่อง การปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์
(เพลงคืนเดือนหงาย)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	นาฏยศัพท์มือ		นาฏยศัพท์เท้า		ภาษา นาฏศิลป์		ผล/มผล
		ผ	มผ	ผ	มผ	ผ	มผ	

หมายเหตุ ผ่าน 2 ข้อ จึงถือว่าผ่าน

ลงชื่อ

(นางสาวศรีธัญญา สีเลา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ (ลงชื่อ).....หัวหน้ามัธยม (.....)	ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.3/1

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ

ตัวชี้วัด ป.3/2

แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

ลักษณะทำรำวงมาตรฐานจะนำท่ารำจากท่าแม่บทมากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงไว้เป็น มาตรฐานอย่างเป็นแบบแผน มีทั้งหมด 14 ท่ารำ ซึ่งทำรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงายจะใช้ท่า “สอดสร้อยมาลาแปลง” โดยคณะอาจารย์ด้านนาฏศิลป์ของกรมศิลปากรได้ช่วยกันคิดประดิษฐ์ท่ารำให้ งดงามถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์กำหนดให้เป็นแบบมาตรฐาน ผู้คิดประดิษฐ์ท่ารำของรำวงมาตรฐาน คือ หม่อมต่วน (นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก) ครูมัลลี คงประภัสร์ ครูลมูล ยมะคุปต์ และครูผัน โมรากุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ภาษานาฏศิลป์ “ท่าสอดสร้อยมาลาแปลง”

ทักษะ

- ปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนทบทวนฝึกปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ก้าวเท้า, ย่ำเท้า, วางเท้า, ตั้งวงบน, จับหางาย และทบทวนภาษานาฏศิลป์ “ทำสอดสร้อยมาลาแปลง”

ขั้นสอน

กระบวนการเรียนการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทักษะปฏิบัติเดวิสตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง โดยให้นักเรียนที่มีพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ช่วยแนะนำและสอนเพื่อนให้เพื่อนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นหรือครูชี้แนะข้อบกพร่อง เช่น นาฏยศัพท์ส่วนมือ ทำตั้งวงมืออยู่ระดับหางคิ้วไม่ยกมือขึ้นสูงเกินไป เป็นต้น

ขั้นให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ จากนั้นครูให้นักเรียนส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสาธิตรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน โดยเป็นการรำเข้าคู่และเดินเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา ตามรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐานและครูให้นักเรียนฝึกซ้อมการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย จากนั้นครูเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนออกมาอธิบายภาษาสัญลักษณ์และปฏิบัติทำร่างมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย
ทีละกลุ่ม

สื่อและอุปกรณ์การสอน

- วีดิทัศน์การแสดงร่างมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนปฏิบัติทักษะทำร่างมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย (30คะแนน)

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำร่าง

3. เกณฑ์การวัด

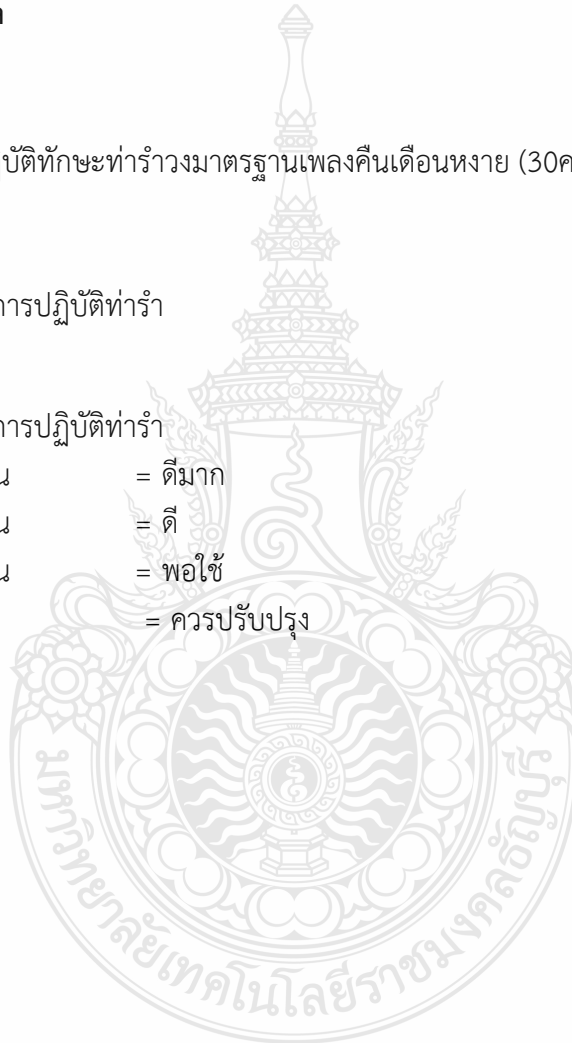
แบบประเมินการปฏิบัติทำร่าง

25-30 คะแนน = ดีมาก

20-24 คะแนน = ดี

15-19 คะแนน = พอใช้

0-14 คะแนน = ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใฝ่เรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 5 รวบรวมมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติทำรำเพลง คันท่อนหงาย

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำกิจกรรม				ตั้งใจเพียร พยายาม				แสวงหาความรู้				บันทึกความรู้ จากสิ่งที่ศึกษา				แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยวิธี ต่างๆ				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติทำรางวัลมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย
แผนการเรียนรู้ที่ 5 รางวัลมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติทำรางวัลมาตรฐาน
(เพลงคืนเดือนหงาย)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง ของทำรำ (10 คะแนน)	ถูกจังหวะ (10 คะแนน)	ความถูกต้อง ของรูปแบบ การแสดง (10 คะแนน)	รวม

25-30 คะแนน ระดับคุณภาพ = 4 ดีมาก
 20-24 คะแนน ระดับคุณภาพ = 3 ดี
 15-19 คะแนน ระดับคุณภาพ = 2 พอใช้
 0-14 คะแนน ระดับคุณภาพ = 1 ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ
 (นางสาวศรีัญญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ทักษะการปฏิบัติทำรำ

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ความถูกต้องของท่ารำ	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือถูกต้อง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าถูกต้อง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าถูกต้อง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกต้อง มากกว่า 2 ครั้ง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ถูกต้องมากกว่า 2 ครั้ง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง
ถูกจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนมือได้ถูกจังหวะ - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้าได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนมือได้ถูกจังหวะ - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกจังหวะ 1 ครั้ง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์มือไม่ถูกจังหวะมากกว่า 2 ครั้ง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์เท้าไม่ถูก

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
	ถูกจังหวะ	ถูกจังหวะ 1 ครั้ง	ถูกจังหวะ 1 ครั้ง	จังหวะมากกว่า 2 ครั้ง
รูปแบบการแสดง	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - เข้าออกถูกทาง - ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ความสัมพันธ์คู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - เข้าออกถูกทาง - ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ไม่มีความสัมพันธ์คู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - เข้าออกถูกทาง - ไม่ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ไม่มีความสัมพันธ์คู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - ไม่เข้าออกถูกทาง - ไม่ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ไม่มีความสัมพันธ์คู่

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ (ลงชื่อ).....หัวหน้ามัธยม (.....)	ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ทักษะปฏิบัติการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 8 ชั่วโมง

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.3/1

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ

ตัวชี้วัด ป.3/2

แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง เพลงหญิงไทยใจงาม จัดอยู่ลำดับเพลงที่ 8 ประพันธ์บทร้อง โดย ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ทำนองโดย ครูเอื้อ สุนทรสนาน อัตราจังหวะ 2 ชั้น เพลงหญิงไทยใจงาม มีความหมายกล่าวถึงดวงจันทร์ที่ส่องแสงอยู่บนท้องฟ้ามีความงดงามมาก และยังได้แสงอันระยิบระยับของดวงดาวด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ดวงจันทร์นั้นงามเด่นยิ่งขึ้น เปรียบเหมือนกับดวงหน้าของหญิงสาวที่มีความงดงามอยู่แล้ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม
2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อร้อง, ทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม
3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม
4. นักเรียนมีทักษะในการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม
- เนื้อร้อง, ทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม
- ความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม

ทักษะ

- ปฏิบัติทักษะการร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถโดยสังเกตจากพฤติกรรมในห้องเรียนและผลการเรียนในแผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบราวมาตรฐาน แบ่งเป็นกลุ่มละ 3- 4 คน เฉลี่ยให้เท่าๆกัน โดยครูจะเป็นผู้กำหนดในการแบ่งกลุ่ม

ครูใช้สื่อวีดิทัศน์เปิดเพลงหญิงไทยใจงามและครูสาธิตทักษะการร้องเพลงหญิงไทยใจงามให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

1. ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยสมาชิกในกลุ่มบ้านของเราจับฉลากให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน

ฉลากหมายเลขที่ 1 เรื่อง ประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม

ฉลากหมายเลขที่ 2 เรื่อง เนื้อร้อง,ทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม

ฉลากหมายเลขที่ 3 เรื่อง ความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม

2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมา และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด ครูให้เทคนิควิธีการ หากนักเรียนยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่ตนได้ศึกษาเรื่องนั้นๆ สามารถสอบถามได้จากครูผู้สอนหรือแนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติมให้แก่ นักเรียน
3. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละกลุ่มช่วยสอนเพื่อนในกลุ่ม ให้เข้าใจสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด ซึ่งได้แก่
 - 1 เรื่อง ประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม
 - 3 เรื่อง เนื้อร้อง,ทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม
 - 3 เรื่อง ความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม
4. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย โดยครูสาธิตร้องเพลงหญิงไทยใจงาม ทีละท่อนและให้นักเรียนร้องตามทีละท่อนจนครบเพลง และสาธิตการประมือเข้าจังหวะเพลงหญิงไทยใจงาม

เดือนพราว	ดาวแวววาวระยับ
แสงดาวประดับ	ส่องให้เดือนงามเด่น
ดวงหน้า	โสภาเพียงเดือนเพ็ญ
คุณความดีที่เห็น	เสริมให้เด่นเลิศงาม
ขวัญใจ	หญิงไทยสงศรีชาติ
รูปงามพิลาส	ใจกล้าจางเรื่องนาม
เกียรติยศ	ก้องปรากฏทั่วคาม
หญิงไทยใจงาม	ยิ่งเดือนดาวพราวแพรว
5. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย โดยแบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน โดยให้นักเรียนกลุ่มที่ 1-4 ฝึกปฏิบัติร้องเพลงคืนเดือนหงาย กลุ่มที่ 5-8 ฝึกปฏิบัติประมือเข้าจังหวะเพลง จากนั้นให้สลับกันปฏิบัติ
6. ขั้นให้เทคนิควิธีการ โดยครูจะแนะนำการออกเสียง จังหวะ อักขระให้ถูกต้อง หรือนักเรียนสามารถไปสอบถามเพื่อนกลุ่มอื่น
7. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติทักษะการร้องเพลงหญิงไทยใจงามพร้อมทั้งประมือให้เข้ากับจังหวะเพลงหญิงไทยใจงาม จากนั้นให้นักเรียนร้องประกอบทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติเพลงหญิงไทยใจงาม, เนื้อร้องและทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม, ความหมายของเพลงหญิงไทยใจงาม

ครูและนักเรียนร่วมร้องเพลงหญิงไทยใจงาม โดยที่ครูคอยเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนแต่ละกลุ่มถึงเรื่องประวัติความเป็นมา เนื้อร้องทำนองเพลง ความหมายของเนื้อเพลงหญิงไทยใจงาม (โดยครูจะสุ่มถามนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มให้ครบทุกคนภายในกลุ่ม)

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร้องเพลงร่วมาตามมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม

สื่อและอุปกรณ์การสอน

- วีดิทัศน์การแสดงร่วมาตามมาตรฐาน เพลงหญิงไทยใจงาม
- ใบความรู้เกี่ยวกับเพลงหญิงไทยใจงาม

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนปฏิบัติทักษะการร้องเพลง (10คะแนน)

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินทักษะการร้องเพลง

3. เกณฑ์การวัด

แบบประเมินทักษะการร้องเพลง

9-10 คะแนน = ดีมาก

7-8 คะแนน = ดี

5-6 คะแนน = พอใช้

0-4 คะแนน = ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการเรียนรู้ที่ 6 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำงาน กิจกรรม				การมีส่วนร่วม ร่วมในการ แสดงความ ความคิดเห็น				การตอบ คำถาม				การยอมรับ ฟังความ คิดเห็นผู้อื่น				ทำงานตามที่ ได้รับ มอบหมาย				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

แผนการเรียนรู้ที่ 6 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้องของ เนื้อเพลง (5 คะแนน)	ความถูกต้องของ จังหวะ (5 คะแนน)	รวม 10 คะแนน

- คะแนน 9 - 10 ระดับคุณภาพ 4 ดีมาก
- คะแนน 7 - 8 ระดับคุณภาพ 3 ดี
- คะแนน 5 - 6 ระดับคุณภาพ 2 พอใช้
- คะแนน 0 - 4 ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเสอ)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ทักษะ

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ความถูกต้องของเนื้อเพลง	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อเพลงถูกต้อง - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ถูกต้อง - ออกเสียงได้ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อเพลงถูกต้อง - ออกเสียงได้ชัดเจน - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อร้องถูกต้อง - ออกเสียงไม่ชัดเจน 1 ครั้ง - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อร้องไม่ถูกต้อง 1 ท่อน - ออกเสียงไม่ชัดเจน 1 ครั้ง - เว้นวรรคเนื้อร้องได้ไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง
ความถูกต้องของจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - ตบมือตามจังหวะที่ร้อง - เว้นวรรคทำนองได้ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - ตบมือตามจังหวะที่ร้อง - เว้นวรรคทำนองไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - ไม่ตบมือตามจังหวะที่ร้อง 1 จังหวะ - เว้นวรรคทำนองไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องไม่ตรงตามจังหวะทำนองเพลง 1 จังหวะ - ไม่ตบมือตามจังหวะที่ร้อง 1 จังหวะ - เว้นวรรคทำนองไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
<p>ข้อเสนอแนะ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>(ลงชื่อ).....หัวหน้ามัธยม</p> <p>(.....)</p>	<p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p> <p>...</p> <p>(ลงชื่อ).....หัวหน้า</p> <p>วิชาการ</p> <p>(.....)</p>
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
<p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>(ลงชื่อ).....</p> <p>(.....)</p> <p>ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา</p>	

เพลงหญิงไทยใจงาม

คำร้อง ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม

ทำนอง ครูเอื้อ สุนทรสนาน

เดือนพราว	ดาวแวววาวระยับ
แสงดาวประดับ	ส่องให้เดือนงามเด่น
ดวงหน้า	โสกาเพียงเดือนเพ็ญ
คุณความดีที่เห็น	เสริมให้เด่นเลิศงาม
ขวัญใจ	หญิงไทยส่งศรีชาติ
รูปงามพิลาส	ใจกล้าจางเรืองนาม
เกียรติยศ	ก้องปรากฏทั่วคาม
หญิงไทยใจงาม	ยิ่งเดือนดาวพราวแพรว

YING THAI TCHAI NGARM

Duen phrau dau view vau ra-yab
Saeng dau pradab song hai duen ngarm den
Duang nah sopha phiang duen phen
Khoon kwarm dee thee hen serm hai den lert ngarm
Kwan tchai ying Thai song see chart
Roop ngarm philart tchai klah kart ruang narm
Kiatiyok kong prahkot thua kham
Ying Thai tchai ngarm ying duen duen dua phrau phraew

ความหมาย

ดวงจันทร์ที่ส่องแสงอยู่บนท้องฟ้ามีความงดงามมาก และยังได้แสงอันระยิบระยับของดวงดาวด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ดวงจันทร์นั้นงามเด่นยิ่งขึ้น เปรียบเหมือนกับดวงหน้าของหญิงสาวที่มีความงดงามอยู่แล้ว ถ้ามีคุณความดีด้วย ก็จะทำให้หญิงนั้นงามเป็นเลิศผู้หญิงไทยนี้เป็นขวัญใจของชาติ เป็นที่เชิดหน้าชูตาของชาติ รูปร่างก็งดงาม จิตใจก็กล้าหาญดังที่มีชื่อเสียงปรากฏอยู่ทั่วไป

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ทักษะปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ เวลา 1 ชั่วโมง

เพลงหญิงไทยใจงาม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.3/1

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ

ตัวชี้วัด ป.3/2

แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

ลักษณะท่ารำวงมาตรฐานจะนำท่ารำจากท่าแม่บทมากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงไว้เป็น
มาตรฐานอย่างเป็นแบบแผน มีทั้งหมด 14 ท่ารำ ซึ่งท่ารำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม จะใช้ภาษา
นาฏศิลป์ “ท่าพรหมสีหน้า, ท่ายุงพ้อนหาง” ทำนาฏยศัพท์ท่าก้าวเท้า, ย่ำเท้า, วางเท้า, จีบสอด และ
แทงมือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติทำนาฏยศัพท์
2. นักเรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติภาษานาฏศิลป์

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- นาฏยศัพท์ คำว่า ก้าวเท้า, ย่ำเท้า, วางเท้า, จีบสอด, แทงมือ
- ภาษานาฏศิลป์ “พรหมสีหน้าและยุงพ้อนหาง”

ทักษะ

- ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษาท่า

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

ชั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำและจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มกลุ่มละ 6 คน โดยครูจะจัดนักเรียนที่มีพื้นฐานทักษะทำร่าให้อยู่กับนักเรียนที่อ่อนและปานกลางและสังเกตจากทักษะปฏิบัติทำร่าเพลงคืนเดือนหงาย จากนั้นครูใช้สื่อโดยเปิดวีดิทัศน์การแสดงร่าวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงามพร้อมทั้งสาธิตทำร่าวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงามให้นักเรียนชม

ขั้นสอน

วิธีการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส

1. มอบหมายให้นักเรียนในกลุ่มแต่ละคนศึกษาทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

นักเรียนคนที่ 1,2 ศึกษาเรื่อง ทำนาฏยศัพท์ส่วนมือ ได้แก่ “จีบสอดและแทงมือ”

นักเรียนคนที่ 3,4 ศึกษาเรื่อง ทำนาฏยศัพท์ส่วนเท้า ได้แก่ “ก้าวเท้า,วางเท้าและย่อเท้า”

นักเรียนคนที่ 5,6 ศึกษาเรื่อง ภาษานาฏศิลป์ ได้แก่ “ท่าพรหมสีหน้าและยุงฟ้อนหาง”

(หากกลุ่มไหนมีนักเรียนเกินให้ศึกษาเรื่องนาฏยศัพท์ส่วนมือ)

2. กลับไปสู่กลุ่มของนักเรียน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษา

3. ครูสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย เริ่มจากการปฏิบัตินาฏยศัพท์ส่วนเท้าคือ การย่อเท้า,การก้าวเท้าและการวางเท้าไปด้านหลัง นาฏยศัพท์ส่วนมือ คือ ทำจีบสอดและแทงมือ โดยให้นักเรียนปฏิบัติจนชำนาญจึงเกิดเป็น ภาษานาฏศิลป์ “พรหมสีหน้าและทำยุงฟ้อนหาง”

4. ให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย นาฏยศัพท์ส่วนมือและนาฏยศัพท์ส่วนเท้า โดยที่นักเรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ครูจะชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วครูจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ภาพที่ 16 ภาพท่ารำ “พรหมสี่หน้า”
ที่มา : ญัฐจิรา เสนา

ภาพที่ 17 ภาพท่ารำ “ยุงฟ้อนหาง”
ที่มา : ญัฐจิรา เสนา

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์เพลงคืนเดือนหงาย จากนั้นครูเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายและปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์สื่อและอุปกรณ์การสอน

- วิธีทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์

3. เกณฑ์การวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใฝ่เรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 7 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ทักษะปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์ เพลง หลิ่งไทยใจงาม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำกิจกรรม				ตั้งใจเพียร พยายาม				แสวงหาความรู้				บันทึกความรู้ จากสิ่งที่ศึกษา				แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยวิธี ต่างๆ				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติทำร่างมาตรฐาน เพลงหญิงไทยใจงาม
แผนการเรียนรู้ที่ 7 ร่างมาตรฐาน เรื่อง การปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษานาฏศิลป์
(เพลงหญิงไทยใจงาม)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	นาฏยศัพท์มือ		นาฏยศัพท์เท้า		ภาษานาฏศิลป์		ผ/มผ
		ผ	มผ	ผ	มผ	ผ	มผ	

หมายเหตุ ผ่าน 2 ข้อ จึงถือว่าผ่าน

ลงชื่อ

(นางสาวศรีญา สีสเภา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ (ลงชื่อ).....หัวหน้ามัธยม (.....)	ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.3/1

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ

ตัวชี้วัด ป.3/2

แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์

สาระสำคัญ

ลักษณะทำรำวงมาตรฐานจะนำท่ารำจากท่าแม่บทมากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงไว้เป็น มาตรฐานอย่างเป็นแบบแผน มีทั้งหมด 14 ท่ารำ ซึ่งท่ารำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม จะใช้ท่า “พรหมสีหน้า, ยุงฟ้อนหาง” โดยคณะอาจารย์ด้านนาฏศิลป์ของกรมศิลปากรได้ช่วยกันคิดประดิษฐ์ท่ารำ ให้ดังตามถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์กำหนดให้เป็นแบบมาตรฐาน ผู้คิดประดิษฐ์ท่ารำของรำวงมาตรฐาน คือ หม่อมต่วน (นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก) ครูมัลลีย์ คงประภัสร์ ครูลมูล ยมะคุปต์ และครูผัน โมรากุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติท่ารำเพลงหญิงไทยใจงาม

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ภาษานาฏศิลป์ “พรหมสีหน้าและยุงฟ้อนหาง”

ทักษะ

- ปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนทบทวนท่านาฏศัพท์ก้าวก้า, ย่าก้า, วางก้า, จีบสอด, แทงมือ และ ภาษานาฏศิลป์ “ท่าพรหมสีหน้าและท่ายุ่งพ้อนหาง”

ขั้นสอน

กระบวนการเรียนการสอนแบบจิ๊กซอว์ผสมผสานกับทักษะปฏิบัติเดวิสตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสลับเปลี่ยนน้อยลง โดยให้นักเรียนที่มีพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ช่วยแนะนำและสอนเพื่อนให้เพื่อนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นหรือครูชี้แนะข้อบกพร่อง เช่น ภาษานาฏศิลป์ท่าพรหมสีหน้า ระดับมือไม่สูงเลยศีรษะ เป็นต้น

ขั้นให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ จากนั้นครูให้นักเรียนส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสาธิตรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน โดยเป็นการรำเข้าสู่คู่อะและเดินเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา ตามรูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐานและครูให้นักเรียนฝึกซ้อมการแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงหญิงไทยใจงาม

ขั้นสรุปและทบทวน

ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม จากนั้นครูเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายภาษานาฏศิลป์และปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม ที่ละกลุ่ม

สื่อและอุปกรณ์การสอน

- วีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงหญิงไทยใจงาม

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด

ให้นักเรียนปฏิบัติทักษะทำรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม (30คะแนน)

2. เครื่องมือวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำรำ

3. เกณฑ์การวัด

แบบประเมินการปฏิบัติทำรำ

25-30 คะแนน = ดีมาก

20-24 คะแนน = ดี

15-19 คะแนน = พอใช้

0-14 คะแนน = ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใฝ่เรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 8 รำวงมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติทำรำเพลง หุ่นไทยใจงาม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																				
		ความสนใจใน การทำกิจกรรม				ตั้งใจเพียร พยายาม				แสวงหาความรู้				บันทึกความรู้ จากสิ่งที่ศึกษา				แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยวิธี ต่างๆ				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมต่อเนื่อง
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมบางครั้ง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

คะแนน 16 - 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 50 (10 คะแนน)

ลงชื่อ

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

แบบประเมินการปฏิบัติทำรางวัลมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย
แผนการเรียนรู้ที่ 8 รางวัลมาตรฐาน เรื่อง ทักษะการปฏิบัติทำรางวัลมาตรฐาน
(เพลง หยิ่งไทยใจงาม)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง ของท่ารำ (10 คะแนน)	ความถูกต้อง ของจังหวะ (10 คะแนน)	ความถูกต้อง ของรูปแบบ การแสดง (10 คะแนน)	รวม

- 25-30 คะแนน ระดับคุณภาพ = 4 ดีมาก
- 20-24 คะแนน ระดับคุณภาพ = 3 ดี
- 15-19 คะแนน ระดับคุณภาพ = 2 พอใช้
- 0-14 คะแนน ระดับคุณภาพ = 1 ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ
 (นางสาวศรัญญา สีเลา)
 ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการใช้ทักษะการปฏิบัติทำรำ

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ความถูกต้องของท่ารำ	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือถูกต้อง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าถูกต้อง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าถูกต้อง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ถูกต้อง 1 ครั้ง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกต้องมากกว่า 2 ครั้ง - นาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ถูกต้องมากกว่า 2 ครั้ง - ภาษานาฏศิลป์ถูกต้อง
ความถูกต้องของจังหวะ	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนมือได้ถูกจังหวะ - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้าได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนมือได้ถูกจังหวะ - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะทำนองเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนมือไม่ถูกจังหวะ 1 ครั้ง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์ส่วนเท้าไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - รำได้ตรงตามจังหวะเพลง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์มือไม่ถูกจังหวะมากกว่า 2 ครั้ง - เปลี่ยนท่านาฏยศัพท์เท้าไม่ถูก

ประเด็นการประเมิน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
	ถูกจังหวะ	ถูกจังหวะ 1 ครั้ง	ถูกจังหวะ 1 ครั้ง	จังหวะมากกว่า 2 ครั้ง
ความถูกต้องของ รูปแบบการแสดง	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - เข้าออกถูกต้อง - ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ความสัมพันธ์คู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - เข้าออกถูกต้อง - ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ไม่มีความสัมพันธ์คู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - เข้าออกถูกต้อง - ไม่ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ไม่มีความสัมพันธ์คู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงอยู่ระยะกึ่งกลางเวที - ราวเป็นวงกลม - ไม่เข้าออกถูกต้อง - ไม่ทำความเคารพกันก่อนแสดง - ไม่มีความสัมพันธ์คู่

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวศรียุญา สีเลา)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	รองผู้บริหาร
ข้อเสนอแนะ (ลงชื่อ).....หัวหน้ามัธยม (.....)	ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ).....หัวหน้า วิชาการ (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	
ข้อเสนอแนะ..... (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา	

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล นางสาวศรีัญญา สีเลา
วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2537
ที่อยู่การศึกษา ปริญญาตรี ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต)
วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
จังหวัดปทุมธานี
ปริญญาโท ศษ.ม. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)
คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ประสบการณ์การทำงาน
พ.ศ.2562 – ปัจจุบัน ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ

เบอร์โทรศัพท์ 09-3134-9370
อีเมล Sarinya_s@mail.rmutt.ac.th

